

СВЯТОТО ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЙ

Автор и дата на написване:

Теолозите приписват това Евангелие на апостол Матей Левий, който е бил бирник (Мат. 9:9-13; 10:3), като вероятната дата на написване е около 70 г. след Христос.

Тема:

Евангелието от Матей обединява Стария и Новия Завет, съдържайки множество доказателства за изпълнението на старозаветните пророчества в Исус. Изминали са повече от 400 години от последния старозаветен пророк. Божият народ очаква изпълнение на обещанието за Месия. Целта на Евангелието е да докаже, че Исус е Месия, обещан от Давидовото потомство.

Съдържание:

1. Раждане и детство на Исус (1:1-2:23)
2. Началото на Христовото служение (3:1-4:11)
3. Служението на Христос в Галилея (4:12-18:35)
4. Служението на Христос в Юдея и Пирея (19:1-20:34)
5. Седмица на Христовите страдания (21:1-27:66)
6. Христовото възкресение (28:1-20)

Шоро 1

1:1-17 „О Исус Христоскоро вица“

Лука 3:23-38

1 О лил трайоске Исусеске Христоске, чхавес Давидоске, чхавес Авраамоске.

2 О Авраам биандгяс Исаакос; о Исаак биандгяс Яковос; о Яков биандгяс Юдос таи лескере прален.

3 О Юда биандгяс е Фаресес таи е Зара таре Тамар; о Фарес биандгяс Есрон; о Есрон биандгяс Арам;

4 О Арам биандгяс Аминадав; о Аминадав биандгяс Наасон; о Наасон биандгяс Салмон;

5 О Салмон биандгяс Вооз тари и Рааав; о Вооз биандгяс Овид тари и Рут; о Овид биандгяс Есеи;

6 О Есеи биандгяс тхагар Давид, а о тхагар Давид биандгяс о Соломонес тари и Уриаскири ромни;

7 О Соломон биандгяс Ровоам; о Ровоам биандгяс Авия; о Авия биандгяс Аса;

8 О Аса биандгяс Йосафат; о Йосафат биандгяс Иорам; о Иоарам биандгяс Озия;

9 О Озия биандгяс Иоатам; о Иоатам биандгяс Ахаз; о Ахаз биандгяс Езекия;

10 О Езекия биандгяс Манасия; о Манасия биандгяс Амон; о Амон биандгяс Иосия;

11 О Иосия биандгяс о Йоакимос, о Йоакимос биандгяс о Йоехониас таи е лескере пхрален, анди доба джайпеске ко Вавилон;

12 Палал Вавилонскоро джайпе, о Ехония биандгяс Салатиил; о Салатиил биандгяс Зоровавел;

13 О Зоровавел биандгяс Авиуд; о Авиуд биандгяс Елиаким; о Елиаким биандгяс Азор;

14 О Азор биандгяс Садок; о Садок биандгяс Ахима; о Ахим биандгяс Елиуд;

15 О Елиуд биандгяс Елиазар; о Елиазар биандгяс Матан; о Матан биандгяс Яков;

16 О Яков биандгяс Йосиф, о ром е Марияки, и савитар биандило о Исус, О Саво вакерел пес Христос.

Е вица

17 Тай чука саворе виц дешущар пхуре катар Авраам жи ко Давид; дешущар катар Давид жи ко джаипе андо Вавилон; тай дешущар пхуре катар о джаипе андо Вавилон жи ко о Христос.

1:18-25 „О биандипе о Исус Христос“

Лука 1:26-35, 2:1-7

18 А о биандипе о Исус Христос сине чука: Кана сине Лески даи и Мария асайбе Йосифеске, англал те киденяс пес, ой ачшили сас кхамнили катар Свято Духос.

19 О Йосиф сине чачоно, тай намангяс те керел ла ла-

1:1-17 „Родословието на Исус Христос“

Матей не би могъл така силно и дълбоко да предизвика интерес в еврейския читател, освен започвайки с родословието на Исус Христос. То служи като доказателство, че някой човек действително принадлежи към избрания Божий народ. Исус е потомък на Авраам, родоначалника на целия еврейски народ и пряк потомък на цар Давид, което съответства на всички старозаветни пророчества относно произхода на Месия. В първите 17 стиха, обхващайки период от 2000 години, се срещат имената на 46 човека, праотци на Исус, които се различават един от друг по характер, духовен и житейски опит. Така, както Бог е използвал различни хора за идването на Сина Си, така и днес Той използва всеки, за да изпълни Своята воля.

Зачевайки детето, Мария остава да бъде девствена до Неговото раждане (Мат. 1:24,25). Матей говори за Йосиф като „мъж“ на Мария, а не като баща на Исус (1:16).

1 Глава

1:1-17 „Родословието на Исус Христос“

Лука 3:23-38

1 Книга за живота на Исуса Христа, Син Давидов, Син Авраамов.

2 Авраам роди Исаака; Исаак роди Якова; Яков роди Юда и братята му;

3 Юда роди Фареса и Зара от Тамар; Фарес роди Есрома; Есром роди Арама;

4 Арам роди Аминадава; Аминадав роди Наасона; Наасон роди Салмона;

5 Салмон роди Вооза от Рахав; Вооз роди Овида от Рут; Овид роди Есея;

6 Есей роди цар Давида; цар Давид роди Соломона от Уриевата жена;

7 Соломон роди Ровоама; Ровоам роди Авия; Авия роди Аса;

8 Аса роди Йосафата; Йосафат роди Йорама; Йорам роди Озия;

9 Озия роди Йоатам; Йоатам роди Ахаза; Ахаз роди Езекия;

10 Езекия роди Манасия; Манасия роди Амона; Амон роди Йосия;

11 Йосия роди Йоаким; Йоакима роди Йехония и братята му по време на Вавилонското преселение.

12 А след Вавилонското преселение Йехония роди Салатила; Салатиил роди Зоровавел;

13 Зоровавел роди Авиуда; Авиуд роди Елиакима; Елиаким роди Азора;

14 Азор роди Садока; Садок роди Ахима; Ахим роди Елиуда;

15 Елиуд роди Елеазара; Елеазар роди Матана; Матан роди Якова;

16 Яков роди Йосиф, мъжа на Мария, от която се роди Исус, наричан Христос.

Родове

17 И така, всички родове от Авраам до Давид са четиринадесет; и от Давид до Вавилонското преселение четиринадесет рода; и от Вавилонското преселение до Христа четиринадесет рода.

1:18-25 „Раждането на Исус Христос“

Лука 1:26-35, 2:1-7

18 А раждането на Исуса Христа бе така: След сгодяване на майка Му Мария за Йосиф, преди те да бяха се събрали, тя бе зачнала от Святия Дух.

19 А Йосиф, понеже бе праведен и не желаше да я по-

1:18-25 „Раждането на Исус Христос“

Защо девственото зачатие и раждане на Исус е толкова важно за християнската вяра? Исус Христос, Божият Син е свободен от греховната човешка природа, унаследена от цялото човечество чрез нашия праотец Адам. Христос беше роден от жена и беше човек, но като Син Божий и Господ, Той е роден чист и свободен от човешкия грях. Неговата природа и естество е едновременно както напълно човешка, така и напълно божествена. Той е Бог и затова притежава цялата сила и власт да ни освободи от греха и наказанието за него (Кол. 2:15). Свръхестественото зачатие от Святия Дух разкрива важна истина за Исус, че Той едновременно е Бог и Човек (1:20-23). Бог ограничава Себе Си в човешка природа, за да живее и умре за спасението на всеки, който повярва в Него. Това трудно може да се разбере чрез ограниченото човешко мислене, освен чрез Святия Дух, без Който никои не може да нарече Исус-Господ. Името Исус означава Спасител. Никои човек не

джаке; гиндля та мукел ла гаравдунес.

20 Нума кана гиндонелас давка, аке, Девлескоро ангелос явисаило лесте андо суно, тай пхендя: Йосифе Давидеско чшаво, мадара те лес е Мария ромняке, соскетото о кхамни-бо лате си катар о Свято Духос.

21 Ой ка бианел чшаво, тай ка анавес Лес Исус; соскетото Ов си, кай ка скепил Пе манушен тар ленге безеха.

22 Тай са кава ачило, та те пхердиол о пхендо катар о Девел бискай о профетос саво пхендяс:

23 Аке и чшаи ка ачхол кхамни тай ка бианел чшавес, тай ка бушол пес Емануил, со о то си Девел аменца.

24 Тай о Йосиф кана ущило пе сунестар, кердяс чука, сарто о Девлескоро ангелос вакердяс леске, тай ляс пе ромня.

25 Тай Ов ни совдас ласа бискай ни бияндгяс Пе о Англу-нечшавес, тай бушол Лес о алавеса Исус.

Шоро 2

2:1-12 „И лувудисарипе е гогаверенге“

1 Тай кана бияндило о Исус ко Витлеем Юдейско андо е диеся тхагареске о Ирод гогавера катар Исто ресле ко Ерусалим.

2 Таи пхенде: Кате си о бияндило Юдейско Тхагар? Соскетото дикхлям и черхеи Лески Исто, таи авиялям те лувудис Лес.

3 О тхагар Ирод кана шунгяс кава дараило пес, тай састо Ерусалим леса.

4 Тай като кидингяс е саворе манушенге англунераша тай грамнотуря тай пхучляс лен кате требул о Христос те бияндо?

5 Ко Витлеем Юдейско, вон отпхендле леске; соскетото гадал си калярдо о профетос:

6 Тай ту Витлееме, пхув Юдейско, нисар най сан цикно машкар е гомен Юдейскере, соскетото тутар ка икльол Хулея, о Саво кай ка чаравел Мере манушен Израел.

7 О заман о Ирод акхардяс е гогавера, чипота тай атенциаке сиклило лендар и время кана и черхен сикавдили пес.

8 Тай кана бичшалдяс лен андо Витлеем пхендяс ленге: Джан, пхучен атенциаке е Тхернеске, таи кана аракхен Лес, пхенен манге, тай ме те джав те лувудисарав Леске.

9 А он ашунде е тхагарес геле песке; таи аке, и черхен сави дикхелесас андо Исток, джалас англал ленде, жи кате ресли таи ачили, кхо тхан кате о Чхаво сине.

10 Кана дикхле и черхен, радусаиле пес бутедер.

11 Тай кана дине кхо кхер, аракхле е чхавес Лески даяса и Мария, тай пеле тай лувусарде Лес; таи кана пхутерде по барвалипе дине Лес даре. сумнакаи ливанос тай смирна.

може от само себе си да се спаси. Няма значение колко сме „добри“, ние не сме способни да се освободим от присъстващата в нас греховна човешка природа. Това може да направи само Христос. Според еврейската традиция бракът или годежът се счита нерушим и може да бъде разтрогнат само при настъпване на смърт или развод. Също така интимна съпругеска близост между сгодените не се позволява, докато бъдещата семейна двойка не встъпи в брак. Така че годежът на Мария и Йосиф, както „предполагаемата“ нейна изневяра могло да ги причини, голямо петно на позор. Съответно според еврейските граждански закони, Йосиф има право да разтрогне годежа, а религиозните власти да я накажат с удряне на камъни до смърт (Втор. 22:23, 24).

Постъпките и действията на Йосиф свидетелстват за него като човек: праведен (1:19), състрадателен (1:19), покорен на Бога (1:24) и самообладан мъж, който може добре да се владее (1:25). Само Божието водителство му помага да вземе правилното решение.

2:1-12 „Поклонението на мъдреците“

Градчето Витлеем е разположено на 10 км южно от Йерусалим. Според преданията мъдреците са знатни хора от Патфия, намираща се недалече

срами, поиска тайно да я напусне.

20 Но когато намисли това, ето, Ангел Господен му се яви насън и каза: Йосифе, сине Давидов, не бой се да приемеш жена си Мария; защото зачатото в нея е от Святия Дух;

21 Тя ще роди Син, и ще Го наречеш с името Исус; защото Той ще спаси народа Си от греховете им.

22 А всичко това стана, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва:

23 „Ето, девицата ще зачне в утробата си и ще роди Син, и ще Го назоват Емануил“, което ще рече, Бог е с нас.

24 Като стана Йосиф от сън, направи, както му бе заповядал Ангелът Господен, и прие жена си.

25 И не я познаваше, докато не роди първородния си Син, и Го нарече с името Исус.

2 Глава

2:1-12 „Поклонението на мъдреците“

1 И когато се роди Исус във Витлеем Юдейски в дните на цар Ирода, ето, мъдреците от изток дойдоха в Ерусалим и казаха:

2 Къде е родилият се Юдейски Цар? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним.

3 Като чу, цар Ирод се смути, и цял Ерусалим с него.

4 И като събра всички народни първосвещеници и книжници, разпитваше ги: Къде трябва да се роди Христос?

5 А те му казаха: Във Витлеем Юдейски; защото така е писано чрез пророка:

6 „И ти, Витлееме, Юдов, никак не си най-малък от Юдовите началства; защото от теб ще излезе Вожд, Който ще пасе Моя народ Израел.“

7 Тогава Ирод тайно повика мъдреците и узна от тях точно за времето, когато се е появила звездата;

8 и, като ги изпрати във Витлеем, каза: Идете, разпитайте грижливо за Младенеца и като Го намерите, известете ми, за да ида и аз да Му се поклоня.

9 Те изслушаха царя и заминаха. И ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и се спря над мястото, дето беше Младенецът.

10 А като видяха звездата, зарадваха се твърде много.

11 И като влязоха в къщата, намериха Младенеца с майка Му Мария и паднаха, и Му се поклониха; и като отвориха съкровищата си, принесоха Му дарове: злато, ливан и смирна.

от мястото на древния Вавилон. Някои теолози предполагат, че тези астролози са дошли от различни страни, символизиращи целия свят, прекланящ се пред Исус. Те признават Христос за Помазаник тогава, когато избраният народ Го отхвърля. Преминават огромно разстояние в търсенето на Царя и Го намират. Ирод Велики е смутен (ст. 3), поради няколко причини: 1) Не е законен наследник на Давидовия престол и много юдеи го ненавиждат като узурпатор. Ако новороденият Цар действително притежава права над престола, това могло да стане причина за народно въстание; 2) Ирод е жесток, безжалостен и подозрителен, виждайки във всеки заговорник и заплаха за свалянето му от престола; 3) Не иска юдеите, да се обединяват около религиозните лидери. Той знае, че те с нетърпение очакват идването на Месия. Колко странно! Този Когото очакват толкова дълго, най-накрая идва, но те не Го разпознават. Тълкувателите на Библията виждат в даровете на мъдреците символи на това, кой е Исус и какво е трябвало да извърши (2:11). Златото – символ на царство. Ливанът – символ на Божественост. Страданията и кръстната смърт са смирната и служи за помазание на човек преди смъртта. Не е изключено и това, че тези дарове дали на семейството материална възможност за пътуването в Египет и обратно (2:13-15,19-21).

12 Тай порме сине англалмотхоне таро Дел андо суно, те на иринен пес паш о Иродос, вон геле песке пере ригате палал авер друм.

2:13-18 „Нашийбе андо Египто“

13 Тай палал джайпе ленго, аке Девлеско ангело сикавдило андо суно е Йосифеске тай пхендяс леске: Ущи, ле е Чхавес тай Лескере дя, тай наш ки Египет, тай ачхов отхе, жи кате вакевав туке, соскетото о Ирод ка родел е Чхавес та те мударел Лес.

14 Ов ущило, ляс е Чхавес тай Лескере дя, и рят таи гело андо Египет;

15 тай бешло отхе, жи ко о Иродоско мерипе, та те пердиол пес и ворба катар Девел пердал о профетос саво пхендяс: „Тари Египтот раххнисардем Ме Чхавес.“

О Иродо тай е мурше чшаворе

16 О заман о Ирод кана дикляс, кай сине хохавдо таро гогавера холясайло бут зуралес, тай бичхалдяс те мударен саворе мурше чшаворен андо Витлеем тай са леске агора, тари дуй бреша, тай на теле, палал о цирос колато атенциаке сиклило катар е гогавера.

17 Антучи пердило о ворба таро о пророкос Еремия савото пхендас:

18 „Сесо ашундило анди Рама, роипе тай рунодер и Рахил ровелас пе чшавенге тай на мангелас те ачшавел пес, соскетото най сас лен.“

2:19-23 „Ириба тар Египта“

Марк 1:9 таи Лука 2:39

19 Тай пала о мерипе Иродоске, ангело Девлеско сикавдило андо суно Йосифеске андо Египет;

20 тай пхендяс: Ущи ле о Чшавес тай Лескери даи, та джа анди Израилско пхув, соске окала со мангенас о дживипе Чшавеско муле.

21 Тай ов ущило, ляс е Чхавес тай Лескери дя, тай авило анди и Израелско пхув.

22 Нума кана ашундяс кай о Архелай тхагаркердя упрал Юдея палал пе дадесте о Ирод, дараило те джал отхе, тай англалмотхоне таро о Дел андо суно, гело е Галилея рига.

23 Тай кана авило бешло андо иекх форос вакерен пес Назарет, та те пердиол и ворба пердал профетос каи ка вакарел Пес о оноماسа о Назареос.

Шоро 3

О Йоан Баптисто

1 Андо окала диеса авило о Йоан Баптисто тай причибел анде и Юдейски пуста пхув, пхендяндос:

2 Йертисарен тумен, соскетото авило паше о Девлескоро тхагарипе.

3 Соскетото ов си, каске пхендяс о профетос Исая: „Гласос иекхеске савото рукхисардяс анди пусто пхув: „Прикерен

2:13-18 „Бягството в Египет“

Първото видение разкрива на Йосиф, че Детето на Мария е определено да бъде Месия (1:20,21). Във второто той получава указание как да се опази животът на Детето (2:13). Въпреки че Йосиф не е физическият баща на Исус, той е отговорен за Неговата безопасност. След първото видение Йосиф не се възгордява, но остава смирен и внимателен към Божието водителство. В неударимото си желание да убие Исус, Ирод избива всички деца от мъжки пол до двегодишна възраст (ст. 16). Той опетнява ръцете си с невинна кръв, но не успява да повреди Исус. Никой не е в сила да попречи на Божия план. Хората могат само да навредят на себе си, ако се опитат да направят това. Боят се, че Христос ще им отнеме нещо, когато Той желае да им даде свобода, мир и радост.

12 И предупредени насъне да не се връщат при Ирода, те заминаха през друг път за страната си.

2:13-18 „Бягството в Египет“

13 И като си отидоха, ето, Ангел Господен се яви насън на Йосиф и му каза: Стани, вземи Младенеца и майка Му и бягай в Египет, и остани там, докато ти кажа, защото Ирод ще търси Младенеца, за да Го погуби.

14 Той стана, взе Младенеца и майка Му нощем и замина за Египет;

15 и там бе до смъртта на Ирод, за да се сбъдне казаното от Господа чрез пророка, който казва: „От Египет повиках Сина Си“.

Ирод и младенците

16 Тогава Ирод, като се видя подигран от мъдреците, твърде много се разяри и прати и изби всички младенци във Витлеем и във всичките му предели от две години и надолу според времето, което бе узнал точно от мъдреците.

17 Тогава се сбъдна реченото от пророк Еремия, който казва:

18 „Глас се чу в Рама, плач и ридание, Рахил плачеше за децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма.“

2:19-23 „Завръщането от Египет“

Марк 1:9 и Лука 2:39

19 А след като умря Ирод, ето, Ангел Господен се яви в съня на Йосиф в Египет;

20 и каза: Стани, вземи Младенеца и майка Му и иди в Израилевата земя, защото измряха онези, които искаха живота на Младенеца.

21 Той стана, взе Младенеца и майка Му, и дойде в Израилевата земя.

22 Но като чу, че Архелай царува в Юдея вместо баща си Ирод, страхуваше се да иде там и предупреден насън, замина за Галилейските предели;

23 и като дойде, засели се в един град, наречен Назарет, за да се сбъдне казаното чрез пророците, че Той ще се нарече Назарей.

3 Глава

Йоан Кръстител

1 В онези дни дойде Йоан Кръстител и проповядва в Юдейската пустиня, казвайки:

2 Покайте се, защото се приближи Небесното царство.

3 Защото този е, за когото казва пророк Исая: „Глас на викация в пустинята: „Пригответе пътя на Господа, прави

Рахил е една от жените на старозаветния патриарх Яков. От дванадесетте сина на Яков произхождат дванадесетте израелски племена. Гробът на Рахил е недалече от Витлеем (Бит. 35:19; 2:18).

2:19-23 „Завръщането от Египет“

Ирод Велики умира от неизлечима болест. Рим му се доверявал, но с подозрение се отнася към неговите синове. Ирод знае, че Рим няма да даде на неговите приемници същата власт, затова разделя царството си на три части: по една на всеки от синовете си. Архелай получава Юдея, Самария и Идумея. Ирод Антипа унаследява Галилея и Пирея, а Ирод Филип – Трахония. Назарет се намира в местност от Южна Галилея, кръстопът на големи търговски кервански пътища (2:23).

о дром е Девлеске, керен чачо дроморо Леске.

4 А кавкха Йоанас уравелес шеи тар камилакери пошом, тай мортхи куштик трукял лескоро думо, а о хабе лескоро сине акридя тай дивло авгин.

Йоанескоро причшибе

Марк 1:1-8, Лука 3:2-17 тай Йоан 1:6-8; 19-28

5 Антучи икклистиле паш лесте Ерусалим тай саста Юдея тай са Йорданско трукялриг;

6 тай изпхенде пе безеха, тай болелас пес лестар анди лен Йордан,

7 А о Йоан кана дикхляс, бут фарисея тай садукея авиле баптиспе лестар, пхенендяс ленге: Чаве сапескере! Кон пхенендяс туменге те нашен тар авелдони холи?

8 Долкерен фрута мално пал каинпе;

9 Тай ма гиндин туменге те вакерен: О Авраамес си амаро дад, соске вакерав туменге, о Дел ка ле да барендар шай те ваздел чшаве е Авраамеске.

10 О товерда бешел пашто ко жилие е кашенге, адалкхеске секо каш, саво ни дел лачшо фруто, чхинен лес тай чхувен лес анди яг.

11 Ме баптизен тумен паниеса пал каинпе; Нума Кавка, Кон авел пал манде, си зоралодер мандар. Савеске ме на сиом мал те инкерав лескоро потиня таи Ов ка баптизел тумен Свято Духоса тай ягаса.

12 И храндолно си андо о Леско васт, тай ка шужарел Лескоро хармано, тай ка кидел по гив андо хамбарос, а о пхус ка пхабарел анди биачшуни яг.

3:13-17 „Исусеско болдипе“

Марк 1:9, Лука 3:21 таи Йоан 1:31

13 Антучи о Исус авел Галилеятар ко Йордан, паша Йоан те баптизел Пес лестар.

14 А о Йоан ачхавелас Лес тай пхенелас: Ме иси нужда те баптизен ман Тутар, а Ту авес паш манде?

15 О Исус отпхендя леске: Мук акана, соскетото препел те керес секо чачипе. Антучи о Йоанес мукляс Лес.

16 Тай кана баптизило о Исус, тай икклистило тари пъни, стразо, отпугерде о дел, тай дикляс е Делвескоро Духос, кай джалас теле сар гулумбо, тай мукелас пес Лесте.

17 Тай сеси андаро дел саво вакерелас: Кавка си Моро дехундо Чшаво, андо Савото си Моро гудливоя.

направете пътеките Му.“

4 А сам Йоан носеше дреха от камилска вълна и кожен пояс на кръста си; а храната му беше акриди и див мед.

Йоановата проповед

Марк 1:1-8, Лука 3:2-17 и Йоан 1:6-8, 19-28

5 Тогава излизаха при него Йерусалим и цяла Юдея, и цяла Йорданска околност;

6 и се кръщаваха от него в река Йордан, като изповядваха греховете си.

7 И като видя Йоан мнозина фарисеи и садукеи, че идват при него да се кръстят, каза им: Рожби ехидни, кой ви предупреди да бягате от идващия гняв?

8 Принасяйте, прочее, плод достоен за покаяние;

9 и не мислете да си казвате: Авраам е наш баща, защото, казвам ви, Бог и от тези камъни може да въздигне чада на Авраама.

10 А и брадвата лежи вече при корена на дърветата, защото всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и се хвърля в огъня.

11 Аз ви кръщавам с вода за покаяние; Но Идещият след Мен е по-силен от мен; аз не съм достоен да Му понеса обувката и Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън;

12 И лопатата е в ръката Му, и Той ще очисти хармана Си и ще събере житото Си в хамбара, а плявата ще изгори с неугасим огън.

3:13-17 Кръщението на Исус Христос

Марк 1:9, Лука 3:21 и Йоан 1:31

13 Тогава Исус идва от Галилея на Йордан при Йоан, за да се кръсти от него.

14 А Йоан Го възпираше, казвайки: Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а Ти идеш при мен?

15 Но Исус му отговори: Остави сега; защото така подобава да изпълним всяка правда. Тогава Йоан Го остави.

16 И като се кръсти Исус и излезе от водата, и ето, веднага Му се отвориха небесата, и видя Духът Божий да слиза като гълъб върху Него.

17 И глас от небесата, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение.

3:1-12 „Проповедта на Йоан Кръстител“

Изминали са почти 30 години от събитията, описани в предишната 2 глава. Йоан Кръстител проповядва покаяние и обръщение към Бога. Първата стъпка трябва да стане чрез признание на греховете. Йоан се отличава много от религиозните водачи по това време, които са сребролюбиви, себелюбиви и лицемерни, но той посвещава своя живот изцяло в служба на Бог. Йоан е първият истински пророк след 400 години. Разграничавайки се от владеещата порочност и лъжа около него, чрез собствения си пример показва разликата на учението, което проповядва. Народът от дълго време очаква пророк като Илия и Йоан се оказва точно такъв (Мал. 4:5). От групите на юдейските религиозни водачи най-влиятелни са фарисеите и садукеите (ст. 7). Между тези течения съществува силна неприязнь, въпреки че се обединяват, за да се противопоставят на Исус. Йоан Кръстител поучава, че думите и ритуалите не са най-главното. Подобно на дървото, от което се очакват плодове, Божият народ е длъжен да принася добра реколта, т.е. живот, прославящ Бога. В противен случай ще бъдат отрязани като неплодни дървета (3:8-10). Йоан кръщава хората в знак, че се обръщат към Бога с молба за прощение и решават да живеят по Неговата воля (ст. 11). Кръщението е външен знак, но свидетелството за покаяние е промяната

в живота на хората. Непокаяните грешници ще бъдат осъдени и отхвърлени, но тези, които вярват, ще бъдат спасени (3:12). Йоановите думи за кръщаване със Светия Дух и с огън от Исус, е даване по-голяма сила за служение и проповядване на Благата вест (3:11; Д. А. 2).

3:13-17 „Кръщението на Исус“

Кръщението, с което Исус ще кръщава, е сериозно и важно, а сам Той идва да бъде кръстен от Йоан. Самият Йоан не се счита за достоен да направи това, а поисква да бъде кръстен от Исус (13:13,14). Христос е безгрешен, но се кръщава, понеже: (1) приема на Себе Си и изповядва греховете на целия свят; (2) показва одобрение и потвърждение на Йоановото учение; (3) това символизира началото на Неговото земно служение; (4) предвещава предстоящата Си смърт и възкресение; (5) дава пример и за всички нас относно Водното кръщение. Бог е Един в три Лица. В 3:16,17 се разкриват трите Лица на Светата Троица: Бог-Отец, говорейки; Бог-Син, приемайки кръщение; Бог-Светия Дух, слизащ на Исус. Още за Отец, Син и Светия Дух в Библията (Бит. 1:26; Мат. 28:19; Йоан 15:26; 1 Кор. 12:4-13; 2 Кор. 13:14; Еф. 2:18; 1Петр. 1:2; 1Сол. 1:2-5).

Шоро 4

**4:1-11 „О зумавде е Исусеске анди пуст пхув“
Марк 1:12 таи Лука 4:1**

1 Антучи о Исус ингелдосос катар о Свято Духос андо пусто пхув, та те овел скандалдо тар о бенг.

2 Тай палал нахабипе царвардеш диеса тай царвардеш рака, агореске бокхаило.

3 Тай о скандалдо авило таи пашал Лесте тай пхендяс: Коли сан Девлескоро Чхаво, пхен калка бара те ачхен маре.

4 А Ов отпхендяс леске: Кялярдо си: Ма фердо маро ка дживил мануш, нума секо ворба сави икльол андар Девлескоро муи.“

5 Антучи о бенг ингердяс Лес андо свето форо тай тховгяс Лес ко пхакх е храмоскери,

6 тай Леске вакерел: Коли сан Девлескоро Чшаво, чхив тут теле, соскето калярдо си: „Ка припхенел е ангеленге Пере пал Туте, тай пе вастенде ка вазден Тут, те на чалавес андо бар чанга Тере.“

7 О Исус пхенел леске пале: Калярдо си: „Те на скандалдес е Девлес торо Дел.“

8 Пале о бенг ингелдас Лес пал учше плаесте, тай сикавдя Лес са е лумняке тхагарипенге тай ленгере барипе тай вакергяс Леске:

9 Саке кава ка дав тут, коли перес тай те лувудис ман.

10 Антучи о Исус пхендяс леске: Джантар мандар шейтано, соскето си калярдо: е Девлеске тиро Дел те лувудис, тай ферди Леско те аргатес.

11 Антучи о бенг мукляс Лес, тай, аке, ангеля штапкердя тай аргатес Леске.

**4:12-17 „Англунеско Исусескоро акандиба“
Марк 1:14, Лука 4:14 таи Йоан 4:43**

12 А кана о Исус шунгяс кай о Йоанес уло прединдо, гело анди Галилея.

13 Тай кана мукляс Назарет, авило тай бешелас ко Капернаум каринг и деря, андо Завулонско тай Нефталимскоро агоренде.

14 Та те ачхол о пхендопе пердал профетос Исая, ковата пхендяс:

15 „И пхув Завулонеско тай и пхув Нефталимеско, каринг и деря, окотар Йордан, и биджудеско Галилея;

16 О народо, саво бешелас ко калипе, дикхле бари цибри-не тай е бешенде кхо тхан е учшаляте пал мерипе, пал ленге изикхило цибрине.“

17 Антучитар о Исус застардас те делдума тай пхендяс: Каин тумен, соскето е Девлескоро тхагарипе си паше.

**4:18-22 „Ракхние е англуне сиклиненге“
Марк 1:16 таи Лука 5:1**

18 Тай кана пхирелас о Исус паше о Галилейско денизи, дикхляс две пхрален о Симон, кай вакеренас лес Петрос

4 Глава

**4:1-11 „Искушаването на Исус в пустинята“
Марк 1:12 и Лука 4:1**

1 Тогава Исус бе отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола;

2 и като пости четиридесет дни и четиридесет нощи, на-края огладня.

3 И изкусителят се приближи до Него и каза: Ако си Божий Син, кажи на тези камъни да станат хляб.

4 А Той Му отговори: Писано е: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божиите уста.“

5 Тогава дяволът Го завежда в светия град и Го поставя на крилото на храма,

6 и Му казва: Ако си Божий Син, хвърли се долу, защото е писано: „На Ангелите Си ще заповяда за Теб, и на ръце ще Те носят, да не би да удариш в камък крака си.“

7 Исус му каза отново: Писано е: „Да не изпитваш Господа, твоя Бог.“

8 Отново дяволът Го завежда на много висока планина и Му показва всички царства на света и тяхната слава, и Му казва:

9 Всичко това ще ти дам, ако паднеш и ми се поклониш.

10 Тогава Исус му казва: Махни се от Мен, сатана, защото е писано: „На Господа да се покланяш, на твоя Бог и само на Него да служиш.“

11 Тогава дяволът Го остави, и Ангели дойдоха и Му служеха.

**4:12-17 „Начало на Исусовото обществено служение“
Марк 1:14, Лука 4:14 и Йоан 4:43**

12 А като чу Исус, че Йоан е предаден, отиде в Галилея;

13 и като напусна Назарет, дойде и се засели в Капернаум крайморски, в Завулоновите и Нефталимовите предели,

14 за да се сбъдне казаното чрез пророк Исая, който казва:

15 „Завулоновата земя и земята Нефталимова, на крайморски път, отвъд Йордан, езическа Галилея,

16 народът, който седеше в тъмнина, видя голяма светлина и за седящите в страната на смъртната сянка изгря светлина.“

17 Оттогава Исус започна да проповядва и да казва: По-кайте се, защото Небесното царство наближи.

**4:18-22 „Призив на първите ученици“
Марк 1:16 и Лука 5:1**

18 И като вървеше покрай Галилейско море, видя двама брата, Симона, наричан Петър, и брат му Андрей, да хвър-

4:1-11 „Искушаването на Исус“

Искушенията на сатана имат три направления: (1) физически желания; (2) страст за притежание и сила; (3) гордост (1Йоан 2:15,16). Но Исус не отстъпи, нито пък съгреша (Евр. 4:15,16). От собствен опит Той знае всичко, което ние изпитваме, и Е готов всякога да ни помогне. След четиридесетдневния пост Исус е гладен, но се отказва от възможността да направи чудо с помощта на неограничената Си божествена сила, за да може напълно да премине през своя човешки път. Сатана се опитва винаги да постави съмнение в Писанието, което довежда до съмнения и колебания във вярата, отдалечавайки човека от Бог (4:3,6). Има ли сатана власт да даде на Исус всичките царства на земята (4:8,9)? Не са ли те подвластни на Бог-Творецът на света? Дяволът предлага на Исус

целия свят в замяна на това, Той да му се поклони. Днес сатана се опитва да ни завлече в примамките на материализма и властолубието. Ние можем да се противопоставим на неговите изкушения така, както Исус (4:4,7,10). Ако чувствате страстно желание към нещо, което светът ви предлага, спомнете си Писанието: „От Господа, твоя Бог да се боиш и само Него да служиш“ (Втор. 6:13).

4:12-17 „Начало на Исусовото служение“

Исус започва служението Си с призива, който израелтяните вече са чули от Йоан Кръстител. Да станеш последовател на Исус означава да се отвориш от себелюбието и самовластието и да повериш целия си живот на любовта и властта на Бога.

тай о пхрал лескоро Андрей, чхувинас ситя анде денизи, соскето он астаренас мачшен.

19 Тай пхендяс ленге: Авен пал Манде тай Ме ка керав тумен те астерен манушен.

20 Тай он стразо мукле е ситя, тай цардия палал Лесте.

21 Отхар кана гело по дур, дикхляс две авре пхрален, о Яков е Заведееско тай о пхрал лескоро Йоан кай сивенас пе ситя андо иекх ладия пе дадеса е Заведей тай кхардя лен.

22 Тай он стразо мекле и навия тай пе дадес, тай геле палал Лесте.

4:23-25 „Исус сикавел, причшибел тай састярел“

23 Тай о Исус пхирелас ки са Галилея тай сикавелас анде ленге синагогес тай причшибелас и лачшивяста е тхагарипнеске, кана састярелас секо насвалипе тай секо бизор машкар о народос.

24 Тай ашундило пес Леске ки сари Сирия тай аненас пашал Лесте саворе насвале, саве исине бут насвале тай дамле, тай долде бесовя, бенгяле тай банген тай Ов састярердяс лен.

25 Тай бутедер мануша тар и Галилея тай тар о Декапол, таро о Ерусалим тай и Юдея тай окотар Йордан пхиренас пал Лесте.

Шоро 5

5:1-12 „О причшибе ко плаи“

**Е лошанде
Лука 6:20**

1 Кана дикхляс е буте манушен, уклито упре ко плаи, тай кана бешло, Лескере сиклине авиле трукял Лесте.

2 Тай путердяс По муи, тай сикярдяс лен, тай вакариндос:

3 Лошанде е телоне пе духо, соскето ленгоро си е Делвеско тхагарипе.

4 Лошанде е ровлярде, соскето он ка сайдиме пес.

5 Лошанде е ковле, соскето и пхув ка авел ленгери.

6 Лошанде е букхаиле тай трушаиле чачипнаске, соскето он ка чайльон.

7 Лошанде е миле, соскето ка сикавдъл милопе ленге.

8 Лошанде е шуже па ило, соскето он ка дикхен о Дел.

9 Лошанде е пачарне, соскето он ка вакерен пес Делвескере чхаве.

10 Лошанде прастававде пал е чачипе, соскето ленгере си Делвескоро тхагарипе.

11 Лошанде синиен кана акушен тумен таи прастававен тумен, тай вакерена мамуй туменде хохавно сако джунгаипе пал Манде.

4:18-22 „Първите ученици“

Исус казва на Петър и Андрей да оставят риболова и да станат „ловци на човеци“, което означава, че Той може да им покаже как да помогнат на другите да се обърнат, към Бога. Всеки, който следва примера и заповедите на Христос, може да доведе околните до Бога. Учениците са готови да Го последват, осъзнавайки, че следването на Исус може да преобрази живота им. Петър и Андрей, Яков и неговият брат Йоан са учениците, които Исус призова първи да се трудят заедно с Него.

4:23-25 „Исус поучава, проповядва и изцелява“

Трите важни страни на Исусовото служение са поучение, проповядване и изцеление. Поучаването показва грижата Му за знание и разбиране, проповядването-изпълнението, а изцелението-здравето. Чудесата на изцеленията потвърждават истинността на Неговото учение, доказвайки, че Той наистина е дошъл от Бога.

Исус проповядва Благата вест на всеки. Той може да изцели не само телесно, но и духовно. Думите Му са Добрата вест, защото в тях има свобода и надежда, мир и вечен живот с Бога (4:23,24).

лят мрежа в морето, понеже бяха рибари;

19 и казва им: Вървете след Мен, и Аз ще ви направя ловци на човеци.

20 И те веднага оставиха мрежите, и тръгнаха след Него.

21 Оттам като отиде по-нататък, видя други двама братя, Яков Зеведеев и брат му Йоан, в кораб със Зеведей, баща им, които кърпеха мрежите си, и ги повика.

22 Те веднага оставиха кораба и баща си и Го последваха.

4:23-25 „Исус поучава, проповядва и изцелява“

23 И ходеше Исус по цяла Галилея, като поучаваше в синагогите им, проповядваше Благовестието на царството и изцеляваше всяка болест и всяка немощ у народа.

24 И разнесе се вестта за Него по цяла Сирия и довеждаха при Него всички немощни, налегнати от всякакви болести и мъки, демонизирани и лунатици, парализирани и Той ги изцели.

25 И тръгнаха подире Му големи множества от Галилея и Десетоградията, от Йерусалим и Юдея и оттатък Йордан.

5 Глава

5:1-12 „Проповедта на планината“

**Блаженствата
Лука 6:20**

1 Като видя множества, Той се качи на хълма и когато седна, учениците Му се приближиха до Него.

2 И Той, като отвори устата Си, поучаваше ги и казваше:

3 Блажени бедните духом, защото тяхно е Небесното царство.

4 Блажени жалеещите, защото те ще се утешат.

5 Блажени кротките, защото те ще наследят земята.

6 Блажени гладните и жадните за правдата, защото те ще се наситят.

7 Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилвани.

8 Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.

9 Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божи синове.

10 Блажени гонените заради правдата, защото тяхно е Небесното царство.

11 Блажени сте, когато ви хулят и гонят, и говорят против вас зли и лъжливи думи поради Мен.

5:1-12 „Проповедта на планината – Блаженствата“

Проповедта на планината обхваща пета, шеста и седма глава на Евангелието от Матей. Недалеч от Капернаум, на склона на планината са дадени най-великите поучения в историята на човечеството. Това е най-великата класна стая с Учителя-Христос, Месията и Помазаника. Заповедите на Блаженствата преобръщат обикновената представа за щастие (5:3-12). Според Исус щастие се заключава в надеждата и радостта, които не зависят от обстоятелствата. Да намерим тази надежда и радост означава да се приближаваме все повече и повече към Бога, като Му служим и Му се покоряваме. Много хора търсят бързо и привремено щастие, изразяващо се в светско себелюбие, гордост и ненаситна жажда за власт, но малко са онези, които се стремят към Божиата радост, която не свършва никога. В настоящето време на изпитание се разкрива дълбочината на личната вяра. А в бъдещето Бог ще възнагради Неговите верни, позволявайки им да влязат във Вечното Му Царство, където няма да има никакви страдания.

12 Радуйсавен тай лошанен, соскетто баре си о плескипе туменде андо дел, палдова чука традена е пророкенге, кай сине англал тумен.

Лон тай цибрипе

13 Тумен синьен о лон е пхувяке. Коли о лон си билондо, савеса ка лондярел пес? Ов ни чинил канческе, осем те изчивел пес, пес наври тай те ошавел пес манушендар.

14 Туме синьен о цибрипе е лумяке. Форо бешкердо учшимнасте, нащи те гаравдъл пес.

15 Нума тхарен о цибрипе, натховен лес телал о шиникос, нума упрал пхаболпе те дел явило саворенде андо кхер.

16 Чука мек те цибрибел пес тумаро цибрибе англал е мануша, та те дикхен тумаре е лачше бука, тай те лувудин тумаре Дадес, Саво си ко дел.

О адеша тай е профеторя

17 Те на гиндин со Ме авилем те аравав о законос ваи е профетя; Ни авилем те аравав, нума те искерав.

18 Соскетто чачес туменге вакарав: Жи кате наххел, дел тай пхув, ни иекх йота, ни иекх цикнороро адешестар най те наххел, жи кате са на ачхол пес.

19 Тай чука, саво аравел иекх е цикнедар калкха припхенибена, тай сиклярел чука е манушен, май о цикно ка вакерел пес андо о девликано тхагарипе, а саво изкерел тай сиклярел чука е манушен, ка вакерел пес баро андо девликано тхагарипе.

20 Соскетто пхенав туменге, кай коли тумаро чачипе ни авел англал о чачипе пал грамнатуря тай фарисея, нисар най те ден андо о девликано тхагарипе.

О дурос тай олтаря

21 Шунден туме, кай сас вакердо е пхураненге: „Ма мудар тай кон мударел, душалел пес крисаке.“

22 Ме пале пхенав туменге, кай секо, саво хольол пе пхралес соске нанай сикавел пес крисаке; а конто пхенел пе пхралеске дилея сикавел пес пал Синедринос а кон пхенел леске галдея сикавел пес ягакоро геенос.

23 Тай чука коли анес о дарос ко алтарос, тай коте деса тут гоги, кай торо пхрал иси лес кханчик мамуй туте,

24 мук ко курбано англал олтари, тай джа англал пачадинен тумен ке пхралеса, тай антучи джа тай де тиро дарос.

Рамане тай бимарибе

25 Раманекердя тут ке душманоса сиго, жи кате сиан ко дром леса каринг о крис, те на ачовел о душмано торо те дел тут ко крисаке, а о крис те дел тут о чшуряло та те чхивен тут андо пхандлипе.

26 Чачес, вакарав туке: Нисар нанай иххльос отар жикате ни покинес тай палутно кодранто.

12 Радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на небесата, така бяха гонени и пророците, които бяха преди вас.

Сол и светлина

13 Вие сте солта на земята. Но ако солта се обезсоли, с какво ще се осоли? Тя вече за нищо не струва, освен да се хвърли вън и да се тъпче от хората.

14 Вие сте светлината на света. Град, поставен на хълм, не може се укри.

15 Нито запалят светилото и го турят под крина, но на светилника и свети на всички къщи.

16 Така да свети пред хората светлината ви, та да видят добрите ви дела и да прославят вашия небесен Отец.

Законът и пророците

17 Не мислете, че съм дошъл да наруша закона или пророците; не да наруша съм дошъл, но да изпълня.

18 Защото, истина ви казвам; Докле премине небето и земята, ни една йота, или една точка от закона няма да премине, докато всичко не се сбъдне.

19 И така, който наруши една от най-малките тези заповеди и така научи човеците, той най-малък ще се нарече в небесното царство, а който изпълни и поучи, той ще се нарече велик в небесното царство.

20 Защото, казвам ви, ако вашата праведност не надмине праведността на книжниците и фарисеите, няма да влезете в небесното царство.

Дарът и олтарят

21 Чули сте, че бе казано на древните: „Не убивай, а който убие, виновен е пред съда.“

22 Аз пък ви казвам, че всеки, който се гневи на брата си без причина, виновен ще бъде пред съда; а който каже на брата си глупак, виновен ще бъде пред синедриона, а който пък каже безумник, виновен ще бъде за огнения пъкъл.

23 И така, ако принасяш дара си на олтара, и там си спомниш, че брат ти има нещо против теб;

24 остави дара си там пред олтара и иди първо се помири с брат си, и тогава ела и принеси дара си.

Помирение и примирение

25 Помиривай се с противника си скоро, докато си още на път с него към съда, за да не би някак противникът ти да те предаде на съдията, а съдията да те предаде на слугата и да бъдеш хвърлен в затвора;

26 Истина ти казвам: Няма да излезеш оттам, докато не върнеш и последния кодрант.

5:13-16 „Солта и светлината“

Ако християните не се стараят да преобразяват както своя си живот, така и заобикалящия ги свят, те са безполезни (ст. 13). Светлините на град, построен на високо място, се виждат отдалече (5:14-16). Християните скриват светлината си, ако: (1) пазят мълчание, когато трябва да говорят; (2) смесват се със света; (3) позволяват на света да ги завладее; (4) не се отличават от останалите; (5) пренебрегват нуждите на другите.

5:17-20 „Изпълнение на закона“

Законът, даден чрез Мойсей, е предназначен да доведе хората като детеводител при Христос. Исус никога не отрича закона, макар че фарисеите Го обвиняват в това. Хората може да са благочестиви и въпреки

това да са далече от Божието царство. Добродетелността трябва да се основава на вярата в Христос, в Който се изпълни целият Закон, а не на обреди, ритуали, човешки предания и легенди (5:20).

5:21-26 „Гневът“

Гневът е опасно чувство, което води до безконтролие, насилие, душевна травма и други разрушителни резултати. То пречи да се изгражда характер, угоден на Бога. Външният самоконтрол е полезен, но Христос иска да имаме контрол и над нашите мисли и намерения. Взаимоотношенията с хората отразяват връзката с Бога (5:23,24; 1Йоан 4:20). Всички спорни въпроси трябва да се разрешават, за да не се предизвика гняв и неприятности. И най-големият конфликт би могъл да бъде погасен още в самото му начало (Пр.25:8 – 10; 5:25,26).

Лубарипе тай маркаса

27 Ашунден тумен кай си пхендо е пхуриматенге: Ма лубекеравиндос.

28 Ме пале пхенав туменге, кай секон, саво дикхел и жувли та те мангел ла, ов кердяс лубипе ласа андо по ило.

29 Коли чаческири риг якх керел тут скандалдя, икхал ла лес тай чхувла лес, соскето лачшодер туке те мулякирена иекхи трупотар котородар туке, нума саро трупо те овел чхивдо андо геенос.

30 Тай коли чаческири риг вас керел тут скандалдя, чшин ла тай чхив ла, соскето лачшодер туке те мулякирена иекхи трупотар котородар туке, нума саро трупо те джал андо геенос.

Муклипе

31 Пхендо сас панда: Саво мукел пе ромня, те дел ла муклилно лил.

32 Ме пале вакерав туменге: Саво мукел песке ромня, осем ашал бипакянопе вов керел ла те лубикярдя; тай саво пранденел лаке, кана овел ла муклинди ов лубикярдя.

Совлипе тай арманя

33 Ашунден тумен панда, кай си пхендо пхуриматанге: Ма пакх ки совел, нума изкердя ке совеля англал Девел.

34 Ме пале пхенав туменге: Нисар те на хан совеля, ни ко дел, соскето си е Девлескоро Трону,

35 ни анди и пхув, соскето си Лескере телепирендгере; ни ко Ерусалим, соскето си форо е барвале Тхагареско.

36 ни ха совел андо ко шоро, соскето нащи те керес ни иекх бал парно ваи кало.

37 Нума тумайо ворба те овел: Ва, ва; Ма, ма; а о упрал кава си таро шейтанос.

Якх якхаке тай данд дандеске

38 Шунден тумен, кай си пхендло: „Якх якхаке, данд дандеске.“

39 Ме пале туменге вакерав: Ма мамуйкерен е билачшипнаске, нума коли дел тук палма па чачи риг, ирине лес и авер да.

40 Тай калкхеске, саво мангел те крисил пес туса, тай мангел те лел тут ко гад, де лес тай упралутно шея.

41 Тай саво ангарякердя тут, те пхирес леса иекх миля, джа леса дуй.

42 Де конеске мангел тутар, тай ма ириндос пес окалкхестар, саво мангел тутар рексеми.

Дехав ки душманен

43 Шунден кай сас пхендо: „Дехав ке пашатуне манушес тай никхам ке душманен.“

5:27-30 „Прелюбодейството“

Старият Завет забранява съпружеската изневяра, но в Новия Исус казва, че дори мисленото пожелание е изневяра и грях (Изх. 20:14; 5:27,28). Необузданите греховни желания най-накрая се превръщат в действие и разделят човека от Бог. В 5:29,30 Исус говори за пристрастяването към греха, който постепенно води до разруха. По-добре е да спрем с лошата привичка, отколкото да позволим на греха да ни погуби.

5:31, 32 „Разводът“

Бог е определил брачния съюз да съедини семейната двойка за цял живот (Битие 2:24). Като изключение е ситуацията, когато един от съпрузите нарушава верността. Това съвсем не означава, че разводът трябва да настъпи веднага, като следствие на съпружеска измяна. Най-напред трябва да се опита да се прости, помири и възстановят предишните отношения. Християнинът е длъжен да намира способности за възстановяване на отношенията, а не оправдание, за да се избави от тях.

Прелюбодейния и похоти

27 Чули сте, че бе казано на древните: „Не прелюбодействуй.“

28 Аз пък ви казвам, че всеки, който поглежда на жена с пожелание, вече е прелюбодействувал с нея в сърцето си.

29 И ако дясното ти око те съблазнява, извади и го изхвърли; защото по-добре е за теб да погине една твоя част, а не цялото ти да бъде хвърлено в огнения пъкъл.

30 И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсеци я и хвърли я; защото по-добре е за тебе да погине една твоя част, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в огнения пъкъл.

Развод

31 Казано бе също: „Който напусне жена си, нека ѝ даде разводно писмо.“

32 Аз пък ви казвам: Който напусне жена си, не поради прелюбодейание, той я прави да прелюбодействува; и който се ожени за напусната, той прелюбодействува.

Обреци и клетви

33 Чули сте още, че бе казано на древните: „Не престъпвай клетва, а изпълнявай обреците си пред Господа.“

34 Аз пък ви казвам: Да не се кълнете никак, ни в небето, защото е престол на Бога;

35 ни в земята, защото е подножие на нозете Му; нито в Иерусалим, защото е град на великия Цар;

36 нито се кълни в главата си, защото не можеш направи ни един косъм бял или черен.

37 Но думата ви да бъде: Да, да, не, не; а каквото е повече от това, то е от лукавия.

Око за око и зъб за зъб

38 Чули сте, че е било казано: „Око за око, и зъб за зъб.“

39 Аз пък ви казвам: Не се противете на злото. Но ако някой ти удари плесница по дясната страна, обърни му и другата.

40 И на който поиска да се съди с тебе и да ти вземе ризата, дай му и горната дреха.

41 И който те принуди да вървиш с него една миля, върви с него две.

42 На просещия дай и не се отвръщай от искащия ти на заем.

Обичайте враговете си

43 Чули сте, че бе казано: „Обичай ближния си, и мрази врага си.“

5:33-37 „Клетвите“

Изпълняването на думите и обещанията изгражда доверие и прави взаимоотношенията възможни. Библията осъжда както тези, които се обещават необмислено, че не са изпълнили думите си, така и онези, които се обещават и кълнат лъжливо, като при това използват Божието име (Изх. 20:7; Лев. 19:2; Чис.30:1,2; Втор. 19:16-20). Ако винаги се казва истината, не е необходимо да се потвърждават думите с клетва.

5:38-48 „Око за око, зъб за зъб“

Целта на Закона се явява милост, а не спяло лично отмъщение (Изх. 21:23-25; Лев. 24:19,20; Втор. 9:21). Когато някой ни причинява зло, първата реакция е да му се отмъсти двойно повече, но Исус казва да се отвръща с простителност и сдобряване. Това противоречи на естествените човешки реакции, но само Бог дава сила да обичаме, така както Той ни е възлюбил. Вместо да мислим как да отмъстим на тези, които ни причиняват зло, нека се молим за тях (5:43,44). Ние не можем да се уподобим на Христос и да достигнем Неговата святост веднага, но можем да се усъвършенстваме постепенно чрез Святия Дух (ст.48).

44 Ме пхенава пале туменге: Дехен тумаре душманен, тай бахтярдарен одолен, саве ден тумен арманя, керен лачшипе одолен саве нидехен тумен, тай рхугин одоленге саве керен ту кханилипе тай праставен тумен.

45 Та те овен чхаве тумаре Девликане Дадеске, соскетото Ов мукхел о кхам те пекел упрал е лачшенде тай е билачшенде, тай бичхавел бришим е чачуненге тай бичачуненге.

46 Соскетото коли туме дехен калкхен, саве дехен тумен, сави плескирена иси тумен? На керена ли давка тай е бирникя?

47 Тай коли кер лачшо диес ферди тумен пхраленге, со аверендар керен? На керен ли давкха тай е биджута?

48 Овен перфектно тай тумен сарто тумаро Делвеско Дад си Перфектно.

Шоро 6

6:1-4 „И мила“

1 Дикхен туме тай на керен е мила тумаре англал е мануша, та те дикхен тумен, палдова коли нанай тумен мищимос пал тумаро деликано Дад.

2 Тай чука, кана керес мила, ма тръбима англал туте, сар керен е дуймуиткенге ко синагогес тай по дрома тай те барярен лен е мануша. Чачес вакерав туменге: Он лиле пери мищимос.

3 Нума ту кана керес мила, мек о стинго вас те на джанел, со чачо вас керел;

4 И мила тери те овел гаравди тай торо Дад Саво дикхел андо гаравдо ка дел тут ко дикхибе.

6:5-18 „Рукхипе тай бихабе“

Лука 11:1

5 Тай кана рукхин туме ма те овен сар е дуемоенге, саве дехен те ачховен ки рукхин ко е синагогес тай ко къошенге ле дрома, та те дикхен лен е мануша. Чачес пхенав туменге, лиле пери мищимос.

6 А ту о кана, рукхис, джа андо гарадуни кери соба тай кана пхандас о удар пескери рукхисар тере Дадеске; Саво си андо гарадуно тай торо Дад Саво дикхел андо гарадуно, ка дела тут дикхибе.

7 А кана рукхин тумен ма вакерен бут лафя гогытар, сар е биджута; соскетото он гиндин ка кай овел шундине ащал буте лафя.

8 Ма овен сар ленде, соскетото тумаро Дад джанел, со най ресел тумен англал туме те манген Лестар.

Дат амаро

9 Нума туме рукхин чука: Дат амаро Саво синян андо дел, та те цибринел Торо алав;

10 те авел Торо Тхагарипе, те овел Тери воя, сар ко о дел, чука тай и ки и пхув,

11 Де амен авдиес амаро авдиесутно маро.

12 Иеартисар амаре борча, сар аме иертисарас амаре борчленге.

13 Тай ма накхв амен андо скандалос нума на аракх амен тар о шейтанос; соскетото о Тхарипе си Торо, тай о зуралипе. тай о барипе жи ко вековя.“ Амин.

6:1-4 „Милостинята“

Подбудите за правене на добро трябва да са искрени, за да се прослави Бог. Лесно е да се прави услуга в очакване на някаква полза, похвала или признателност. Вярващите не трябва да използват такава лицемерна разчетливост. Когато правим добро дело, нека се запитаем: „Бих ли го направил, при условие че никой никога не би узнал за това?“

6:5-18 „Молитва и пост“

Място за молитва е нужно, но ако се молим само там, където могат да ни забележат, наши слушатели се явяват хората, но не и Бог (ст. 5,6).

44 Аз пък ви казвам: Обичайте враговете си, благославяйте проклинащите ви, правете добро на мразещите ви, и молете се за онези, които ви пакостят и гонят;

45 за да бъдете синове на вашия небесен Отец; защото Той оставя слънцето да грее над добри и зли, и изпраща дъжд на праведни и неправедни.

46 Защото, ако обичате обичащите ви, каква ви е наградата? Не правят ли същото и бирниците?

47 И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не постъпват ли така и езичниците?

48 И така, бъдете съвършени, както е съвършен и вашия небесен Отец.

6 Глава

6:1-4 „Милостинята“

1 Внимавайте да не изявявате добрите си дела си пред хората, за да ви видят; понеже, няма да имате награда при небесния ви Отец.

2 И така, кога правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагоги и по улици, за да ги хвалят хората. Истина ви казвам: Те вече получават своята награда.

3 А ти кога правиш добро дело, нека лявата ти ръка не знае какво прави дясната,

4 и милостинята ти да бъде скришом и твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве.

6:5-18 „Молитва и пост“

Лука 11:1

5 И кога се молиш, не бъди като лицемерите, които обичат да се спират и се молят по синагоги и кръстовища, за да се покажат пред хората. Истина ви казвам, те вече получават своята награда.

6 А ти, кога се молиш, влез в скришната си стая и като си заключиш вратата, помоли се на твоя Отец, Който е в тайно и твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве.

7 И кога се молите, не говорете излишно като езичниците; защото те мислят, че в многословието си ще бъдат чути;

8 не бъдете като тях; защото вашият Отец знае от какво имате нужда, още преди да Му поискате.

Отче Наш

9 А вие се молете така: Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име;

10 да дойде Твоето Царство, да бъде Твоята воля както на небето, така и на земята;

11 Дай ни днес ежедневния ни хляб;

12 и прости ни дълговете, както и ние прощаваме на нашите длъжници;

13 и не въвеждай ни в изкушение, но избави ни от лукавия; защото царството е Твое, и силата, и славата во вековете. Амин.

Исус одобрява усърдната молитва, но осъжда сухото повтаряне на думи и фрази, идващи от нечисто сърце (ст. 7,8). Молитвата в 6:9-13 често е наричана Господната молитва, защото е дадена на учениците от Исус. Трябва да славим и благодарим на Бога, да се молим за изпълнение на Неговата воля и за нашите ежедневни нужди, както и да искаме помощ от Него за преодоляване на изкушенията. Стих 13 казва, да се молим за избавяне от сатана и неговите съблазни, а не че Бог ни въвежда в изкушение. Постът е време, когато човек се ограничава от храна, вода, напълно отдавайки се на молитва, оценявайки Божата благодат (6:16-18).

Иертипе

14 Соске, коли иертинен е манушенге ленгере безеха, тумаро делвескоро Дад ка иертинел и тумаре.

15 Нума коли ма иертинен манушенге ленгере безеха, тумаро Дад нанай те иертинел тумаре безеха.

Бихабе

16 Кана нахан, ма овен тумен сакълдиме, сар е дуенмуненге, соскето калярен пе муя, та те сикавден е манушенге кай жонин. Чачес Ме пхенав туменге: Он лиле пери мишмос.

17 Нума ту, кана ни хас макх ко шеро тай халав тиро муй;

18 та те на дикхен тут е мануша кай ни хас, нума англал торо Дад андо гарадувно, тай торо Дад, Саво дикхел андо гарадуно, ка деладер тут дикхибе.

6:19-24 „Барвалипе пал о дел“**Лука 12:33**

19 На киден барвалипе ки пхув, кай молцос тай оржа хал лен, тай кате е чора храндена тай чорена;

20 Нума киден барвалипе пал о дел, кай молцо тай оржа ни хален, тай кате о чора наподхрандена тай начорена;

21 соскето кай си тумаро барвалипе, отхе си тумаро ило.

22 О якх си лампо и снагаке; тай чука коли торо якх си шужи, сари снага тере ка цибриндел;

23 Нума коли якх торо си билачши, сари снага тери ка овел андо каранъкос. Тай чука коли о ведяра тери, си тунярико, кити баро ка авел о калипе.

24 Никон на ащине те акхандел две хулайенге; соскето вай ка бидекхел иекхес, а околес ка декхел; ваи ка пхандел пес карик иекхес, тай околес най ка мангел. Нащине те акханден е Девлеске, тай о мамонеске.

6:25-34 „Холя тай даранипе“**Лука 12:22**

25 Далкхеске вакерав туменге: Ма даран тумаре дживипеске, со ка хан ваи со ка пиен; ни те снагаке со ка уравен. Нанай ли о дживипе бутедер хамастар, тай и снага урайбнастар?

26 Дикхен е девлескере чирикля, кай насеинена, начинена, ни андо хамбари кидена; тай тумаро девлескоро Дад парварел лен. На сиен ли тумен бутедер бут куч лендар?

27 Тай кон тумендар, холенца ащинел те тховел иекх куни пе боясте?

28 Тай соске хан холян урайбмаске? Дикхен е умаля лулудя сар барион на керена бути, на кхатлен;

29 Нума Ме пхенав туменге, кай и о Соломонос андо по барвалипе на уравелас пес сар иекх лендар.

30 Тай коли о Дел гадал уравел и чар о умаляте, сави авдиес ла иси, тай о тася чхивен ко кофтори, козом по бут тумен цикне пакянен?

31 Тай гадал, ма хан ноли, тай ма вакерен: Со ка хас, ваи со ка пиас, ваи со ка уравас?

Прощения

14 Защото, ако простите на човеците престъпленията им, небесният ви Отец ще прости и вашите;

15 ако ли не простите на човеците престъпленията им, и вашият Отец няма да прости и вашите престъпления.

Пост

16 И когато постите, не бивайте намръщени като лицемерите; защото те правят лицата си мрачни, за да се покажат пред човеците, че постят. Истина ви казвам, те са получили вече своята награда.

17 А ти, когато постиш, помажи главата си и умий лицето си,

18 за да се види, че постиш не пред човеците, но пред твоя Отец, Който е в тайно; и твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве.

6:19-24 „Съкровище на небето“**Лука 12:33**

19 Не трупайте съкровища на земята, където молец и ръжда ги яде, и крадци подкопават и крадат;

20 но събирайте си съкровища на небето, където ни молец, ни ръжда ги яде, и дето крадци не подкопават и не крадат;

21 защото, където е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.

22 Окото е светило за тялото. Затова, ако окото ти е чисто, и цялото ти тяло ще бъде светло;

23 Но ако окото ти е зло, цялото ти тяло ще е в тъмно. И така, ако светлината ти е тъма, то каква ли ще е тъмнината?

24 Никой не може да слугува на двама господари; защото или ще намрази единия, а другия ще обикне; или към единия ще се привърже, а другия ще презре. Не можете да служите на Бога и на материалното.

6:25-34 „Грижи и безпокойства“**Лука 12:22**

25 Затова казвам ви: Не се грижете за душата си, какво да ядете и да пиете, ни за тялото си, какво да облечете. Душата не струва ли повече от храната, и тялото от облеклото?

26 Погледнете небесните птици, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и вашият небесен Отец ги храни. Не сте ли вие много по-ценни от тях?

27 И кой от вас с грижене може да прибави един лакът на ръста си?

28 Защо се грижите и за облекло? Видете полските макове, как растат; не се трудят, нито предат;

29 и казвам ви, че нито Соломон във всичката си слава не се е обличал така, както всеки един от тях;

30 и ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре се хвърля в пещ, колко повече вас, маловерци!

31 И така, не се грижете и не казвайте; Какво да ядем, или какво да прием, или какво да облечем?

6:19-24 „Съкровище на небето“

Себелюбивите интереси, страсти и цели пречат на духовното зрение (ст. 23). Добрият начин за обновяване връзката с Бога е неговото възстановяване. Много хора служат на парите, прекарвайки живота си в трупане, въпреки че накрая, умирайки, няма да вземат нищо със себе си. Човек не трябва да става роб на притежанията си, но да бъде удовлетворен от това, че е избрал вечното и непреходното.

6:25-34 „Не се безпокойте“

Излишното безпокойство за задоволяването на потребностите, които Бог е обещал да удовлетвори, донася само вреда: (1) безсъние, безапетитие, депресия и болести; (2) привлича към себе си всичките ни мисли;

(3) влияе отрицателно на взаимоотношенията с хората; (4) намалява вярата в Бога. Разликата между здравословната грижа и безпокойството е, че безпокойството парализира, а грижата подбужда и дава стимул да се трудим. Да отдадем първо място на Бог в нашия живот, означава да се обръщаме за помощ на първо място към Него, сверявайки желанията си с Неговата воля, като Му се покоряваме (ст. 33).

Да мислим и планираме утрешния си ден е полезно, но да се безпокоим за него е загуба на време (ст. 34). Доброто планиране може да избегне безпокойствата. Този, който е в постоянен страх и тревога, е знак, че не се доверява напълно на Бога. Не позволявайте тревогата за бъдещето ви да нарушава вашата днешна връзка с Него!

32 Соскетото е биджута роден саре давкха; палдова тумаро девлескоро Дад жанел, со ни ресел тумен.

33 Нума англал роден Девлескоро Тхарипе тай Лескоро Чачипе; тай са кавка ка дел упрал туменде.

34 Адалкхескхе ма хан холи тасяске, соскетото о тасяскоро диес ка хал холи песке. Ересел си дивесескоро билачшипе.

Шоро 7

7:1-5 „Крисинен авер мануша“

Лука 6:37

1 Ма крисен, та те на овен тумен крисинен.

2 Соскетото савесто дром крисинес, салкхеса ка крисин тумен; тай савеса мераса меринен, сайкха ка меринен тумен.

3 Тай соске дикхес о пхусоро андо те пхралескоро яхх, а най дикхес о стилпо андо пескиро яхх?

4 Сар ка вакерес пхралеске пескиреске: Мук те икхалав о пхусоро тиро яххатар; а аке о стилпо андо торо яхх?

5 Дуемуйтко, англал икхал о стилпо пескири яххатар, тай порме ка дикхес шужо та те икхалес о пхусоро торо пхралескоро яхх.

7:6-12 „Манген, роден, марен“

Лука 11:9

6 Ма ден свунто варесо, джукленге, тай ма чхурден е перли англал баличенде, та те на штапкирен лен пиренца, тай ка иринен пес, тай те на разчшинен тумен.

7 Манген, тай ка дино туменге; роден тай ка аракхен; марен ко вудар, тай ка отхпандена туменге;

8 соскетото секо кон мангела, долела, тай секо кон родела аракхела, тай савесте марела авела пхутердо.

9 Иси ли мануш машкар тумендар, саво коли чхаво лескиро мангела маро, ка дел лес бар?

10 Ваи, коли мангела мачхо, те дел лес сапес?

11 Тай коли туме сан налачхо, джанен те ден годлипен пескири чхавенге, кити бутер о Дад тумаро Саво си делвеске ка дел лачшипе мангинендос Лестар!

12 Тай чука секо варесо, ковато манген те керен о мануша туменге, чука тай туме керен ленге; соскетото давка си о законос тай е пророка.

7:13,14 „И танги вударя“

Лука 13:24

13 Джан андре и танги вудар, соскетото и бухли и порта тай бухло си о дром, саво ингерел ко еджели тай бут джене си саве накхен пердал лен.

14 Палдова танги си и вудар таи трутно си о дром, саво ингерел кариг джиипен, тай хари си колато аракхен лес.

Хохавнепророка, каш тай и фрута лескире

Лука 6:43

15 Вардинен пес хохавнедар пророкендар, саве авен паш тумен бакренца шехенца, а андрал си рува керкхе.

32 Защото езичниците търсят всичко това, и понеже вашият небесен Отец знае, че се нуждаете от всичко това.

33 Но първо търсете Божието царство и Неговата правда, и всичко това ще ви се прибави.

34 И така, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден сам ще се грижи за себе си; доста е на деня злото му.

7 Глава

7:1-5 „Осъждането на другите“

Лука 6:37

1 Не съдете, за да не бъдете съдени;

2 Понеже, с какъвто съд съдите, с такъв ще сте осъдени; и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.

3 И защо гледаш пращинката в околото на брата си, пък гредата в своето око не виждаш?

4 Или, как ще кажеш на брата си: Чакай, да извадя пращинката от околото ти, а пък в твоето око има греда!

5 Лицемер, извади първом гредата от околото си, и тогава ще видиш как да извадиш пращинката от околото на брата си.

7:6-12 „Искайте, търсете, хлопайте“

Лука 11:9

6 Не давайте святото на псетата и не хвърляйте бисерите си пред свинете, за да ги не стъпчат с краката си и като се обърнат, да ви разкъсат.

7 Искайте и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори;

8 Защото всеки, който иска получава, и който търси намира, и на този, който хлопа, ще се отвори.

9 Има ли помежду ви човек, който, кога син му поиска хляб, да му даде камък;

10 и кога поиска риба, да му даде змия?

11 И така, вие като сте зли, умеете да давате на децата си добри неща, колко повече небесният ви Отец ще даде блага на онези, които Му искат?

12 Така, всичко, което искате да ви правят хората, същото правете и вие на тях; Понеже в това са законът и пророците.

7:13,14 „Тясната порта“

Лука 13:24

13 Влезте през тясната врата, защото широка е вратата и просторен е пътят, който води към погибел, и мнозина са, които минават през тях;

14 защото тясна е вратата и стеснен е пътят, който води в живота, и малцина ги намират.

Лъжепророците, дървото и плодовете му

Лука 6:43

15 Пазете се от лъжливите пророци, които идват при вас в овча кожа, а отвътре са вълци грабители;

7:1-5 „Осъждането на другите“

Исус призовава да изследваме себе си, вместо да съдим другите. Много често се стремим да променим в другите това, което ние самите трябва първо да променим в самите нас, което пречи с любов и разбиране да прощаваме и помагаме на ближния. Правото на съд принадлежи само на Бог (1 Кор. 4:3-5).

Безсмислено е да учим на светите истини някой, който дори не иска и да чуе (7:6). Това не означава, че не трябва да се проповядва на невярващите Благата вест, а е нужно умение за различаване към кого да се обърнем, за да не отидат усилията ни напразно (7:33; 10:14). Библията разкрива този принцип с практически примери (Д.А. 13:44-51; 18:5,6; 28:17-28).

7:6-12 „Искайте, търсете, хлопайте“

Усилията на постоянство и настойчивост в молитвата ще бъдат възнаградени (7:7,8). В 7:9,10 синът иска от бащата хляб и риба, т.е. нещо полезно и необходимо. Ако синът беше поискал действително змия, разумно ли щеше да бъде от страна на бащата да изпълни желанието му? Понякога настойчиво искаме нещо, което Бог знае, че не е добро и е опасно за нас, като не отговаря. Бог задоволява нужди, а не капризи. Спрямо мярката на нашето духовно израстване и познаване на Бог като любящ Отец, ние се учим да търсим от Него това, което е полезно за нас, и Той ни го дава, за да Го прославим.

16 Фрутодар ленгере ка пенджарен лен. Киден ли пес дракха карендар, ваи фици катаро цигнида?

17 Гадал свако лачшо каш, дел лачше фрута, а о керко каш дел керке фрута.

18 Лачшо каш ни дел керко фруто, ни керко каш дел лачшо фруто.

19 Секо каш, саво на дела лачшо фруто счхинес лес тай чхивен лес андо яг.

20 Тай гадал фрутодар ленгере ка пенджарен лен.

Аздипе

Лука 13:25

21 На секо, саво Манге вакерел: Девла! Девла! ка авел ко делвескоро тхагарипе, нума о керенендос и воя Мире Дадескири, Саво си андо дел.

22 Андо окалкхеске дивес дженедер, ка вакерен Манге: Девла! Девла! Ни пророкгергянасас андо Торо алав, тай ни андо Торо алав траденасас аме демоня тай керасас бути диви?

23 Тай антучи ка ворбисарав ленге: Никхана Ме ни пенджарав тумен; нашен Мандар, туме бизаконгеря.

7:24-29 „Дуенге кхеркеренге

24 Тай гадал сако кон шунен калкхен Мере пхеряса, тай керела ле, ка припел пал гогавер манушес, ковато кхердя кхер пескиро ко бародер бар,

25 тай бришиндало о бришин, тай бут авиле о лентя, тай пхудилен пес е балвала, тай чалавдес пес упрал калкха кхер; нума ой ни пело, соскетто улисас кхердя ко бародер бар.

26 А сако кон шунен калкхен Мере пхеряса, тай накерела ле, авел сар бигогавер манушес, саво кхердя кхер пескиро ки поши;

27 тай бришиндало о бришин, тай бут авиле о лентя, тай пхудилен пес е балвала, тай чалавдес пес упрал калкха кхер; тай пело, тай сине баро периба лескиро.

28 Тай кана о Исус битирди калкхен пхеряса, о народо дивинелас пес пал сиклинибе Лескоро;

29 соскетто сиклинелас лен, сар Иекх, Саво иси зорипе, а ни сар ленгере грамнотуря.

Шоро 8

8:1-4 „И жужипе лепротоско“

Марк 1:40 тай Лука 5:12

1 А кана ухлистило баиротар, бутдженедер гине пал Лесте.

2 Тай, иекх лепрало авило паш Лесте, тай дяс коч Леске пиренге вакергяс: Девла коли мангес, ащи те шужарес ман.

3 О Исус тховдяс о вас, азбадя джи лесте тай пхендя: Мангав, овел шужо; тай стразо шужило пес лепратар пес.

4 Тай о Исус пхенел леске: Дикх навакерес никонеске; нума жа сикавдя пес рашаяске, тай дес деибе, ковато о Мойсей припхендя пал якхипе ленде.

7:13,14 „Тясната порта“

Вратата към вечния живот е Исус, и тя е тясна (Йоан 10:7-9). Това не означава, че е трудно да станеш християнин, а че съществуват много пътища за живеене по собствената воля, но само един води към вечен живот с Бога. Вярата в Исус е единственият път за небето, защото Той взе върху Себе Си греховете на човечеството. Много често следването на този път се оказва нелеко, но той е единственият истинен и верен.

7:15-23 „Дървото и неговите плодове“

Подобно на доброто дърво, което принася добър плод, добрият учител може да се познае по достойното поведение и висока нравственост, защото той ще се старае да живее според истините на Словото Божие.

16 По плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокини от репей?

17 Така всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове;

18 Не може добро дърво да дава лоши плодове, нито лошо дърво да дава добри плодове.

19 Всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и се хвърля в огъня.

20 И така, по плодовете им ще ги познаете.

Заблуди

Лука 13:25

21 Не всеки, който Ми казва: Господи, Господи, ще влезе в Небесното царство, но вършещият волята на Моя небесен Отец.

22 В онзи ден мнозина ще Ми кажат: Господи, Господи, не в Твое ли име пророкувахме? И не в Твое ли име демони изгонвахме? И не в Твое ли име много чудеса извършихме?

23 И тогава ще им заявя: Никога не съм ви познавал; Махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие.

7:24-29 „Двамата домостроители“

24 И така, всеки, който слуша тези Мои думи и ги изпълнява, ще оприличи на благоразумен мъж, който си построи къщата на канара;

25 и заваля дъжд, и придойдоха реки, и духнаха ветрове, и втурнаха се върху къщата, и тя не падна, защото беше основана на канара.

26 И всеки, който слуша тия Мои думи, и не ги изпълнява, ще заприлича на неблагоприятен човек, който си построи къща на пясък;

27 и заваля дъжд, и придойдоха реки, и духнаха ветрове, и втурнаха се върху тази къща, и тя рухна, и падането ѝ бе голямо.

28 И след като Исус каза тези слова, народът се чудеше на учението Му;

29 Понеже Той ги поучаваше като един, който има власт, а не като книжниците и фарисеите.

8 Глава

8:1-4 „Очищението на прокажения“

Марк 1:40 и Лука 5:12

1 И когато слезе от планината, след Него тръгна множество народ.

2 И ето, приближи се един прокажен, кланяше Му се и казваше: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.

3 Исус, като протегна ръка, допря се до него и каза: Искам, бъди очистен. И той веднага се очисти от проказата.

4 И Исус му каза: Гледай никому да не казваш; но иди, покажи се на свещеника за свидетелство и принеси дара, който е заповядал Мойсей.

За Исус много по-важно е как живеем, отколкото как говорим (ст. 21). Делата не могат да бъдат отделени от вярата. Само личното, живо общение с Христос ще бъде зачетено като оправдание пред Божия съд, когато Бог ще поиска ответ за всичко и осъди греха, а възнагради верността (7:22,23).

7:24-29 „Двамата домостроители“

Символ на „дома“ е вярата. Всеки човек се нуждае от помощ, да спре и да осмисли живота си, като приеме Христос за личен Спасител. Словото Божие чрез Святия Дух да бъде авторитет и начин на живот. Здравината на домовете на разумния и неразумния е изпитана още при първата буря, което е аналог на изпитанията, показващи „основата“, на която човек гради своя живот.

**8:5-13 „О подлагари, о римските шелленгро“
Лука 7:1 таи Йоан 4:43**

5 А о кана о Исус дяс андре андо Капернаум, иекх шелленгоро, авило паш Лесте тай мангдя пес Леске;

6 кана пхендя: Девла, моро слуга пашло кхересте бенгило тай бутедер дукхендар пес.

7 О Исус пхендя леске: Ка авав тай ка састярав лес.

8 О шелленгоро отпхендя Леске: Девла ме насиом мал те авес андо моро кхер; нума вакер ферди иекх ворба, тай моро чхаво ка састявел пес.

9 Соскето тай ме сиом мануш андар зораипе, тай иси ман аскеря андар манде, тай пхенав калкхеске: Джа тай ов жал; тай авреске: Ав тай авел; тай пал моро слуга, кер дава, тай ов керел.

10 О Исус кана шундя дивисаило Пес, тай вакергяс окалкхесте, саве авелас палал Лесте: Чачес пхенав туменге; ни андо Израели на аракхлем аборкха пакияба.

11 Вакерав туменге, кай бут ка авен Истодар тай Вестодар, тай ка бешен трапезаке Авраамосса, тай Исаакосса, тай Яковосса анд о Тхагарипе делвеско;

12 нума е чшаве Тхагарипнаскоро ка овен изчихвен анд авруно калипе; отхе ка овел роиба, тай скръжимата дандендар.

13 Тай о Исус пхендя шелленгороске: Джа, тай мек овел пал торо пакияба. Тай лескоро слуга састило андо кодо часо.

**8:14-17 „О Петрескоро сасуй“
Марк 1:29 таи Лука 4:38**

14 Тай кана о Исус авило андо о Петрескоро кхер, дикхля кай лескири сасуй пашляс насвало пхаболатар.

15 Тай азбадя ла пал и вас, тай и пхаболипе мукляс ла тай ой ущили тай акандас ленде.

16 Тай кана пели и рят, аненас бутджене астардян демонендар пал Лесте тай традя е демоня иекхаса ворбаса, тай састардяс саворе насвален;

17 та те пхердиол о вакярдино пророкотар Исаия: Ов ля пе Песте амаро бизорякирибен, тай е насвалипеня амаре ингелелас.

8:18-22 „Джанипе палал Исусес“

18 О Исус кана дикхляс дженедер турял Песте, припхенел те накхен отхар ригате.

19 Тай иекх грамнотурос, щапкердя паш Лесте тай пхендя: Сиклинея, ка джава пал Туте, кате тай те джаса Ту.

20 О Исус пхендя леске: Е локхендя исиле хевпашо, тай делвескири чирикля кубуря нума Манушескоро Чхаво на най кате шеро те пашикерел.

21 А авер е Лескодар сиклине пхендя Леске: Девла, мек ман те джав те пархонав моро дадес.

**8:5-13 „Слугата на римския стотник“
Лука 7:1 и Йоан 4:43**

5 И когато Исус влезе в Капернаум, до Него се приближи един стотник, и Го молеше, казвайки:

6 Господи, слугата ми лежи у дома парализиран и много страда.

7 Исус му казва: Ще дойда и ще го изцеля.

8 А стотникът му отговори: Господи, не съм достоен да влезеш под покрива ми; но кажи само дума и момчето ми ще оздравее;

9 Понеже и аз съм подвластен човек и имам подчинени войници; и на който река върви, и отива; и на друг ела и идва; и на слугата си, направи това, и го прави.

10 Като чу това, Исус почуди се и каза на следващите Го: Истина ви казвам, нито в Израелиа намерих такава вяра.

11 И казвам ви, мнозина ще дойдат от изток и запад и ще насядат на трапеза с Авраама, Исаака и Якова в Небесното царство;

12 а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмница; там ще бъде плач и скръцане със зъби.

13 И Исус каза на стотника: Иди си, нека ти бъде както си повярвал. И слугата му оздравя в същия час.

**8:14-17 „Тъщата на Петър“
Марк 1:29 и Лука 4:38**

14 Като дойде в къщата на Петър, Исус видя тъща му, че лежи болна от треска;

15 и допря се до ръката ѝ, и треската я остави и тя стана и им служеше.

16 И като се свечери, доведоха при Него мнозина демонизирани, и Той със слово изгони духовете и излекува всички болни;

17 За да се сбъдне казаното чрез пророк Исаия, който казва: „Той взе на себе Си немощите ни и болестите ни понесе.“

8:18-22 „Следването на Исус“

18 И като видя Исус около Себе Си множество народ, заповяда на учениците да отплават отвъд.

19 Тогава един книжник се приближи до Него и Му каза: Учителю, ще те следвам където и да отидеш.

20 А Исус му каза: Лисиците имат леговища, и небесните птици гнезда; а Човешкият Син няма къде глава да подслони.

21 Друг пък от учениците Му каза: Господи, позволи ми, първо да отида и погребя баща си.

8:1-4 „Изцелението на прокажения“

По времето на Исус проказата е широко разпространена заразна и опасна болест. В преобраз на нея, грехът е същата смъртоносна болест, от която избавление има само чрез Исус Христос. Всички бягат и се страхуват от прокажените, да не би да се заразят като тях и да попаднат в колонията им. Законът изисква очистилият се от проказа да бъде засвидетелстван от свещеника (Лев. 14:1-15; 8:4). Исус изпраща изцеления човек първо да разкаже своята история на свещеника, защото само свещеникът може да свидетелства, че той е здрав, за да се върне към пълноценен живот. Исус Христос е великият Първосвещеник и Ходатая за всеки един покаяващ се грешник (Евр. 4:14-16; 7:25; 9:24).

8:5-13 „Слугата на римския стотник“

Римският офицер може да намери множество причини, за да не се обърне към Исус: гордост, съмнение, език, разстояние, време, сила, националност. Но не позволява никакви препятствия да преградят пътя му към Исус (ст. 5,6). Вярата му засрамва лицемерното благочестие на много религиозни водачи (8:8-12). Вярата в Исус е за всеки, не само юдеина, но и за езичника.

8:14-17 „Тъщата на Петър“

Петър е един от 12 ученика на Исус. Неговата тъща ни дава прекрасен пример. Тя е изцелена от Исус и веднага след това започва да Му служи (ст.14,15). Христос притежава всичката власт над силите на злото и всяка болест, които се явяват следствие от греха на земята (ст.16,17). Той дойде, за да отнеме греха на човечеството (Ис. 53:5,6).

8:18-22 „Следването на Исус“

Следването на Исус предполага понякога лишения и жертви, отказване от удобства. За Исус нямаше място на земята, което Той би нарекъл „мой дом“ (ст. 19,20). Цената от следването Му може да коства временно авторитета, приятелствата, свободното време или привичките, но в сравнение с вечността това ще донесе велика награда.

Исус винаги е откровен с тези, които искат да Го следват, да разпознават трудностите и да се откажат от всичко, което би могло да им попречи в следването (ст. 21,22). Няма нищо по-важно в живота на човека от пълното му посвещение на Христос.

22 Нума о Исус пхендя леске: Ав палал Манде, тай мук е муле те прахонен пескири мулен.

8:23-27 „Пачас андо балвали врахя“

Марк 4:35 тай Лука 8:22

23 Тай кана дяс андре андо и навия, Лескере сиклине дине палал Лесте.

24 Тай, аке, баро врахи въздиби пес упрал о деря, тай чука со е талазуря ушаравенас и навия, а Ов совелас.

25 Тай алене паше Леске тай джангавдес Лес тай вакерендос: Девла! Скеписар амен, мераса!

26 А Ов ленге пхендя: Харипакяне, соске туме дараилен? Ангучи ущило тай мърминдя е балвал тай и деря, тай ачшило баро рахато.

27 А е мануша дивиненас пес тай вакердя: Саво си Кавка, кай е балвала тай е деря кандена Лес?

8:28-34 „Дуй долдя демоня мануша, Гадара тай е баличе“

Марк 5:1 тай Лука 8:26

28 Тай кана авиле отхар и риг, ки Гадаринското пхув, дуй долдя демоня мануша колато икльонас таро е лиморя, ресло Лес, бут урсус-кханиле, со никон наци те жал окалкхестар дром.

29 Тай, аке, рукингяса, вакерендос: Со иси Тут аменца, Чхаво Девлескиро? Авилян атхе та те чинуйн амен англунциросно?

30 А надуресте лендар исине баре чарто баличен, саве чаронас.

31 А е демоня мангдяс Лес: Коли амен традесас, традас амен андо о чарто баличенгиро.

32 Тай пхендя ленге: Джан. Тай он икклистиле, гело андо баличхе; тай аке, саро о чарто баличхе, муклес нателе баири андо деря, тай он муле андо и пани.

33 А и баличинере нашле тай геле андо форо, тай пхендя са, тай дава со сине ачхило демоненца манушенца.

34 Тай, аке, састо форо икклистило те ресел о Исус; тай кана дикхляс Лес, мангдян та те джал песке лендар пхувадар.

Шоро 9

9:1-8 „Састо дамлуно мурша“

Састипе тай иертипе

Марк 2:1 таи Лука 5:17

1 О Исус диняс андо и навия, пренакхло тай ало Пескиро пес форо.

2 Тай андине Лесте иекх дамлуно, тховдо ко бухлярке; тай

22 Но Исус му каза: Следвай Ме, и остави мъртвите да погребат своите мъртвци.

8:23-27 „Укротяване на бурята“

Марк 4:35 и Лука 8:22

23 И когато влезе в ладията и учениците Го последваха.

24 И изведнъж голяма буря настана в морето, така че корабът се покриваше от вълните, а Той спеше.

25 Тогава учениците Му се приближиха до Него, събудиха Го и казаха: Господи, спаси ни; Загиваме!

26 А Той им каза: Защо сте толкова страхливи, маловерци? Тогава, като стана, смърми ветровете и вълните, и настана голяма тишина.

27 А човеците се чудеха и казваха: Какъв е Този, че и ветровете, и морето Му се покоряват?

8:28-34 „Двамата обладани от демони, Гадара и свинете“

Марк 5:1 и Лука 8:26

28 И когато стигна на другия бряг, в Гадаринските предели, срещнаха Го двама, обладани от демони, излизащи от гробищата. Те бяха толкова свирепи, че никой не смееше да мине по този път.

29 И те, крещейки, викаха: Какво имаш Ти с нас, Исусе, Сине Божий? Нима си дошъл тук да ни мъчиш преждевременно?

30 А далеч от тях пасеше голямо стадо свине.

31 И демоните Го молеха, казвайки: Ако ни изгониш, позволи ни да обладаем стадото свине.

32 И Той им каза: Идете. И те излязоха и отидоха в стадото свине. И цялото стадо свине се втурна надолу стръмнината в морето и се издави във водата.

33 А свиарите побягнаха и като отидоха в града, разказаха за всичко онова, което се бе случило с демонизираните.

34 И целият град излезе да посрещне Исуса и като Го видяха, помолиха Го да си отиде от пределите им.

9 Глава

9:1-8 „Изцелението на паралика“

Изцеление и прощение

Марк 2:1 и Лука 5:17

1 И като се качи в ладията, отплава обратно и пристигна в града Си.

2 И ето, донесоха при Него един парализиран, сложен на

8:23-27 „Укротяване на бурята“

Макар и свидетели на много чудеса, по време на бурята учениците са обзети от голям страх (ст. 25). Като опитни рибари осъзнават цялата опасност, но не разбират, че Исус притежава пълна власт и над природните сили. В живота ни винаги има области, чрез които Христос се разкрива все повече и повече. Така както укроти природната буря, така Той може да утеши бурите, бушуващи в човешките сърца и души. Исус иска и е готов да дойде на помощ, ако Го помолим (Пс. 51:15; 105:23-45).

8:28-34 „Двамата обладани от демони“

Гадаринската земя била разположена на югоизток от Галилейското езеро с главен град Гадара, населена основно от неюдеи, затова там имало стада от свине. Юдеите нямат свине, защото е нечисто животни и неподходящо за храна според Закона. Демоните или злите духове са паднали ангели, които се присъединяват към сатана по време на бунта против Бог и са под властта на дявола. Според юдейските обреди и закони тези двама човека, които Исус среща, са нечисти по три причини: 1) те са езичници; 2) обладани от демони; 3) живеят в гробищата. Всеки човек е уникално и неповторимо Божие създание и се нуждае от Божията любов. Библията казва, че при свършека на света сатана и неговите

ангели ще бъдат хвърлени в огненото езеро (25:41; Откр. 20:14). Стих 29 разкрива, че те знаят своята окончателна участ. Това, че демоните влизат в свинете и ги повличат в морето, доказва разрушителните им намерения. Ако не им се отдаде възможност да погубят хора, те искат да унищожават всичко останало, дори и животни (8:32).

Жителите на града са разстроени повече от загубата на свинете, отколкото да се възраждат за изцелението на двамата, обладани от демони (ст. 34). Безразсъдно е да се цени имущество, пари и даже животни повече, вместо човешкия живот.

9:1-8 „Изцелението на паралика“

Паралитикът се нуждае не само от физическо, но и от духовно изцеление. Този парализиран човек има както тяло, така и душа. Първата работа на Исус е да го изцели духовно (ст. 2). Богохулството се изразява в това, че някой обявява себе си за Бог и претендира за Неговите права. Религиозните водачи отбелязват, че Исус се обявява за Бог, но не могат да разберат, че Той действително е Бог. Христос притежава цялата власт да изцелява и прощава грехове (ст. 3). Исус отговаря на противниците, като потвърждава думите Си с действие, изцелявайки парализирания (ст. 5,6).

о Исус кана дикхля ленгере пакяйба, пхендя дамлоноске Матрашя, мочхо, тире безеха си иертимне.

3 Тай, аке насаво е Грамнотурядар пхенас песке: Ов акушбакердя Девлеске.

4 А о Исус, жаня ленге гиндюря пхендя ленде: Соске гинден джунгаипе андо пескери илинде?

5 Соскето кова си локхедер те вакерав: Тире безеха си иертимне, вай те вакерав: Ущи тай пхир?

6 Нума те жанен, кай Чхавесте Манушескиресте иси зорайпе пхувяте те иертил о безеха, антучи вакергя дамлоноске: Ущи, възде торо бухлярипе тай джа пес кхересте.

7 Тай ущило тай гело пескиро кхересте.

8 Е дженедер кана дикхля кава, дараиле пес, тай лувуди-нас Девлес, Саво сине диняс сайкхи зороипе е манушенге.

9:9-13 „Калесаве Матейоске“ Марк 2:13 таи Лука 5:27

9 А о Исус кана гелотар отхар, дикхляс иекх манушес, ко алав Матей, бешелиндос ко бирникопесте, тай вакергяс леске: Пхир палал Манде; тай ов ущило тай гело палал Лесте.

10 Тай кана бешло и трапезеске андо кхер, бут баре бирникя тай безехале авиле тай бешен Исусоса тай Лескире сиклиненца.

11 Тай е Фарисея, кана дикхляс кава, пхендле Лескире сиклиненге: Соске тумаро Сиклино хал кетане е бирникенца тай е безехаленца?

12 Шундяндос кава Ов пхендя ленге: Е састе манушенге нанай си нужда докторотар, нума е насвален.

13 Нума жан тай сиклен со халярден давкха: Мила мангав, най курбане, соскето ни авилем те калесав чачуне, а безехален пал каинпе.

Бихабиле тай жонин Марк 2:18 таи Лука 5:33

14 Антучи авиле паш Лесте е Йоанаскере сиклине тай Лес вакерен: Соске аме тай о фарисея бихабя бут, нума Тере сиклинен на бихабян?

15 А о Исус пхендя ленге: Ащине е биавконен те жалинен, жи кате си ленца о Тернопрандипе? Ка авел диес кана, о Тернопрандипе, ка лен лес лендар; тай антучи ка бихабян.

16 Тай никон на которел, пуре дрипя невоса котореса; соскето далкха, коовато требул те сивен, отчхинен шехятар тай о сивено ачхол бут кханило.

17 Ни пале чхувела неви мол, кхо пуране морчя; сивай о пуране морчя чхингьол, тай и мол ка изтховдел, тай и морчя аравдя пес; нума чховен неви мол андо неви морчя, тай дуита те аракхенапе.

9:18-26 „О газдаскоро казани тай и ратвали жувли“ Састиле тай ущице Марк 5:21-43; Лука 8:40-56

18 Дава кана ленге пхенелас, аке, иекх баро ало тай тхо-

постелка. И Исус, като видя вярата им, каза на парализирания: Дерзай, синко, прощават ти се греховете.

3 Тогава някои от книжниците си казаха: Тоя богохулства.

4 А Исус, като видя помислите им, каза: Защо мислите зло в сърцата си?

5 Защото кое е по-лесно? Да кажа, прощават ти се греховете или да кажа: Стани и ходи?

6 Но да знаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, каза на парализирания: Стани, вдигни, постелката си и иди у дома си.

7 И той стана и отиде у дома си.

8 А народът, като видя това, почуди се и прослави Бога, Който е дал такава власт на човеците.

9:9-13 „Призивът на Матей“ Марк 2:13 и Лука 5:27

9 Когато минаваше оттам, Исус видя един човек на име Матей, седнал на митницата, и му каза: Следвай Ме. И той стана и Го последва.

10 И когато Исус седеше на трапеза въкъщи, ето мнозина митари и грешници дойдоха и насядаха с Него и с учениците Му.

11 Като видяха това, фарисеите рекоха на учениците Му: Защо Учителят ви яде и пие с митари и грешници?

12 А Исус, като чу това, каза им: Здравите нямат нужда от лекар, но болните;

13 Идете и научете се, какво значи: „Милост искам, а не жертва.“ Защото не съм дошъл да призова праведните, но грешните на покаяние.

Постът Марк 2:18 и Лука 5:33

14 Тогава идват при Него Йоановите ученици и казват: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не посят?

15 А Исус им каза: Могат ли сватбарите да тъгуват, докато е с тях Младоженецът? Но ще дойдат дни, когато ще им отнемат Младоженеца, и тогава ще посят.

16 И никой не закърпва стара дреха с кърпка от нов плат; защото новопришитото ще отidere от старото и съдраното ще стане още по-грозно.

17 Нито пък наливат ново вино в стари мехове; иначе меховете ще се спукат, и виното ще изтече, и меховете ще се изхабят; но наливат ново вино в нови мехове, и ще се запази едното и другото.

9:18-26 „Дъщерята на началника и жената с кръвотечението“; Изцеление и Възкресение Марк 5:21-43; Лука 8:40-56

18 Когато им говореше това, някой си началник приближи

9:9-13 „Призоваването на Матей“

Матей е евреин, нает от римляните като митничар, т.е. събирач на данъци и такси както от местните жители, така и от хората, преминаващи през града. Митничарите начисляват някакви комисиони за себе си, но болшинството от тях ги завишават многократно повече. Исус призовава Матей да стане един от Неговите ученици, той веднага Го последва, оставяйки доходоносната си служба (ст. 9). Решението да се следва Исус може да постави пред труден или болезнен избор, за да се остави всичко, което пречи. Не трябва да се страни от тези, които живеят в противоречие с християнските норми, защото Божието Слово може да ги промени. Някой трябва да им покаже правилния път, но да внимаваме ние да не се увлечем в техния. Бог се грижи за всички хора. Като християни, сме длъжни да споделяме Благата вест с бедни, самотни и отхвърлени хора, а не само с успешни, талантиливи и известни (9:10-13).

9:14-17 „Въпрос за постенето“

Исус не осъжда поста, Самият Той постел (4:2). Той обяснява, че учениците Му не посят, защото е с тях. Но ще има период между Неговото първо и второ пришествие на земята, когато те ще посят (ст. 15). Христос дойде не за да поправи старата религиозна система, а да внесе нещо ново (ст. 17). То се заключава в това, че Исус Христос е Божият Син, дошъл на земята, за да изкупи човечеството от греха. Тази нова проповед на вярата не може да бъде съхранявана в старата религия. Следването на Исус изисква нов начин на живот.

9:18-26 „Дъщерята на началника и жената с кръвотечението“

(Виж коментара към Марк 5:21-43; Лука 8:40-56)
Понякога ние се изкушаваме да отстъпим пред ситуации, които изглеждат невъзможни за разрешение, но Бог може да промени безнадеждно, дарявайки ни нов живот и надежда.

дяпе коч англал Лесте, вакериндос: Мири чхай акана мули; нума ав, тай чхуе Торо вас пе лате, тай ой ка дживиндел..
19 Тай о Исус ущило тай гело палал лесте, чука тай Лескере сиклинен.

20 Тай, аке иекх жувли, кола сине чинундя ратвалипетар тари дешудуи бреша, авили палал пала Лесте, тай азбадя фустани ко Лескире шеях.

21 Соскето пхенелас песке: Коли ферди ме азбадяв Лескере шеях, ка састяв.

22 А о Исус ирисало тай дикхляс ла, пхендя: Наматраша, чхай; теро пакяйба састардя тут. Тай и жувли стразо састили.

23 Тай кана о Исус аресло ко кхер о барескоро, тай дикхля е музиканте тай народо канфузо,

24 пхендя ленге: Жан пес, и чхай на мули, нума совел. Тай он асанулен Лес.

25 Тай кана бичалдяс о народос, Исус диняс андре тай долгяс ла ко васта, тай и чхай ущили.

26 Тай дава шундило пир сари okayкха пхув.

9:27-34 „Састе дуй короре мануша тай лалоро мануш“

27 Тай кана о Исус жалас песке отхар, дуй короре мануша гине пал Лесте, рукиненас: Исусе, Чхаво Давидоско де мила аменге!

28 Тай стразо диняс андре ко кхер, е коре авиле Лесте, тай о Исус вакергя ленге: Пакянен кай ащи ка керав дава? Вакерде Леске: Пакяс Девла.

29 Антучи азбадя ленгере якха, тай пхендя: Та те овен туменге сарто пакяинен.

30 Тай ленгере якха путердиле пес. А о Исус стренгес припхендя ленге: Дикх никхонес та те на жанел давкха.

31 А он, кана инкистиле, разпхендле барипнаса Лескоро пир сари окова пхув.

Састо лалоро

32 Тай кана он инкистиле, аке иекх манушес долдо немонар демоностар анде паш Лесте.

33 Тай палал гонисарде демонеске, о него хоратинелас; тай е дженедер чудисаиле, тай пхененас: Нисар на дикльонас пес дасаво чипота анде Израеля.

34 А е Фарисея вакерянас: Пердал баро е демоненгере, гонисарде е демона.

9:35-38 „О гив си бари, а о букярне си хари“ Годловяста

35 Тай о Исус жалас труял саворе форурия тай гавенде, тай сиклиненас андо синагоя тай причшибе о годловяста Тхагарипнаске тай састярелас са насвалипе тай нащибе мажкар мануша.

36 Тай кана дикхляс е дженедер смилдингяс пес ашал ленге, соскето сине букярине тай наици сар бакрен, саве нанай пастиро.

37 Антучи вакергяс пес пескире сиклиненге: О гив си бари, е букярне си хари;

38 Далкхеске мангдян пес о Хулаеске и гивекоро те бичален букярнен Пере гивате.

до Него, кланяше Му се и казваше: Дъщеря ми току-що умря, но ела, положи ръката Си върху нея, и тя ще оживее.
19 И като стана Исус, тръгна подире му с учениците Си.

20 И ето, една жена, която бе страдала от кръвотечение дванайсет години, приближи се изотзад и се допря до края на дрехата Му,

21 защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея.

22 И Исус, като се обърна и я видя и каза: Дерзай, дъще, твоята вяра те изцели. И начаса жената оздравя.

23 И когато Исус дойде в къщата на началника, видя свирачите и народа разтревожен,

24 каза им: Излезте вън, защото момичето не е умряло, а спи. А те Му се присмиваха.

25 А когато тълпата бе отпратена, Той влезе, хвана момичето за ръка, и то стана.

26 И разчу се това по цялата област.

9:27-34 „Изцеляване на двамата слепци и немия“

27 Когато Исус си отиваше оттам, тръгнаха подире Му двама слепци и викаха: Исусе, Сине Давидов, смили се за нас!

28 А когато дойде вкъщи, слепците се приближиха до Него. И Исус им каза: Вярвате ли, че мога да сторя това? Те Му казват: Да, Господи.

29 Тогава Той се допря до очите им и каза: Да ви бъде според вярата ви.

30 И очите им се отвориха, а Исус им заповяда строго: Внимавайте никой да не узнае.

31 А те, като излязоха, разгласиха за Него по цялата област.

Изцеление на ням

32 И когато те излизаха, доведоха при Него един ням човек, хванат от демон.

33 И след като демонът бе изгонен, немият проговори. А народът се чудеше и казваше: Никога не е ставало такова нещо в Израел.

34 А фарисеите казваха: Той изгонва демоните чрез началника на демоните.

9:35-38 „Жътвата е изобилна, а работниците са малко“ Благовестието

35 А Исус ходеше по всички градове и села, като поучаваше в синагогите им, проповядваше Евангелието на царството и изцеряваше всяка болест и всяка немощ у народа.

36 Като видя множествата, смили се, загдето са изнурени и пръснати като овце без пастир.

37 Тогава каза на учениците Си: Жетвата е изобилна, а работниците малко;

38 Затова, молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

9:27-34 „Изцеляване на двамата слепци и немия“

Тези слепци са много настойчиви. Те влизат в къщата след Исус, защото вярват, че Той може да ги изцели и нищо не е в състояние да ги задържи. Хората, попаднали под властта на демонични сили, могат да бъдат засегнати както душевно, така и физически (8:28; Марк 1:23). В 9:33,34 човекът е лишен от говор. Докато фарисеите задават на Исус въпроси, спорят и Го осъждат, Той пред техните очи, изцелява болни от физически и духовни недъзи. Тяхното неверие произтича не от недостиг на свидетелства, но заради ревност, че името на Исус се прославя (ст. 33,34).

9:35-38 „Жътвата е изобилна, а работниците са малко“

Исус нарича народа, който Го следва, „поле, нива“, узряваща за жетва. Той се нуждае от съработници, жътвари, които да наставляват, поучават и утешават другите в пътя Господен. Много хора биха посветили живота си в служение на Христос, ако някой им покаже пътя. Ето защо Той повелява да се молим за работници на „жетвата“.

Шоро 10

10:1-4 „Дешудуй апостоля“

Акхярдипе тай зор

Марк 3:13 таи Лука 6:12

1 Тай кана кхардя дешудуй Пере сиклинен, диняс ленге зораиле пандата те гонисардя е мелале духи, тай те састякирен саре насвалиле тай нащибе.

2 А е алава душудуенгере апостоленгере: О екутно Симонеско, савес кхардя Петрос, тай о Андреяс пхрал лескиро; о Яковос Зеведескиро, тай о Иоанас, пхрал лескиро.

3 о Филипос тай о Вартоломеос; о Томас тай о Матеяс, о бирникос, Яковос Алфескиро тай о Тадей;

4 о Симон Кананито тай о Юда Искариото ковата предяс Лес.

10:5-42 „Сиклипе е дешудуенге“

5 Калкха дешудуй бичхялгяс о Исус тай припхенибен лен вакерендос: На жан каринг е чшибенге тай андо Самарянскоро форо на жан;

6 Жан по лачше паш о нашалде бакренге кхеротар Израеля.

7 Джа, делдума тай, вакерендос: О Тхарипе Девлеско си пашесте.

8 Састякирен насвален, дживинден ле мулен, шужакирен лепрен, гониндос демоня; Диибе туме лян, диибе тумен ден.

9 На лен ни сувнакай, ни руп, ни харкома лове андо тумаре костика,

10 ни гоно е друмеске, ни дуй гада, ни потиня, ни ровли; соскето о букярно иси малл пере парварибе.

И пулберя пирендар

11 Тай варисаво форо ваи гав туме те дяс андре, пучен кон лестар си малл, тай отхе бешен, жи ко жанатар котар.

12 А кана джана ко кхер пхен лес састипнаса пача туме кхересте.

13 Тай коли о кхер овел малл, мек те авел лесте тумаро пача коли би овел малл, пача тумаро мек иринел пес карик туменге.

14 Тай кон прилел тумен, ни шунел тумаро пхеряса, кана жантар тари кхер ваи, отчихивен прахос тумаре пирендар вай окавкха форо.

15 Чачес туменге вакарав; по локхосте овел е Содомос-

10 Глава

10:1-4 „Дванадесетте апостоли“

Призив и власт

Марк 3:13 и Лука 6:12

1 И като повика дванадесетте Си ученици, даде им власт над нечистите духове да ги изгонват и да изцеляват всяка болест и всяка немощ.

2 А имената на дванадесетте апостоли са: Първият Симон, наречен Петър, и Андрей, брат му, Яков Зеведеев и брат му Иоан,

3 Филип и Вартоломей, Тома и Матей митничар, Яков Алфеев и Левий, наречен Тадей,

4 Симон Кананит и Юда Искариотски, който Го предаде.

10:5-42 „Наставленията на дванадесетте“

5 Исус изпрати дванадесетте и им заповяда: При езичници не ходете и в Самарянский град не влизайте;

6 Отивайте най-вече при изгубените овци на Израилевия дом;

7 и като ходите, проповядвайте и казвайте, небесното царство е близо;

8 Болни изцелявайте, прокажени очиствайте, мъртви възкресявайте, демони изгонвайте. Даром получихте, даром давайте.

9 Недейте слага ни злато, ни сребро, нито медна монета в поясите си,

10 ни торба за път, ни две дрехи, нито обувки, ни тояга; защото работникът заслужава прехраната си.

Прахът от нозете

11 В който град или село влезете, разпитвайте, кой е достоен в него, и там оставайте, докато си отидете.

12 И кога влизате в някой дом, поздравявайте, казвайки: Мир на дома ви!

13 И ако домът бъде достоен, вашият мир нека дойде върху него, ако ли не бъде достоен, вашият мир да се върне при вас.

14 Ако пък някой не ви приеме и не послуша думите ви, като излизате от къщата или от онзи град, оттърсете праха от нозете си.

15 Истина ви казвам: По-леко ще бъде на Содомската и

10:1-4 „Дванадесетте апостоли“

(Имената на учениците са записани и в Марк 3:16-19; Лука 6:14-16; Д. А. 1:4) Списъкът на дванадесетте не съдържа никакви особени сведения. Исус призовава хора от различни слоеве на обществото: богати, бедни, образовани и необразовани. Бог може да използва обикновени хора, за да изпълни Своето необикновено дело. Той не ни кара да правим нещо насила, ние можем да избираме да се обединим ли с Него или не; Да вървим и бъдем с Него или не; Въпрос на личен избор.

10:5-42 „Наставленията на дванадесетте“

Езичник се счита всеки, който не е юдеин (ст. 5), а относно самаряните виж 4 Царе 17:24-41. Христос установява за учениците си принцип за служене на ближния: „даром сте приели, даром давайте“. Бог ни дарява щедро със Своите благословения, затова и ние сме длъжни да отделяме за хората време, любов и материална блага (ст.8). Тези, които вършат духовно служение, разчитат на помощ и грижа. Техните ученици трябва да обезпечат прехраната им (10:9,10; 1Кор. 9:10; 1Тим. 5:17). Смисълът се заключава в това, че учениците трябва да отиват на служение, свободни от излишни запаси, но да имат в сърцата си Словото, което да споделят и разнасят. Оттърсването на праха от нозете е знак, че те се разграничават от онези, които отхвърлят Месия (ст. 14). Това е жест, който показва на хората, че са направили неправилен избор и друга възможност може повече да не им се отдаде. Животът за Бога

често предизвиква преследвания, но заедно с това се дава възможност да се проповядва Благата вест (10:17-20). Когато учениците са съдени заради проповядването на Евангелието, не бива да се безпокоят какво ще говорят в своя защита, чрез тях ще говори самият Свети Дух (Д. А. 4:8-14). Това не означава, че не трябва да се грижим, как да представяме евангелската вест с надеждата, че за всичко Бог ще се погрижи. Писанието учи, че трябва старателно да се подготвяме, пребъдвайки в Слово и молитва, без да се безпокоим (Кол. 4:6). Издържането и устояването на изпитания докрай не е способ за изработване на спасение, а свидетелство за преданост към Исус (ст. 22). Работата на Божието поле за привличане на хората към спасение няма да свърши до самото пришествие на Христос, когато Той ще се върне и целият свят ще разбере Кой е Той (10:23; 24:14). Между тези, които избират пътя да следват Христос и тези, които Го отхвърлят, ще възникват конфликти, но с думите в 10:34-38 Исус не оправдава непочитането на роднините. Новите ценности, убеждения, цели и намерения се променят и ни отделят от другите. Не пренебрегвайте близките си, но не забравяйте и за небесното призвание. Първото място принадлежи на Бог. В ст. 39 се заключава положителното и отрицателното утвърждаване на една и съща истина: привързаността към този живот е способна да ни лиши от онова по-добро, което Христос може да ни даде и в този, и в идващия свят. Силата на любовта към Исус може да се измери чрез поведението към околните (10:40-42).

кире тай Гомороскире пхув андо крисаконо диес, отсар окавкха форо.

О Духо тумаре Дадеско

16 Аке, Ме тумен бичхалав сар бакрен машкар рува; овен, гогавер сарто е сапа, тай бихолякере сарто е гулумбя.

17 Вардин тумен манушендар, соскетото синедронеске ка ангерена тумен, тай ка марен туме е синагогуря ленгире.

18 Ащал Манге англал बारे тай тхагаре ка икален тумен, та те пхенен лачшолов ленге тай е чшибенгере.

19 Нума кана преден тумен, ма те кахъреске пес, сар вай со ка пхенен, соскетото андо часо, ка дел пес туменге со те пхенен.

20 Соскетото на сиен туме, саве вакерен, нума о Духо тумаре Дадеско, Саво вакерел пердал туменде.

21 Пхрал, пхралес ка предел мерибнасте, тай дад пескире чхавес; тай чхаве ка възденапе мамуй пхуренге пес тай ка мулекирена лен.

22 Ка авен биманген саворендар ащал Моро алав; нума кон авел тердиол ки агоро, ов ка авел скепиме.

23 А кана гонин тумен андо калкхес форо, нашен андо авер форо, соскетото чачес пхенав туменге; Нанай те изпхирел фора Израелескире жи ко Чхаво Манушескиро на авел.

О сиклино тай о сикавдо

24 О сиклино нанай упруно таро пере сикавдо лен, ни о слуга най упруно сар песко хулай.

25 Доста си о сиклинеске те авен сар песко сикавдо, тай о слуга сар песко хулай, таи коли кхерескоро хулай алвавен Веелзевуло, кити по бут Леско кхерутненгере!

26 Тай чука, надаран лендар; соскетото нанай кханчик учшардо, ковате те на авел сикавдо, тай кханчик гарадо ковата те на авел джанло.

27 Кава, ковата пхенав туменге ко тунярико, вакерен лес ко явине; тай ковата шунес ко кан, вакерен лес ко упрало кхер.

28 На даран околелдар, колато мударен и трупо, а вога наши мударен; нума по лачшо даран околелстар, ковата могоинел е вога тай е трупо те мулекирен андо геена.

29 Наи дуй чирикля бикненапе пал екх асарии? Тай ни екх лендар на перела пхувяке би волякиро тумаре Дадес.

30 Нума тумен тай бала пе шеро саре си гинде.

31 Натрашан туме сан бут куч, сар чириклядар.

32 Тай саконес кон изворбисарел Ман англал мануша, тай Ме ка изворбисарав лес англал Моро Дадес, Ковато си ко дел.

33 А секонес кон отпхенелале Мандар англал мануша, тай Ме ка отпхенавале лелстар англал Моро Дадес, Ковато си ко дел.

Комуникациона

34 На гиндиен кай авилем те тховав рамане пе пхув; на авилем те анав рамане, нума чшури.

35 Соскетото авилем те керав манушес мамуй лескире дадеса, тай чхай мамуй лескире даиеса, тай бори мамуй лескире сасуяте;

36 Тай душманя ле манушеске ка овена кодола кай си анде леско кхер.

37 Ковато дехел пескире дадес ваи дая по бутедер Ман, нанай малл пал Манге; тай ковата дехел пескире чхав ваи чхаен по бутедер Ман, кодова нанай малл Манге;

38 Тай ковата налел песко трушол тай на пхирел палал Манде, нанай малл пал Манде.

39 Ковато рахел пескиро дживипе, ка нашалел лес; тай ковата нашалел песко дживипен ащал Манге, ка рахел лес.

Гоморската земя в съдния ден, отколкото на оня град.

Духът на Отца

16 Ето, Аз ви пращам като овце посред вълци; затова бивайте разумни като змиите и незлобиви като гълъбите.

17 Пазете се от човеците; защото те ще ви предадат на съдилища и в синагогите си ще ви бичуват;

18 И ще ви поведат пред управници и царе заради Мене, за да свидетелствате пред тях и пред езичниците.

19 И кога ви предават, не се грижете, как или какво да говорите; защото в онзи час ще ви бъде дадено какво да кажете;

20 Защото не сте вие, които ще говорите, а Духът на Отца ви, Който говори чрез вас.

21 Брат брата ще предаде на смърт, и баща дете; и деца ще се подигнат против родители и ще ги убият;

22 и ще бъдете мразени от всички заради Моето име, но който устои докрай, ще бъде спасен.

23 А кога ви изгонят от един град, бягайте в друг. Защото истина ви казвам: Няма да обходите Израилевите градове, докато Синът Човешки дойде.

Ученикът и учителят

24 Няма ученик по-горен от учителя си, нито слуга по-горен от господаря си;

25 Доста е за ученика да бъде като учителя си и за слугата да бъде като господаря си и ако стопанина на дома нарекоха Веелзевул, то колко повече домашните му?

26 И така, не бойте се от тях; защото няма нищо скрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае.

27 Което ви говоря в тъмнина, кажете го на видело; и което чуете на ухо, прогласявайте от покривите.

28 Не бойте се от онези, които убиват тялото, а душата не могат да убият; но бойте се повече от Оногова, Който може и душата, и тялото да погуби в геената.

29 Не се ли продават две врабчета за един асарий? И ни едно от тях няма да падне на земята без волята на Отца ви;

30 а на вас и космите на главата са всички преброени;

31 не бойте се, вие сте много по-ценни от врабчетата.

32 И така, всеки, който Ме изповяда пред човеците, ще го изповядам и Аз пред Моя небесен Отец;

33 а който се отрече от Мен пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред Моя небесен Отец.

Комуникации

34 Не мислете, че дойдох да донеса мир на земята; не мир дойдох да донеса, но меч;

35 защото дойдох да разделя човек от баща му, и дъщеря от майка ѝ, и снаха от свежърва ѝ.

36 И врагове на човека ще са домашните му.

37 И който обича баща или майка повече от Мен, не е достоен за Мен; и който обича син или дъщеря повече от Мен, не е достоен за Мен;

38 И който не вземе кръста си и не върви след Мене, не е достоен за Мен.

39 Който пази живота си ще го изгуби, а който изгуби живота си заради Мен, ще го опази.

40 Ковато примил тумен, примил Ман, тай коовато примил Ман, примил Калкхес, Саво бичалгяс Ман.

41 Ковато примил пророкос андо алав пророкоскоро, мищимос пророкоскоро ка лел тай кова примил чачуно андо алав е чачуно, мищимос ка лел.

42 Тай саво дел пани иекх калкхатар е цикнорндар фердо иекхенса тахтай шудро пани андо алав сиклинеске, чачес туменге вакерав, нисар нанай те нашалел песко мищимос.

Шоро 11

11:1-19 „Исусес тай Йоанос Баптисто“ Лука 7:18

1 А о Исус кана ресас те дел пхенибен карик дешудуенге Пескире сиклиненге, гелотар отар те сикавел тай те причебе ко ленгире фора.

2 А Иоано шундяс андо пханглипе, пал е Исусоскере буя, бичалдяс дуен сикавне пере те пхенен леске:

3 Ту ли сан о Саво, иси те авел, ваи аврес те ажукерас?

4 О Исус пхендя ленге: Джан те пхенен Иоанеске дава, со шунен тай дикхен;

5 Коре дикхен, банге пхирен, лепре авен шужен пес тай кашуке шунен; мулен дживинден, тай е гугливяста делду-ма е чоренге.

6 Тай гудло кова, кон на скандела пес Манде.

7 Тай кана он геле песке, о Исус астардас те вакерел манушенге е Иоаноске; Со икле те дикхен туме ко пустапхув? Е трестя балвалтар кунинел?

8 Нума со икле туме те дикхен? Мануш ковле шехенде ли ураудо? Аке, калкха, саве си ковле шехенца бешен си андо тхагарескере кхера.

9 Тай соске иклистен тумен те дикхен? Профетос? Ва, пхенав туменге, тай бут по бут профетос.

10 Соскето калеске си кава со си калярдо: „Аке Ме бичхалав англал о Торо муй вестономануш, Конто ка керел Торо дром англал Туте.“

11 Чачес туменге вакерав: Машкар е биянде жувлендар, на ваздинесаило по баро тар о Иоан Баптисто; нума по хурдо андо делвескоро тхарипе, си по баро лестар.

12 А е дивеса тар е Иоанескоро Баптисто джиакана о делвескоро тхарипе зореске лелапе пес, тай саве зоралипнаске пес лена лес.

13 Соскето саворе профетос тай о законос пророкиндес джи ко Иоана;

14 тай, коли туме манген приемен лес, ов си о Илия, саво исине те авел.

15 Саво иси кана те шунел, мек те шунел.

Препилпе тай биекхипе

16 Каске ка припел каиа генерация? Припин сар чхавенде, со бешен ко машкар, тай пхенен аверенге:

17 Башалдямас туменде, тай на кхелден; рунядян, тай кахърдян тумен.

18 Соскето авило о Иоан, саво ни хал, ни пиел; тай он

11:1-19 „Исус за Йоан Кръстител“

Йоан е в затвора по заповед на Ирод, поради брака с братовата си жена, а Йоан открито го избличава за този грях (14:3-5). В затвора той започва да се безпокои по въпроса: Действително ли Исус е Месия (11:2-6)? Съмнението идва вероятно от размисленията му, ако Божията цел за Йоан е да приготви народа за идването на Помазаника (3:3) и ако Исус действително е Месия, то защо Йоан е в тъмницата, вместо да продължава да проповядва? Исус отговаря на Йоановите съмнения,

40 Който приема вас, Мен приема; а който приема Мен, приема Изпратилия Ме.

41 Който приема пророк в име на пророк пророческа награда ще получи и който приема праведник в име на праведник награда на праведник ще получи.

42 И който напои един от тези малките само с чаша студена вода в име на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.

11 Глава

11:1-19 „Исус за Йоан Кръстител“ Лука 7:18

1 И когато свърши Исус наредбите си към дванадесетте Си ученици, замина оттам, за да поучава и проповядва в градовете им.

2 А Йоан, като чу в затвора за Христовите дела, изпрати двама от учениците си да Го попитат:

3 Ти ли си Онзи, Който има да дойде, или друг да чакаме?

4 И Исус им отговори: Идете и кажете на Йоан, каквото чувате и виждате;

5 Слепи проглеждат и куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват, мъртви възкръсват и на бедни се благовества;

6 и блажен онзи, който не се съблазни в Мен;

7 А когато те си отиваха, Исус почна да говори на народа за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли, люляна от вятъра?

8 Но какво излязохте да видите? Човек, облечен в скъпи дрехи ли? Ето, онези, които носят скъпи дрехи, са в царските палати.

9 Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.

10 Защото за този е писаното: „Ето, Аз изпращам пред лицето Ти вестителя Си, Който ще приготви пътя Ти пред Тебе.“

11 Истина ви казвам: Между родените от жени няма по-голям от Йоан Кръстител, но по-малкият в небесното царство е по-голям от него.

12 А от дните на Йоан Кръстител досега Небесното царство бива насилна и насилна се взема, който се насилна го взема.

13 Защото всички пророци и законът пророкуваха до Йоан.

14 И ако искате да приемете, той е Илия, който има да дойде.

15 Който има уши да слуша, нека слуша.

Прилики и разлики

16 И на кого да оприлича това поколение? Приличат на деца, които седят по пазарите, говорещи на приятелите си;

17 Свирихме ви, и не играхте; жални песни ви пяхме, и не плакахте.

18 Защото дойде Йоан, който ни яде, ни пие и казват

посочвайки чудесата, изцеленията и проповядването на благовестието, което потвърждава истинността на Неговото месианство. Не бива да допускаме съмнението да ни отдалечи от Христос, но да идваме при Него, както направи Йоан. Той не е възкръсналият пророк Илия, но изпълнява служението на Илия; смело избличава за грях и показва на народа пътя към Бога (Малахия 3:1; 11:14). Исус осъжда духовното състояние на своето поколение, което реагира скептично и противоречиво. Ние също много често оправдаваме своите недостатъци, защото слушането на Божието Слово може да ни застави и доведе до промяна на живота ни (11:15-19).

пхенде леске: Иси демонос.

19 Чхаво Манушескоро авдя, конто хал тай пиел, тай ваке- рена: Аке халноно, молпиелно, амал бирникене тай безех- алене! Нума о гогыверипе пес чачоногъа пес пе букяндар.

11:20-24 „Керкипе бипакяненге форенге“

Лука 10:13

20 Антучи заастардя те душардяс е форуря, андо саве пес е бутдуре Лескере дивипебука, соскетото на кайненас пес:

21 Бибахтало туке, Хоразино! Бибахтало туке Витсаидо! Коли е диви кердя туменде, те явен Тиросте тай Сидоносте, улесас кайндя пес бутнапалпале, дрипя-гонесте тай прахо.

22 Нума пхенава туменге: Локхедар ка овел Тироске тай Сидоноске андо крисоскоро диес, сар о кити туменге.

23 Тай ту, Капернаум, ваздисаил жи ко дел, джи ки геена ка ухльос на теле; соскетото, е семно сине кердяс туге коли кердяс Содомосте, ов овел ачхонас джи авдиес.

24 Нума вакерав туменге, кай о душепе Содомескоро пхувяте ка овел локхедир андо крисоскоро дивес кититар туке.

11:25-30 „Мангалипе Дадестар худинаса упхарипе манушенге“

Лука 10:21

25 Андо кова цирос О Исус пхендяс: Ашардяв Туке, Даде, Девел о деленге тай пхувяке, кай гаравдян кава е гогыен- дар тай е гогысадар, тай сикавдян бияторенге.

26 Ва, Даде, соскетото гадал сине туке киро мангално.

27 Са си диндо Ман таро Моро Дад; тай кхоник ни пен- жарел е Чхавес априч Дадес, тай кхоник ни пенжарел о Дадес априч о Чхавес, тай конес о Чхавес овел те мангел биучшарел пес.

28 Авен паш Манде саворе е букярне тай упхаре, тай Ме ка раманав тумен.

29 Лен Моро хомотос туменде тай е сикльон Мандар: со- скетото Ме сиом ковло тай кандуно пе ило, тай ка аракхен рамане тумаре вогенде.

30 Соскетото о Моро хомотос си гугло, тай о Моро пхарипе си локхо.

Шоро 12

12:1-14 „Пучипе сабатоске“

Марк 2:23 таи Лука 6:1

1 Андо окхола цирос, о Исус накхляс пердал е гиве, ки иекх сабатос; а Лескире сиклине, бокхаале, астарде те чхинен гив тай те хан.

2 А о фарисея кана дикхле кадава, пхенде Леске: Дикх Тире сиклине керена кова, со нащи те керен андо сабатос.

3 А Ов пхендяс ленге: На гиндян ли, со кердяс о Давид кана ов тай е мурша, саве сас леса бокхаале,

4 сар диняс андре о Кхер Девлескоро, ов тай е муршенца леса тай халяс маро таро храмос ковато насине те хале, нума ферде рашая?

11:20-24 „Горко на неповярвалите градове“

Тир, Сидон и Содом са древни градове, известни с лоша слава за без- нравственост (Бит. 19). Те са унищожени от Бог заради греха. Жителите на Витсаида, Хоразин и Капернаум виждат Исус и не повярват, затова те ще понесат още по-тежко наказание. Същото се отнася и за тези градове и народи, където църквите стоят на всеки ъгъл и във всеки дом има Библия, но ако те не се покаят и не повярват, в деня на Съда няма да имат никакво извинение.

11:25-30 „Успокоение за обременените“

В молитвата Си Исус споменава „мъдрите“, възгордели се от собствени-

демони има.

19 Дойде Синът Човешки, Който яде и пие, и казват: Ето човек лаком и винопиец, приятел на митари и грешници. И мъдростта се оправдава чрез делата си.

11:20-24 „Горко на неповярвалите градове“

Лука 10:13

20 Тогава започна да укорява градовете, в които се из- вършиха най-многого Му чудеса, загдето не се покаяха.

21 Горко ти, Хоразине, горко ти, Витсаидо! Защото, ако в Тир и Сидон се бяха извършили чудесата, които станаха у вас, отдавна те биха се покаяли във вретиче и пепел;

22 но казвам ви: На Тир и Сидон ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас.

23 И ти, Капернауме, който до небе си се въздигнал, до ада ще се свалиш; защото, ако в Содом бяха се извърши- ли чудесата, които станаха в тебе, той щеше да остане и до ден днешен;

24 Но казвам ви, че на Содомската земя ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас.

11:25-30 „Благоволението на Отца в успокоение за обременените“

Лука 10:21

25 И в онова време Исус каза: Прославям Те, Отче, Госпо- ди, на небето и на земята, загдето си скрил това от мъдри и разумни, а си го открил на младенци;

26 Да, Отче, понеже такова бе Твоето благоволение.

27 Всичко Ми е предадено от Отца Ми и никой не познава Сина, освен Отец и нито някой познава Отца, освен Сина и комуто Синът иска да открие.

28 Елате при Мене всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя;

29 Вземете Моето иго върху си и се научете от Мен, по- неже съм кротък и смирен по сърце, и ще намерите покой за душите си;

30 Защото Моето иго е благо, и Моето бreme е леко.

12 Глава

12:1-14 „Въпрос за съботата“

Марк 2:23 и Лука 6:1

1 По онова време, в една събота, Исус минаваше през посевите; а учениците Му, като огладняха, започнаха да късат класове и да ядат.

2 Фарисеите, като видяха това, Му казаха: Ето, учениците Ти вършат каквото не е позволено да се върши в събота.

3 А Той им каза: Не сте ли чели какво направи Давид, когато огладня той и онези, които бяха с него?

4 Как влезе в Божия дом и яде от присъствените хлябове, които не бе позволено да яде ни той, ни онези, които бяха с него, а само свещениците?

те им знания, и „младенците“, смирено приемащи истината на Божието Слово (ст. 25). Иго или ярем е тежко древно пособие, което се слагало на един или няколко вола (11:28-30). Ако на вола му е надянат ярем, оз- начавало, че му предстои дълга и тежка работа през целия ден. Бремето или тежестта, което споменава тук Исус, може да означава: (1) тежестта на греха; (2) бремето на закона с неизпълнимите, тежки предания и човешки предписания на религиозните водачи (23:4; Д. А. 15:10); (3) угнетяването от страна на поробителите; (4) умореност от безплодно търсене на Бог. Господ освобождава хората от всичките тежести. Оче- щаният им покой е мир с Него, а не тежест и апатия.

5 Ваи на гинден андо о закону кай ко сабатос е рашая андо храмос аравя о сабатос, тай ни пале нанай душален.
 6 Нума вакерав туменге, кай атхе иси по бут тар храмос.
 7 Коли туме жаненас со си жандопе „Мила мангав, а нанай курбани; на сине туме крисенас е бидушаленге.“
 8 Соскето Манушескоро Чхаво си Хулай е сабатоске.
 9 Тай кана накхляс отхар, ало анди ленгери синагога.

Састярипе ко сабатос Марк 3:1 таи Лука 6:6

10 Тай аке исине мануш шуке вастеса тай, те бангякирен пучле е Исусес: Ащи ли те састярес ко о сабатос?
 11 Тай Ов вакергяс ленге: Саво мануш, тумендар, коли иси лес иекх бакри, тай ой перела анде хевяте андо о сабатос, нанай те долел ла тай икалел ла?
 12 А кобор по бут си мануш бакрестар! Далкхеске ащи те керен лачшипе ко о сабатос.
 13 Антучи вакергяс е манушеске: Индзяр ко васт! тай лунжардя ла, тай ой ачшили састи, сар о доя.
 14 Тай е Фарисея, кана икклистиле, хоратиненас мажкар песке мамуй Леске, сар те мулякирен Лес.

12:15-21 „Е Девлескоро халосардино подлагар“

15 Нума о Исус акхардас кава, гело тар отхар; тай бут мануша геле палал Лесте, тай Ов састярдас лен саворен.
 16 Припхендос ленге те на развакярен Лес;
 17 та те овел пхендино пердал профетос Исая:
 18 „Аке Моро подлагар, Савото Ме халосардьом, Моро Дехонук, андо Савото си Моро вогесте гудливая; Ка тховав о Моро Духос Лесте, тай Ов ка известякерел криса дуняке.
 19 Нанай те хал пес ни ка чингадел пес, ни ка шунел некои Лескоро гласо е дроменде.
 20 Пхаги тръстика нанай те пхагел, тай замудардо фитили нанай те мударел, джи кана о крис керел андо шакто.
 21 Тай анде Леско алав е лумяке ка уздинен пес.“

12:22-37 „О Исус тай о Веелзевул, састярдипе короро тай лалоро“ Марк 3:22 таи Лука 11:14

22 Антучи паш Лесте анде иекх демонядолдо, короре тай муто тай састярдяс лес, чука кай о муто хоратинелас,тай дикхляс.
 23 Тай са е мануша чудисаиле пес тай пхененас: Те на овел Кава о Христос, Давидоскоро Чхаво?
 24 А е Фарисея, кана шунде вакердя: Ов ни лел палал е демонен пердал Веелзевулос хулай демонеске.
 25 А о Исус, кана джанелас ленге гога, пхендас ленге: Секо тхагарипе, улавдо мамуй песте, ачшол пусто тай секо форо

5 Или не сте чели в закона, че съботата свещениците в храма нарушават съботата и пак са невинни?
 6 Но казвам ви, че тук има по-велик от храма;
 7 и ако знаехте какво означава „Милост искам, а не жертва“, не бихте осъдили невинните;
 8 защото Човешкият Син е господар и на съботата.
 9 И като отмина оттам, дойде в синагогата им.

Изцеление в събота Марк 3:1 и Лука 6:6

10 И ето, там имаше един човек с изсъхнала ръка. И за да го обвинят, попитаха Исус: Може ли да се изцелява в събота?
 11 А Той им каза: Кой от вас, ако има една овца и тя падне съботен ден в яма, не ще ли я улови и извлече?
 12 А колко по-ценен е пък човек от овца! И така, позволено е да се прави добро в събота.
 13 Тогава каза на човека: Протегни ръката си. И той я протегна; и тя стана здрава като другата.
 14 А фарисеите, като излязоха, се наговориха против Него, как да Го погубят.

12:15-21 „Божият избран служител“

15 Но Исус, като узна, отдалечи се оттам. И тръгна подире Му множество народ, и Той ги изцели всички;
 16 и забрани им да разгласяват за Него;
 17 за да се сбъдне казаното чрез пророк Исая:
 18 „Ето Служителят Ми, Когото избрах, Моят възлюбен, в Когото благоволи душата Ми. Ще положи духа Си върху Него, и ще възвести съд на народите;
 19 няма да се скара, нито ще извика, и никой няма да чуе гласа Му по пътищата;
 20 Премазана тръстика няма да пречупи и замъждял фитил няма да угаси, докато изведе правосъдието към победа;
 21 И народите ще се надяват на Името Му.“

12:22-37 „Исус и Веелзевул, изцеление на сляп и ням“ Марк 3:22 и Лука 11:14

22 Тогава доведоха при Него един хванат от демон, който бе сляп и ням и го изцери, така че слепият и ням прогледна и проговори.
 23 И целият народ се чудеше и казваше: Да не би Този да е Христос, Синът Давидов?
 24 А фарисеите, като чува това, казаха: Той не изгонва демоните, освен чрез Веелзевул, княза на демоните.
 25 Но Исус, като знаеше помислите им, каза им: Всяко царство, разделено против себе си, запустява и всеки

12:1-14 „Въпрос за съботата“

Исусовите ученици събират зърната в събота, за да заситят глада си, а не за да имат храна в запас, което не трябвало да се прави в събота (Изх. 20:8-11). Въпреки това фарисеите не могат да погледнат на това без предубеждения. Те остават чужди на състраданието и обвиняват Исус в нарушение на съботата. Самият Исус не се примирява с нарушаването на Божия закон. Той подчертава необходимостта от духовна проникателност и състрадание, което липсва на религиозните водачи, следвайки сляпо традициите и предписанията. Ако грижата за обредите е повече, отколкото това Кой трябва да се почита, може да доведе до заблуда, че е поклонение на Бог, а то всъщност е разминаване с Него (ст. 6). Най-напред сърцата трябва да бъдат обърнати към Бог, а спазването на заповедите и повеленията Му е следствие от любовта към Него (ст. 7). С думите в ст. 8 Исус разкрил на фарисеите, че Той е създател на съботата. Творецът винаги е много повече, отколкото творението. Предписанията относно съботата гласят, че в този ден може да се окаже помощ само на човек, чийто живот се намира в опасност. Фарисеите

са толкова заинтересовани, дали Исус ще наруши техните правила, че изобщо не обръщат внимание на човека с изсъхналата ръка (12:10-14). Бог е Бог на любовта и състраданието. Много по-добре е да се помогне на хората във времето, когато се нуждаят, а не да се „затварят“ очите за това.

12:15-21 „Божият избран служител“

До този момент Исус открито се противопоставя на фарисейското лицемерие. Сега Той решава да се оттегли, тъй като Неговото време да умре не е още настъпило (ст. 15). Исус не иска изцеленията от Него хора да разказват за чудесата, защото това би могло да стане препятствие за Неговата мисия на земята (ст. 16). Пророчеството от 12:17-21 посочва, че Исус не би трябвало да бъде онзи могъщ вожд, който очакват юдеите, за да ги освободи от римско иго. Напротив, Месия трябвало да дойде като Божий слуга, помагач и изцеляващ, а не водач в политическа битка. Неговото окончателно тържество донася кръст преди венец, възстановява справедливостта и дава победа без човешки битки. Ставайки слуга, Той донася надежда. Дарява хората с живот, отдавайки своя.

вай фамилия, улавдо мамуй пес нанай те тердел.

26 Тай коли о Сатана лел палал Сатана, улавдисаило мамуй песте сар лескиро тхагарипе ка тердел?

27 Тай коли Ме лел палал демоня пердал Веелзевул тумаре чхаве пердал конес лен палал лен? Далкхеске, он ка овен туменге криса.

28 Нума коли Ме традав демоня пердал Девлескоро Духоса, е Девлескоро Тхагарипе ало упрал туменде.

29 Вай сар несаво ащи те дел андре, ко зорало манушкоро кхер тай чорел лескоро чипота, коли на англе на пхандел е зоралес? Тай антучи ка чорел лескиро кхер.

30 Саво нанай Манса мамуй Манде си; тай саво на кидел Манса разчхувел.

31 Далкхеске пхенава туменге: Секо безех тай арман ка иертил пес е манушенге нума и арман пе Духо, нанай те иертил пес;

32 тай коли саво вакерел пхераса мамуй о Манушкано Чхаво ка иеартил пес нума коли вакерел пхераса мамуй о Свето Духо нанай та те иеартиме пес леске, ни андо кава лумя, ни андо авелно.

О каш тай е леске фрута

Лука 6:43

33 Вай керен о каш лачшо, тай фрута лескоро лачшо вай керен о каш кханило, тай о фрута лескоро кханило. Соскетото о каш ка пенжарел пес тар и фрута.

34 Сапескере чхаве! Сар ащине туме те авен лачше, коли тумен сен билачше? Состар си пхердо о ило хоратя о муй.

35 О лачхо мануш таро лачшо барвалипе таро ило, икалел лачшо; а кханило мануш кханилотар барвалипе, икалел кханило.

36 Нума пхенав туменге, кай мануша ка ден отпенибен андо крисо дивес секаке чхучо пхендя пхерасте.

37 Соскетото о пхерасядар ка чачонен пес, тай о пхерася ка крисин пес.

12:38-45 „Мангена семнипе“

Йона тай Ниневия

Марк 8:11 тай Лука 11:29

38 Антучи несаве грамнатурядар тай фарисеядар вакерде: Сиклинея, мангас те дикхас самно Тутар.

39 Нума Ов ленге вакердяс: Джунгало тай лубехаренго генерация, манген самно, нума авер самно нанай те дел тумен, априч о самно профетоске Йона.

40 Соскетото, сарто о Йона сине трин дивеса тай трин ракя ко китоскиро пер, чука тай Чхаво Манушескиро ка авел трин диес тай трин ракя андо пхувяко ило.

41 Е Ниневийска мануша ка сикавгьовен ко крисос, даве генерация тай ка крисин лен, соскетото априч Йонавеско прич-

град или дом, разделен против себе си, няма да устои.

26 И ако сатана изгонва сатана, той се е разделил сам против себе си; тогава как ще устои царството му?

27 И ако аз чрез Веелзевул изгонвам демоните, синовете ви чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

28 Ако аз изгонвам демоните с Божия Дух, то значи, дошло е до вас Божието царство.

29 Или, как може някой да влезе в къщата на силния и да ограби покъщината му, ако първом не върже силния и тогава ще ограби къщата му.

30 Който не е с Мен, е против Мен; и който не събира с Мен, разпилява.

31 Затова ви казвам: Всеки грях и хула ще се прости на човеците, но хулата против Духа няма да им се прости;

32 и ако някой каже дума против Човешкия Син, ще му се прости, но ако някой говори против Святия Дух, няма да му се прости ни на този, ни на онзи свят.

Дървото и плодовете му

Лука 6:43

33 Или направете дървото добро и плода му добър, или направете дървото лошо и плода му лош; защото дървото се познава по плода.

34 Рожби на ехидни! Как може да говорите добро, когато сте зли? Защото с което е препълнено сърцето, това говорят устата.

35 Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася добро; а лошият човек от лошото съкровище изнася лошо.

36 И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат човеците, ще отговарят в съдния ден;

37 Защото по думите си ще бъдеш оправдан и по думите си ще бъдеш осъден.

12:38-45 „Изискване на знамение“

Йона и Ниневия

Марк 8:11 и Лука 11:29

38 Тогава някои от книжниците и фарисеите казаха: Учителю, искаме да видим знамение от Тебе.

39 Но Той им отговори: Зъл и прелюбодееен род иска знамение; но знамение няма да му се даде, освен знамение на пророк Йона;

40 защото, както Йона бе в утробата на кита три дни и три нощи, така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи.

41 Ниневийците ще се изправят на съд с това поколение и ще го осъдят, защото те се покаяха от проповедта на

12:22-37 „Исус и Веелзевул“

Фарисеите отказват да повярват, че Исус е Бог и обявяват, че е сатана. Той разкрива цялата абсурдност на техните обвинения (12:24-28). С раждането Му силата и властта на сатана е подровена. В пустинята Той преодоля неговите изкушения, а със Своето възкресение унищожи последното оръжие на сатана-смъртта. Накрая сатана ще бъде окончателно вързан (Откр. 20:10) и злото повече няма да изпълва многострадалната земя. Исус е безкрайно по-силен от сатана и всичките негови съюзници (ст. 29). Всеки, който не следва Христос, Го отхвърля (ст. 30). Хулата против Святия Дух е отричане на това, което Той ни избличава за греховете ни (ст. 31, 32). Тъй като човек може да бъде спасен само чрез действието на Святия Дух, отказът да се признае собствената греховност, както и да се покае, означава отказване от Божието прощение. Всеки, който отхвърля призива на Святия Дух, сам се отрича от единствената сила, която е способна да го приведе към примирение с Бога. Исус напомня, че думите разкриват това, което се таи в сърцето

(12:34-36). За да се премахне нечистотата от сърцето, не е достатъчно да се очисти само речта. Трябва да се позволи на Святия Дух да изпълни сърцето с нови чувства, мотиви и подбуди в Христос, от което ще последва очистване на речта и ново поведение.

12:38-45 „Изискване на знамение“

Поразително е, че фарисеите искат знамение, макар че току-що били свидетели на изцеление (12:22). Възкресението на Господ Исус Христос е най-голямото знамение в доказателство, че Царството небесно е дошло (12:38). В дните на Йон, Ниневия е столицата на Асирийската империя, колкото могъща, толкова и жестока (Йона 1:2). Но целият град се покайва от неговата проповед (ст. 41). Савската царица идва отдалече, за да види израелския цар Соломон и да послуша неговата голяма мъдрост (3 Царе 10:1-10; 12:42). Тези езичници приемат Божията истина, веднага щом им е открита, но религиозните израелски водачи я отхвърлят, макар че тя се намирала пред тях.

шибе, он иертисаиле пес, а аке атхе си по бут таро Йона.
42 И шеба тхагарни ка тергьол ко крисос каласа генерацияса, тай ка крисин, соскетото ой али, таро агорал е пхувятар, те шунел е Соломонеско гогаверипе; а, аке, атхе иси по бут Соломон.

О мелало духос Лука 11:24

43 Кана о мелало духо икльиол манушестар, накхел пердал бипаниескире тхане, те родел рамане, тай ни аракхел.
44 Антуци вакерел: Ка иринав пес ко кхер андар икклистийлом. Тай кана авел аракхел ла чучи, шулавди тай лачшарди.
45 Антуци жал тай лел паш песте ефта авер духе, бутур джунгале лестар, тай кана ден дживен отхе тай агор бешенпе кавкха манушесте ачхол бутур билачшо англалтар. Чука ка авел тай каваса джунгале генерация.

12:46-50 „Е Фамилиаке Исусеске тай Лескире даи, пхрала“ Марк 3:31 таи Лука 8:19

46 А Ов панда делас ворба манушенге, кана и дай Лескере тай о пхрала Лескере тергьонас аври тай мангенас те ворбинес Леса.
47 Тай несаво вакергяс Леске: Аке, ти дай Тери тай те пхрала Тере тергьон аври тай манген те ворбин Туса.
48 Нума Ов отпхендяс леске: Сави си Ми дай? Тай саве си Ме пхрала?
49 Тай лонжардяс Пескоро васт кариг Пескире сиклине тай вакергяс: Аке Ми дай тай Ми пхрала!
50 Соскетото, саво керен и воя Ме Дадески, Ковато си ко дел, ов си Моро пхрал тай пхен тай дай.

Шоро 13

13:1-23 „И парамичи о сеибненго“ Марк 4:1 таи Лука 8:4

1 Андо кава дивес о Исус аврило кхератар тай бешло паше и денизи.
2 Тай бут мануша кидасале паш Лесте, чука кай диняс анди иекх навия тай бешло е мануше тергьолас ко шукипе.
3 Тай пхедя ленге бут парамичи, тай вакергяс: Аке икклистило о сеибнаско те сеинел;
4 тай кана сеиналас, нисаве куце пеле паше дром; тай оуряле чирикле тай изханас лен.
5 А авер перенас ко баренгире тхане, кате насине бут пхув; тай бут сиго бариле, палдова и пхув насине хор;
6 Нума о кхам икльиол, претхабонас тай соскетото нанай лен жиялас шукъонас.
7 Авер пале перенас машкар е кане; тай о кане баронас тай перавенас лен.
8 А авер перенас шукаре пхувяте, тай дине фрута, шел, шовардеш, панда авер триянда.
9 Кон иси кана те шунел, мек те шунел!
10 Е сиклине авиле паша Лесте тай пхендле Леске: Соске хоратинес ленге парамиченца?

12:46-50 „Относно майката и братята на Исус“

Исус не се отказвал от отговорността за своето земно семейство, дори на кръста е загрижен за майка Си (Йоан 19:25,26). Той посочва, че духовното родство е толкова ценно, както и физическото.

13:1-23 „Притчата за сеяча“

С помощта на преобрази от всекидневния живот, притчите разкриват духовни истини. „Притчата за сеяча“ трябва да вдъхнови духовните сеячи, които учат, проповядват и водят другите. Земеделецът посява добри

Йона; а ето, тук има повече от Йона.

42 Южната царица ще се изправи на съд с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от края на земята, за да чуе Соломоновата мъдрост; а ето, тук има повече от Соломон.

Нечистият дух Лука 11:24

43 Когато нечистият дух излезе от човека, минава през безводни места, търсейки покой, и не намира;
44 тогава казва: Ще се върна в къщата си, от гдето излязох. И като дойде, намира я празна, пометена и подредена;
45 тогава отива и взема със себе си други седем духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на човека става по-лошо от първото. Така ще бъде и с това зло поколение.

12:46-50 „Семейството на Исус, майката и братята Му“ Марк 3:31 и Лука 8:19

46 И докато Той говореше на народа, майка Му и братята Му стояха отвън и искаха да говорят с Него.
47 И някой Му каза: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да говорят с Теб.
48 А Той отговори на оногава, който Му каза това: Коя е майка Ми и кои са братята Ми?
49 И като посочи с ръка учениците Си, рече: Ето майка Ми и братята Ми;
50 Защото, който върши волята на Отца Ми на Небесата, той Ми е брат, и сестра, и майка.

13 Глава

13:1-23 „Притчата за сеяча“ Марк 4:1 и Лука 8:4

1 И в онзи ден Исус излезе от къщата, и седна край морето.
2 И събра се около Него голямо множество, така че Той влезе в лодката и седна и народът стоеше на брега.
3 И говори им много с притчи, като казваше: Ето излезе сеяч да сее;
4 и когато сееше, едни зърна паднаха край пътя; и долетяха птици и ги изкълваха.
5 Други паднаха на каменисто място, където нямаше много пръст; и скоро поникнаха, понеже пръстта не бе дълбока.
6 А когато изгря слънце, прегоряха и понеже нямаша корен, изсъхнаха.
7 Други паднаха в тръни, и тръните израснаха и ги заглушиха.
8 Други паднаха на добра земя и дадоха плод; едно сто, друго шейсет, а друго трийсет.
9 Който има уши да слуша, нека слуша!
10 И като се приближиха до Него учениците, казаха Му: Защо им говориш с притчи?

семена, но не всяко едно от тях дава добра реколта. Някои от тях не поникват изобщо, а дори и онези, които са покълнали и поизраснали, дават различна реколта (ст. 8). Не се отчайвайте, ако изглежда, че никой не ви слуша, когато проповядвате вярно Божието слово. Вярата не се изчислява предварително по някаква формула. Това е чудо, което принадлежи на Божия Дух. Четирите вида почви представляват различните човешки реакции към Божието слово (13:18-23). Отговорът е различен в зависимост от степента на готовност. Някои хора са ожесточени, други повърхностни и лекомислени, други отлагат, поради неотложни работи, а пък някои са готови да откликнат.

11 А Ов отпхендя: Соске туменге си диндо, те жанен о гарадунипе о Девлеско тхагарипе нума ленге нанай диндо.

12 Соске саво иси лес, леске ка диндъл тай ка иси по бут; а кас нанай, ка линдъл.

13 Далхеске вакедрава парамиченца, соскетото дикхен тай нидикхен, шунен тай нишуне ни ахавена.

14 Ленде пхердо пес о ворба профето Исаия савото ваке-рел: „Каненца ка шунен, тай нанай те ахальовен якхенца ка дикхен, тай нанай те дикхен.

15 Соскетото о иле адалкхе манушенге ачило тхуло, пхаро шунен пе каненца тай пханден пе якха, те на овел те дикхен пе якхенца, шунен пе каненца, ахальовен пе иленса тай те иринен пес, тай састярав лен.“

16 Тумаре якха сине гуглоре, соскетото дикхен, тай кана тумаре, соске ашунен.

17 Соске чачес туменге вакедрав; кай бут профетя тай чачуне сине мангенас те дикхен кава со туме дикхен, тай ни дикхен, тай те шунен давкха, кава туме шунен, ни шунде.

18 Таи аке ашунен и парамичи о сеибненго.

19 Паш саворенде, кова то шунел о пхеряса о тхагарипнаска тай ни ахальол лес авел о бенг тай лел лес, посеино андо лескоро ило ов си посеино ко агоре е дромеско.

20 О посеино ко баренгере тхана си кавкха, саво шунен о пхеряса тай лошалаяса лел лес;

21 нума нанай жилия андо песте тай си цироскеренго; тай кана керкопе вай традепе авел ащал о ворба, стразо скандал пес.

22 А о посеино машкар е кане, си калкхес, саво шунен о пхеряса, нума кахъреске кавкха лумя тай барвалипинаско-ро хохавно учхарен о пхеряса, тай ачхол бифрутно.

23 А о посеино пе шокар пхувяте, си окова, саво ашунел о пхеряса, тай ахальовен лен, тай конси фруктакердя, тай анел шел, шовдеш, тай триянда.

13:24-30 „О парамичи дътмненде“

24 Дяс ленге авер парамичи пхендас: О Тхагарипе делвеско препел манушеске, посеиндас шукар куци пе алиджате;

25 Тай кана е мануша совенас авило лескоро душманос тай посеил дътмня машкар о гив, тай гело песке.

26 Тай кана барило посеино тай пхандяс фрукта, антучи тай е дътмне сикавгъон пес.

27 О хулайескере слугя авиле тай вакерген: Хулея, ни посеигям ту шукар куци алиджате? Катар исиям е дътмне?

28 А ов ленге вакердяс: О душманос кергяс кавкха. А о подлагаря вакерена леске: Мангес те жас те кушас лен?

29 Ма, отпхендяс ов; те на овен кана кушас е дътмне, те икхален о гив кетане ленца.

30 Мукен те барйон и кава и кова купате жи ки кидипе; тай ко цирос жътваке ка вакедрав е жетваренгоро: Авго киден дътмне, тай пханден лен демеценде пал те пхабон, а киден о гив киден андо мо бано.

„О Девлеско тхагарипе тай и синапи куци“ Марк 4:30 таи Лука 13:18

31 Дяс ленге авер парамичи пхендас: О Тхагарипе делвеско препел сар синапи куци, саво мануш ляс тай посеил пес пе алиджате;

32 кова то си най цикно саворе куци, нума кана бариол, си най баро саворендар патря, соскетото, тай ачшол каш, е делвескере чирикле авен тай бешен андо лескере кренге.

11 А Той им отговори: Защото на вас е дадено да знаете тайните на Небесното царство, а на тях не е дадено;

12 защото, който има, нему ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, и това, което има, ще му се отнеме;

13 затова им говоря с притчи, понеже те гледат, но не виждат и чуват, но не слушат, нито разбират;

14 и над тях се сбъдва пророчеството на Исаия, което казва: „С уши ще чуете и няма да разберете, с очи ще гледате и няма да видите;

15 Понеже сърцето на тези човеци е закоравяло и с ушите тежко чуват, и са затворили очите си, за да не би да видят с очите си и да чуят с ушите си, и със сърцето си да разберат, и да се обърнат, и ги изцеля.“

16 Вашите очи са блажени, защото виждат, и ушите ви, защото чуват;

17 защото, истина ви казвам, много пророци и праведници желяха да видят, каквото вие виждате, и не видяха, и да чуят каквото вие чувате, и не чува.

18 И така, чуйте притчата за сеяча;

19 При всеки, който слуша словото на царството и не разбира, идва лукавият и грабва посятото в сърцето му; ето, какво означава посятото край пътя.

20 А посятото на камънаците е онзи, който слуша словото и винаги с радост го приема,

21 но няма корен в себе си и е временен; кога настане скръб или гонение заради словото, начаса се спъва.

22 А посятото в тръни е онзи, който чува словото, но грижите на тоя свят и примамката за богатство заглушават словото, и става неплоден.

23 Посятото пък на добра земя е онзи, който слуша словото и го разбира и който принася плод; един дава плод сто, друг шестдесет, а друг тридесет.

13:24-30 „Притчата за плевелите“

24 Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство прилича на човек, посял добро семе на нивата си;

25 и когато човеците спяха, дойде врагът му и пося плевели между житото и си отиде;

26 а когато израсте и даде плод, тогава се появиха и плевелите.

27 И като дойдоха слугите на стопанина, му казаха: Господарю, не пося ли добро семе на нивата си? Откъде са плевелите?

28 А той им каза: Неприятелят е сторил това. Слугите пък му казаха: Искаш ли да идем и да ги оплевим?

29 Но той каза: Не, за да не би, като оскубете плевелите, да изскубете и житото заедно с тях;

30 Оставете да расте и едното, и другото заедно до жетва; а по жетва ще кажа на жетварите: Съберете първо плевелите и ги вържете на снопове, за да се изгорят; а житото приберете в хамбара ми.

„Небесното Царство и синаповото зърно“ Марк 4:30 и Лука 13:18

31 Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство прилича на синапово зърно, което човек взе и пося на нивата си;

32 което е най-малко от всички семена, но когато израсте, става по-голямо от всички растения и става дърво, така че небесните птици долитат и се подсланят в клоните му.

13:24-30 „Притчата за плевелите“

Исус разкрива значението на преобразите от тази притча в 13:36-43. Току-що покълналите и поизраснали листенца на пшеницата не могат да се различат в самото начало добре от показалите се плевели. Те

изглеждат еднакво и не могат да се различат до този момент, докато не пораснат и настъпи време за жетва. Божията жетва приближава за цялото човечество. Ние сме длъжни да се приготвим за нея, проверявайки и убеждавайки се, че нашата вяра е искрена.

**„О Делвеско тхагарипе тай шутлипе“
Марк 4:33 тай Лука 13:20**

33 Дяс ленге авер парамичи пхендас: О Тхагарипе делвеско препел сар хумер, ковата иекх жувли, товгдяс лес анде трин мерес аро, жикате саро шутлило.

34 Са кава О Исус вакергяс е манушенге парамичинца, тай би парамиченца на хоратинелас ленге;

35 та те пхердо пес о вакердо таро о профетос: Ка путрав мо муи парамиченца; ка извакерел о гаравутно со си кердиндо лумяске.

13:36-43 „Сикавбе о парамичи е дътмне“

36 Антучи о Исус мукляс е манушен тай ало о кхере. Тай и Лескере сиклине але жи Лесте тай вакерде: Сикав аменге парамича е дътмне алинджаке.

37 А Ов отпхендя: О сеибнаско е шукаре тохумеско си о Манушкано Чхаво;

38 А о алиндж си о лумя тай о лачхо тохумеско си е чхаве тхагарипнаске; е дътмне си е бенгеске чхаве.

39 О душманос, ковата сеил лен си о бенг; и кидипе си о агорипе е лумяске; а е жетваря си е ангеля.

40 Тай чука киден е дътмне лен тай тхарен лен ки яг, чука ка овел тай ко агореско лумяке.

41 О Манушкано Чхаво ка бичкхал Пере ангеля, тай ка киден катаро Лескоро тхагарипе саре скандале, тай керен бизаконос.

42 тай ка чхувел лен ки яг, отхе ка овел роиба тай скърциба пе данденца.

43 Антучи е чачуне ка стрефял сар о кхам ко тхагарипе ме Дадеско. Кон иси кана те шунел, мек те шунел.

13:44-46 „И парамичи е гаравутне барвалипе тай мерджанос“

44 О Делвескоро Тхагарипе препел мангиняке гаравутно ки алиндж, ковата мануш аракхел гаравел лес, тай пе радуимаса жал, бикенел са со си лес, тай кинел акайа алиндж.

45 О Делвескоро Тхагарипе препел сар туджарос, ковата родел шукаре мерджаня,

46 тай кана аракхел иекх куч мерджано, жал бикенел са со си лес тай кинел лес.

13:47-52 „И парамичи серкместе“

47 О Девлескоро Тхагарипе препел панда серкместе, сави сине чхивити андо о денизи, тай киден секаво мачкхен,

48 сави кана пхердъл икалел ла ко шукипе, тай бешле тай кидел е лачше андо датя, нума о кханиле чхивде аври.

49 Чука ка овел андо о агор лумяке; ангеля ка икльон ка чхувен джунгале машкар ленде е чачуне,

50 тай ка чхивен лен ки ягакоро бов, отхе ка овел роиба тай скърциба пе данденца.

51 Тай пхендя ленге о Исус: Ахалилен ли са со си давкха? Пхендя Леске: Ва, Девла.

**„Небесното Царство и квасът“
Марк 4:33 и Лука 13:20**

33 Друга притча им каза: Небесното царство прилича на квас, който, като го взе жена и сложи в три мери брашно, докато втаса всичкото.

34 Всичко това Исус говори на народа с притчи, и без притчи не им говореше,

35 за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва: „Ще отворя с притчи устата Си; ще изкажа тайните от създанието на света.“

13:36-43 „Обяснение на притчата за плевелите“

36 Тогава Исус остави народа и влезе вкъщи. А учениците Му се приближиха до Него и казаха: Обясни ни притчата за плевелите на нивата.

37 А Той им отговори: Сеячът на доброто семе е Човешкият Син;

38 нивата е светът; доброто семе, това са синовете на царството, а плевелите синовете на лукавия;

39 врагът пък, който ги пося, е дяволът жетвата е свършекът на света, а жетварите са Ангелите.

40 И така, както събират плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде и при свършека на века;

41 Човешкият Син ще изпрати Ангелите Си, и ще съберат от царството Му всички пречки и вършеците беззаконие;

42 и ще ги хвърлят в огнената пещ, там ще бъде плач и скърцане със зъби.

43 Тогава праведните ще блеснат като слънце в царството на Отца Си. Който има уши да слуша, нека слуша.

13:44-46 „Притчата за скритото съкровище и бисера“

44 Небесното царство прилича на съкровище, скрито в нива, което човек намира и скрива, и от радост за него отива и продава всичко, което има, и купува тази нива.

45 Небесното царство прилича още на търговец, който търси хубави бисери,

46 и като намери един скъпоценен бисер, отива и продава всичко, което има, и го купува.

13:47-51 „Притчата за мрежата“

47 Небесното царство прилича още на мрежа, хвърлена в морето и хванала всякакви риби;

48 която, като се напълни, изтеглиха на брега и седнаха, и събраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха вън.

49 Така ще бъде при свършека на света; Ангелите ще излязат и ще отлъчат злите измежду праведните,

50 и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби.

51 И попита ги Исус: Разбрахте ли всичко това? Те Му казват: Да, Господи!

13:31-35 „Притчите за синаповото зърно и кваса“

Исус използва тези преобрази, за да покаже, че Неговото Царство започва незабележимо малко, расте и принася големи плодове, като оказва огромно въздействие върху целия свят (13:31-33).

13:36-43 „Обяснение на притчата за плевелите“

Изразът „плач и скърцане със зъби“ говори за приближавания съд (13:40-42). Плачът е свидетелство за скръб или мъка на съвестта, а скърцането със зъби – за непоносими страдания. Оня, който казва, че не се интересува от участието след смъртта, просто не разбира какво говори. Тези, които Бог ще помилва и възнагради, са противопоставени на онези, които Той ще осъди и накаже (ст. 43).

13:44-46 „Притчата за скритото съкровище и бисера“

Небесното Царство е много по-ценно от каквото и да било друго нещо, затова човек трябва да е готов да даде всичко от себе си, за да следва и служи вярно на Господ Исус Христос.

13:47-52 „Притчата за мрежата“

Значението на притчата за рибарската мрежа е същото по значение на притчата за сеяча. Божията воля е да се провъзгласява за Неговата милост и опрощение. Както Старият Завет, така и Новият учат за Исус и посочват пътя към живот, но юдейските религиозните водачи са слепи за духовното значение на това Царство, което Господ Исус Христос дойде да установи (13:52).

Теологос

52 Ов ленге вакергяс: Далкхеске, секо грамнотуря, саво сиклинило пал о Тхагарипе Делвеско, припел хулай, саво икалел катаро о песко мангин нево тай пуро.

53 Кана о Исус, битирди калкха парамичи, нахкло отхар.

13:54-58 „О Исусес отчивдо таро Назарет“

Марк 6:1 тай Лука 4:16

54 Тай ало андо По тхан, сикавелас е манушен андо ленгере синагогес, гадал саворе он дивиненас пес тай пхенанас: Катар Калкхесте кайа гогаверипе тай зор?

55 Най ли Ов Чхаво каштаненгоро? И дай Лескири на вакерел ли пес Мария, тай е пхрала Лескере Яков, Симон тай Юда?

56 Тай е пхеня Лескере най ли паш аменде? Катар Калкхеске са акава?

57 Тай скандаленас пес Лесте. О Исус пхендя ленге: Ферде андо леско тхан тай леско кхер, профетос нанай признаис.

58 Тай ни кергяс баре диви отхе, ащал ленгоро би пакяйба.

Шоро 14**14:1-12 „И мерибе Йоанеске Баптисто“**

Марк 6:14 тай Лука 9:7

1 Андо окола цирос Иродо щартохулай шунгяс шундипе ащал о Исусеске;

2 тай пхендяс пескире подлагаренге: Кава си о Йоан Баптисто ов жувило мулендар, тай кала дивиня ачхон ащал леске.

3 Соскето о Иродос кана долдяс, е Йоан пхендяс лес тай тховдяс лес ко пханглипе, ащал Иродиадате, пескире пхралескере Филипескере ромняте;

4 соскето о Йоанас вакерелес леске: Ту нашти те лес ла.

5 Тай мангелас те мударел лес, нума даралас манушендар, соскето он гиндле лес профетоске.

6 Тай кана ачшило Иродоскоро бяндю дивес, и Иродиаскири чхаи кхелгя англал е кидиме тай дехингяс ла о Иродос.

7 Палдова ов хялас совел лаке, те дел лаке са со мангел лестар.

8 Ой сикиди пе даятар пхендя: Де манге, атхе Иоанаско Баптиско о шеро чаресте.

9 О тхагар сакайдисало пес, нума ащал и совляхаса, тай ащал бешенгере леса, припхендяс те дел ла.

10 Тай бичхалгяс те счшинен шеро Йоанеске андо пханглипе.

11 Тай анде о шеро лескиро ко чароске тай дине чаяке, тай ой ингардяс ла пескири даяке.

12 Тай кана авиле лескире сиклиненге, ваздинел о трупю тай, прахонде лес; тай геле тай вакерде Исуске.

14:13-23 „Тар дуй маче тай панч манре, панч миля, чаилиле тар Исус“

Марк 6:30, Лука 9:10 тай Йоан 6:1

13 А о Исус кана шундяс дава, гело отхар ладияса коркоре тханесте; тай кана шунде е мануша геле палал Лесте пеза е форендар.

14 Тай кана икклистило о Исус, дикляс бут мануша, тай де

Теолог

52 А Той им каза: Затова всеки книжник, който е учил за Небесното царство, прилича на стопанин, който изнася от съкровището си ново и старо.

53 И когато свърши Исус тези притчи, замина оттам.

13:54-58 „Исус, отхвърлен от Назарет“

Марк 6:1 и Лука 4:16

54 А като дойде в родното Си място, поучаваше народа в синагогата, така че всички се чудеха и казваха: Откъде у Него тази мъдрост и сила?

55 Не е ли Той син на дърводелеца? Майка Му не се ли казва Мария, и братята Му Яков и Йосия, Симон и Юда?

56 И срещите Му не са ли всички между нас? Откъде у Него всичко това?

57 И се спъваха поради Него. А Исус им каза: Пророк не е без почит, освен в отечеството си и в дома си.

58 И не извърши там много чудеса, поради неверието им.

14 Глава**14:1-12 „Смъртта на Йоан Кръстител“**

Марк 6:14 и Лука 9:7

1 В онова време Ирод тетрарх чу слуха за Исуса;

2 и каза на служителите си: Това е Йоан Кръстител; Той е възкръснал от мъртвите и чудесата стават чрез него.

3 Защото Ирод, като хвана Йоана, върза го и хвърли в тъмница заради Иродиада, жената на брата си Филип,

4 понеже Йоан му казваше: Не ти е позволено да я имаш.

5 И искаше да го убие, но се боеше от народа, понеже го имаха за пророк.

6 А когато празнуваха рождения ден на Ирод, дъщерята на Иродиада игра пред събраните и угоди на Ирод;

7 затова той ѝ се обеща с клетва да даде каквото и да поиска.

8 А тя, подучена от майка си, каза: Дай ми тук на блюдо главата на Йоан Кръстител.

9 И царят се натъжи; но заради клетвата и сътрапезниците си заповяда да ѝ я дадат.

10 И изпрати, и отсякоха главата на Йоан в тъмницата.

11 И донесоха главата му на блюдо и дадоха на девойката, а тя я занесе на майка си.

12 А учениците му, като дойдоха, дигнаха тялото му и го погребяха; и отидоха и казаха на Исус.

14:13-23 „От две риби и пет хляба, пет хиляди нахранени от Исус“

Марк 6:30, Лука 9:10 и Йоан 6:1

13 Като чу Исус, замина оттам на ладия в пусто място насаме; а народът, като узна, тръгна подире Му пеша от градовете.

14 И като излезе Исус, видя много народ; и смили се над

13:53-58 „Исус отхвърлен от Назарет“

Жителите на Назарет, където преминава детството на Исус, познават както Него, така и Неговото семейство. Но те са ограничени от земните си представи, което им пречи да приемат проповедта Му.

14:1-12 „Смъртта на Йоан Кръстител“

Ирод е наречен четворвластник, тъй като управлява една от четирите области на Палестина, в чиито владения се включват Галилея и Пирея. Той е син на Ирод Велики, който издава заповед да се избият всички

младенци във Витлеем (2:16; Лука 3:1). Филип, брат на Ирод, е един от четирите управители на Палестина също. Неговите земи са Итурея и Трахония, североизточно от Галилейското езеро (Лука 3:1). Жената на Филип го изоставя заради брат му. Йоан Кръстител осъжда тази безнравствена постъпка (14:4; Марк 6:17,18). Ирод не иска смъртта на Йоан Кръстител, но въпреки това издава заповед да бъде екзекутиран, за да не се опозори пред гостите си (ст. 9). Много лесно е човек да отстъпи под нечие влияние и да се вълече в грях.

Песко мила ленге, тай састярдяс ленге е насвален.

15 Тай кана ракийло, авиле паша Лесте е сиклине тай пхенде Леске: О тхан си коркхорно, тай о цирос сине наанглино; размукухе ле манушен те жан е гавенде те кинен песке хабе.

16 А о Исус пхендя ленге: Нанай нужда те жан ден лен туме те хан.

17 А ола пхенде Леске: Атхе исе аме фердо дуй мачхе тай панч маре.

18 Ов пхендя ленге: Анен лен Манге атхе.

19 Тай кана припхендя манушенге те бешен ки чаряте, лиляс о панч маре тай о дуй мачхе, дикляс каринг о дел, тай гудловорбя тай пхаглас о маро, диняс сиклиненге а сиклиненге те манушенге.

20 Тай хале саворе, тай чайлиле, тай ваздинде – дешодуй севля пхерде которенса.

21 Тай саве хале сине панч миля мурша, би и жувленго тай чхавенго.

22 Стразо о Исус трядяс лен е сиклине те тикльон анди навия, тай те жан англал Лесте о котар, жи ка Ой размуken е манушен.

23 Кана размукуя е народос, гело опре анде ко учшипе коркхоро те рукинен пес. И рят Ов сине отхе коркхоро.

14:24-36 „О Исус пхирел пал пани“

О Петър пхирел пал пани

Марк 6:45 тай Йоан 6:15

24 А и навия сине машкар е денизи, чалавди е талазидар соске и балвал сине кариг мамуй.

25 А андо щарто страте рятяке о Исус ало карик ленде, пхирелас упрал е денизи.

26 Тай кана е сиклине дикхле Лес, джала пал пани, дараиле пес тай хоратя кай си чохано, тай даратар циписарде.

27 Тай о Исус стразо вакергяс ленге: Матрашан, Ме Сиом; мадаран.

28 Тай о Петри пхендя Леске: Девла, коли сиян Ту, вакер ме те авав паш Туте упре о пани.

29 Ов пхендяс: Ав. Тай о Петрос иклистило таро навия, пхирелас пал пани, тай гело паш о Исусес.

30 Кана дикхляс и зорали балвал, дараило, тай кана ляс те батил, ципиндяс: Девла, скеписар ман!

31 Стразо о Исус лунджяс и вас, астардяс лес тай пхендя леске: Цикнопакабя, соске кунинес пес?

32 Тай кана дяс андре и навия, о балвал ачшило.

33 Тай саве сас андо и навия авиле тай лувисарде Леске, пхенде: Чачес Ту сан Делвескоро Чхаво.

34 Тай кана пренакхле, але кхи Генисаретско пхув.

35 Тай кана пенджардес Лес тханутне мурше, бичхалде састоне околе ригате, тай анде паш Лесте саворе насвален;

36 Тай мангдя Лес те азбадя ферди жи ко погя е шехенде Лескере; тай кити саве азбадес, сине састиле.

тях и изцели болните им.

15 И на стъмване се приближиха до Него учениците Му и казаха: Мястото тук е пусто, и времето вече напредва; разпусни народа, за да идат по селата и си купят храна.

16 Но Исус им каза: Няма нужда да отиват, дайте им вие да ядат.

17 А те му казват: Тук имаме само две риби и пет хляба.

18 Той каза: Донесете ми ги тука.

19 И след като заповяда на народа да насяда на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето, благослови и като разчупи, даде хлябовете на учениците, а учениците на народа.

20 И ядоха всички и се наситиха; и дигнаха останали къшеи – дванадесет пълни коша;

21 а ялите бяха около пет хиляди души, освен жени и деца.

22 И веднага Исус накара учениците Си да влязат в ладията и да минат преди Него насреща, докато Той разпусне народа.

23 И като разпусна народа, Той се качи на хълма, за да се моли насаме; и вечерта остана там самичък.

14:24-36 „Исус ходи по водата“

Петър ходи по водата

Марк 6:45 и Йоан 6:15

24 А корабът бе вече сред морето, и вълните го блъскаха, защото вятърът беше противен.

25 И на четвърта стража през нощта Исус отиде при тях, като ходеше по морето.

26 А учениците, като Го видяха да ходи по морето, смутиха се и казаха: Призрак е; и от страх извикаха.

27 Но Исус веднага им отговори: Держайте, аз съм, не бойте се.

28 Петър Му каза: Господи, ако си Ти, заповядай ми да дойда при Теб по водата.

29 А той каза: Ела. И като излезе от ладията, Петър тръгна по водата, за да иде при Исуса;

30 но, като видя силния вятър, уплаши се и като взе да потъва, извика: Господи, избави ме!

31 Исус веднага простря ръка, хвана го и му каза: Маловерецо, защо се усъмни?

32 И след като влязоха в ладията, вятърът утихна.

33 А онези, които бяха в ладията, приближиха се, поклониха Му се и казаха: Наистина си Божий Син!

34 И като преплаваха, пристигнаха в Генисаретската земя.

35 И като Го познаха, мъжете на онова място разпратиха по цялата онази околност и донесоха при Него всички болни.

36 И Го молеха да се допрат поне до края на дрехата Му; и които се допряха, изцелиха се.

14:13-21 „Пет хиляди нахранени от Исус“

Чувайки за смъртта на Йоан, Исус иска да се усамоти. Въпреки това Той не позволява скръбта да Го завладее, връщайки се към своето служение (ст. 13,14). С предоставените Му пет хляба и две риби очевидно е недостатъчно да нахрани повече от 5000 души, но в Неговите ръце то се преумножава многократно (14:19-21). Често ние чувстваме, че принасяме пред Исус много малко, но Той приема и преумножава всичко, което Му даваме от сърце: способности, време, средства. Това, което имаме, се умножава тогава, когато го отдадем на Исус. В текста се говори, че са яли 5000 мъже, без да се броят жените и децата. Така че общото число на нахранените може би е 10-15 хиляди души.

14:24-36 „Исус ходи по вода“

Уединението е важно за Исус (14:13,23,24). Колкото и да е зает, Той винаги оставял време да бъде насаме с Отца. Общението с Бог, което

дава молитвата, поддържа жива връзка с Него и способства за духовен растеж, сила и мъдрост за разрешаване на сложни житейски проблеми. Петър не изкушава Исус, както Го изкушавал сатана в пустинята (4:7; 14:28). Напротив, Петър действа така, според вярата си. Неговият порив му дава възможност да преживее необикновено проявление на Божията сила (ст. 29). Той започва да потъва, защото отвърща погледа си от Исус. Когато осъзнава, какво може да се случи като следствие, виждайки високите вълни, неговата вяра се разколебава (ст. 30). Ходене по вълните е победоносното излизане на вярващите от трудни ситуации в славното име на Господ Исус Христос. Съсредоточаването върху обстоятелствата наоколо и не търсенето помощта на Исус може да доведе до отчаяние и потъване.

Когато вярата на Петър се разколеба, той се изплаши, но както порано продължи да гледа на Исус, единствения, Който можеше да му помогне (ст. 31).

Шоро 15

15:1-20 „Со никханиле манушесте“

Традицijke тай масала
Марк 7:1

1 Антучи е Ерусалимоскере фарисея тай грамнотуря але паш ко Исус тай вакерде:

2 Соске Тере сиклине шапкердя е традиенге е пхуренге, тай ни тховен пескире васта кана хан пес?

3 Ов отпхендяс ленге: Соске тай туме шапкерген и Делвески припхенибен, ашал тумаре традицие?

4 Соскетото о Дел припхендяс: „Презнаисар ке дадес тай ке дая; тай: Кон вакерел кханило пе дадеске ваи пе даяке, тробул те овел мудардо.“

5 Нума туме пхенен: Коли панда вакерел пе дадеске ваи пе даке даипе Девлестар си диндо манге таро Девел.

6 Шаи на жутис пес пал пескире дадес таи пескире дая. Тай аравде и адеша Девлеско ашал тумаро традиция.

7 Дуюменге! Лачшо профедяст о профетос Исая оф туменде:

8 Кала мануша авен паш Манде пе муенса, тай преизнаис Ман пе моса, нума ленгоро ило дур Мандар.

9 Нума презнаин Ман, чучесте присиклинден сиклинопе, манушкане припхенибе.“

Шужипе тай кханилипе

Марк 7:14

10 Тай кана тумодяс е манушен пхендя ленге: Шунен таи ахавен;

11 Ма кава, ковата накхел андо муи, кханилярел манушес, а кова со икъллол катар о муи. Ов кханиляр е манушес.

12 Антучи е сиклине авиле паше Лесте тай пхенде Леске: Жанес ли е Фарисея кана шунде давкха пхераса скандалде песте?

13 Тай Ов отпхендяс ленге: Секо патрин, со Моро делвеско Дад нанай чхудя ко пхув ка икалел пес.

14 Мукен лен, он си коренге хулая тай коли коро о кьорос лиджала, дуйджане ка перена андо хев.

Ахалярипе

15 О Петър пхендя Леске: Ахаляр амен кайкха парамичи.

16 О Исус пхендяс ленге: Тай туме ли панда наахавен?

17 На ахалилен панда туме, кай саре со накхел андо муи, накхелко пер, тай чхувела пес на аври?

18 Нума, окова, со икъллол таро муи а дава икъллол о илотар, тай ов кханилкхердя манушес.

19 Соскетото о илотар икъллол джунгале, гиндурия, мударипе, лубехарипе, курвися, чорибе, хохавно якхитке, арманяпе.

20 Адава си саве кханикярел манушес. О хабе битовде вастенца, дава ни кханикярел манушес.

21 Тай кана иклично отхар о Исус гелотар каринг о Тиреске тай Сидонеске тхане.

15 Глава

15:1-20 „Какво осквернява човека“

Предания и легенди
Марк 7:1

1 Тогава идват при Исуса Йерусалимските книжници и фарисеи и казват:

2 Защо Твоите ученици престъпват преданието на дедите, понеже не си мият ръцете, когато ядат хляб?

3 А Той им отговори: Защо и вие престъпвате Божията заповед заради преданията ви?

4 Защото Бог е заповядал: „Почитай баща си и майка си;“ и „Който злослови баща или майка, да се накаже със смърт.“

5 А вие казвате: Който каже на баща или майка: Това, с което бих ти помогнал, е дар Богу;

6 така може и да не помогне на баща си или майка си. Така нарушихте Божията заповед заради преданието ви.

7 Лицемери, добре е пророкувал Исая за вас, казвайки:

8 „Тоя народ се приближава до Мен с устата си и Ме почита с устните си, но сърцето му стои далеч от Мен;

9 но напразно Ме почитат, поучавайки учения и човешки заповеди.“

Чисто и нечисто

Марк 7:14

10 И като повика народа, каза им: Слушайте и разбирайте;

11 Не това, което влиза в устата, осквернява човек, а оно-ва, което излиза от устата, то осквернява човека.

12 Тогава учениците Му се приближиха и Му казаха: Знаеш ли, че фарисеите, като чува това, се препънаха?

13 А Той отговори: Всяко растение, което небесният Ми Отец не е насадил, ще се изкорени;

14 оставете ги, те са слепи водачи на слепци и ако слепец слепеца води, и двамата ще паднат в ямата.

Тълкувание

15 А Петър Му рече: Обясни ни тази притча.

16 Исус им каза: И вие ли още не разбирате?

17 Още ли не разбирате, че всичко, което влиза в устата, минава в корема и се изхвърля навън?

18 А онова, което излиза от устата, иде от сърцето, това осквернява човека;

19 защото от сърцето излизат зли помисли, убийства, прелюбодеяния, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули;

20 това осквернява човека. А яденето с немити ръце не осквернява човека.

21 И като излезе оттам, Исус замина за Тирските и Сидонските страни.

15:1-20 „Какво осквернява човека“

Божият закон не се изменя. Словото Божие не се нуждае от допълнения. Преданията и традициите не могат да изместят и заменят авторитета на Словото и Неговата Благодат. Някои от тези правила и човешки добавления съвсем са отишли в крайност (15:4-6). Даването е достоен акт на благочестие, но тук става въпрос за изместване на Божията заповед в полза на традицията, за да не се помага на болни родители или изпаднали в нужда роднини (Исх. 20:12). Така се получава религиозно оправдание, снемашо отговорността към близките (ст. 8,9). Външните прояви на религиозност са само аксесоари, но постъпките,

подбудите и мотивите ни трябва да са искрени и честни, в противен случай това, което пророкува Исая, се отнася и за нас. Разпознаването и водителството са важни елементи за един плодоносен християнски живот (15:13,14). Не всички „водители“ в църквите са добри водачи и учители. Трябва наистина да знаем кого следваме, кой ни поучава и що за водител е той? Иначе рискуваме и двамата да паднем в ямата. Да се отдава внимание на външността не е лошо, но не трябва да се забравя и вътрешността: сърцето, мислите, подбудите и мотивите. Бог познава вътрешния човек и от Него не може да се укрие нищо, а в речта се изявяват тайните помисли на човека (15:11,16-20).

**15:22-28 „И пакия ханаанско джувли“
Марк 7:24**

22 Тай екх джувли ханаанейски сави сине иклистили околе ригатар авили паше тай чингардяс: Девла, Чхаво Давидоскоро, ан мила упрал манде, мери чхай иси демоня тай кханило чинуиня.

23 Нума Ов ни отпхендя vorba лаке; тай Лескере сиклине але паш Лесте тай мангенас Лесте: Лела палал ла, соскето циписардя палал аменде.

24 Нума Ов отпхендя: Бичхалдо Сиом, ни ферди хасарде бакре о кхерестар Израелеско.

25 Тай ой авили паш Леске лувисардяс Лес тай пхендяс: Девла жутисар ман!

26 А Ов отпхендя: Най лачшес те лес маро чхаворендар тай те чхурдес е хурде риконенге.

27 А Ой пхендяс: Ва, Девла; нума тай е хурде риконоре хане прушукедар перена хулайскоро трапезетар.

28 Антучи о Исус отпхендяс лаке: Жувлие, бари си теро пакияба, мек те овел бискай тери мангипе; тай и чхай лакири састили андо кова часо.

Састипе тай ашардя

29 Кана нахкло отхар, о Исус ало ко Галилейско денизи; иклистило ко плаи тай бешелас отхе.

30 Тай але паш Лесте бут мануша, саве андине песа, банге, коре, кашуке, лангалде тай бут авер, тай тховде лен ангало о пире Лескере; тай Ов састярдя лен.

31 Гадал е народо чудисаило пес кана дикхенас лалоро те хоратинен, лангалде састиле, е банге те пирен, тай е коре те дикхен; тай ашарде о Девлес Израелско.

**15:32-39 Таро ефта манре тай харе мачш,
о Исусес чаилиле щар миля
Марк 8:1**

32 О Исус тумодяс Пе сиклинен тай пхендя: Мила Манге е народенге, соскето трин диеса Манца си, тай най со те хан, тай Ме никамам те мукав лен бокхале та те не овен лен билачшо ко дром.

33 Тай Леске сиклине вакерена: Катар те лас аборкха маро анди калкха чучипе, тай те парварас аборкха манушен?

34 О Исус пхушля лен: Кобор маро иси туменде? А он вакерде: Ефта маре тай хари мачхе.

35 Тай припхендя манушенге те бешен ки пхув.

36 Тай лиляс о ефта маре тай е мачхен, тай кана парикердя, пхаглас ле тай делас Пе сиклинен, а сиклине манушенге.

37 Тай саворе хале тай чхайлиле; тай ваздинде ефта пхерде севля ачиле котора.

38 А кава саве хале сине щар миля мурша, априч жувля тай чхаве.

39 Тай кана размукля е манушен дя андре андо навия тай але кхо риг Магдала.

**15:22-28 „Вярата на ханаанката“
Марк 7:24**

22 И ето, една жена ханаанка, като излезе от онези места, викаше към Него и казваше: Господи, Сине Давидов, смили се за мен! Дъщеря ми зле се мъчи от демон.

23 Но Той не ѝ отвърна дума. И учениците Му се приближиха до Него, като Го молеха; Отпрати я, защото вика подире ни.

24 А Той отговори: Пратен съм само при загубените овце от Израилевия дом.

25 Но тя, като се приближи, кланяше Му се и казваше: Господи, помогни ми!

26 А Той ѝ каза: Не е добре да се вземе хлябът от децата и да се хвърли на кутретата.

27 Тя отговори: Да, Господи, ала и кученцата ядат от трохите, що падат от трапезата на господарите им.

28 Тогава Исус ѝ отговори: О, жено, голяма е твоята вяра. Нека ти бъде според желанието ти! И в она час дъщеря ѝ оздравя.

Изцеления и прославения

29 Като замина оттам, Исус дойде при Галилейско море, изкачи се на планината и седеше там.

30 И дойде при Него много народ, в който имаше куци, слепи, неми, недъгави и много други, и сложиха ги пред краката на Исус, и Той ги изцели;

31 така че народът се чудеше, като гледаше неми да говорят, недъгави да оздравяват, куци да ходят и слепи да гледат, и прославяха Израилевия Бог.

**15:32-39 „От седем хляба и няколко рибки
Исус нахранва четири хиляди“
Марк 8:1**

32 А Исус, като повика учениците Си, рече: Жално Ми е за народа, че вече три дни стоят при Мен и нямат какво да ядат; пък не искам да ги разпусна гладни, да не би да им прилошее по пътя.

33 И учениците Му казват: Откъде да вземем в пустинята толкова хляб, за да нахраним толкова народ?

34 Исус ги попита: Колко хляба имате? А те отговориха: Седем и няколко рибки.

35 Тогава заповяда на народа да насяда на земята.

36 И като взе седемте хляба и рибите, благодари, разчупи и даде на учениците Си, а учениците на народа.

37 И ядоха всички и се наситиха; и дигнаха останали къшеи седем пълни кошници.

38 А ялите бяха четири хиляди души, освен жени и деца.

39 И като разпусна народа, влезе в кораба и пристигна в пределите на Магдала.

15:21-28 „Вярата на ханаанката“

Матей назовава тази жена ханаанка, сиреч племето, враждувало против Израел (ст. 22). Това е един великолепен пример за отношението към враговете. Вероятно тя започва да досажда или учениците не се чувстват комфортно от настойчивостта на молбите ѝ, без да разбират болката и страданието, което носи за детето си (ст. 23). Исус не е като хората, Той винаги има начин една душа да бъде изцелена и обърната в правия път. Божията Блага вест и истина са за всички човеци по земята (15:24-28). Обещаният народ е първи, но вярата е достъпна и е на разположение за всеки, който поиска.

15:29-39 „Нахранване на четирите хиляди“

Става въпрос за различно чудо от посоченото в 14:13-21, когато Исус нахранва 5000 мъже, освен жените и децата, както подчертава и Марк в 8:18-20. Погледнато човешки, това е невъзможно. Но иде реч за всеки, който се отчайва и гледа на обстоятелствата, без да се довери на Бог, а Той може. Отчаянието не е най-добрият съветник в тежките ситуации. Не трябва да се забравя, че Бог Е същият вчера, днес и до веки и че чудесата са възможни и днес за всеки, който вярва.

Шоро 16

16:1-4 „И мангипе семно“

Фарисеия тай садукеия
Марк 8:10 тай Лука 12:54

1 А але е Фарисеия тай е Садукеия паш Лесте тай холярен Лес тай мангенас Лестар те сикавел ленге семно тар о дел.

2 А Ов пхендяс ленге: И рят пхенен: О диес ка овел шукарно, соскетто о дел си луло пес;

3 тай ки явин: Авдиес о диес ка овел кханило, соскетто о дел си луло холялно. Дуенмуенго, жанен те пенжарен о муй о делеске, а е семнуря ла времяе нащинен!

4 Керко тай лубно генерация, мангел семнопе, нума нанай те дел лес априч авер о семнопе о профетоске Йона. Тай мукляс лен гело.

16:5-12 „О хумус е Фарисеяке тай е Садукеяке“

5 Тай кана нахле е авер риг е сиклине Леске забистерде те лен маро.

6 А о Исус вакергяс ленге: Дикхен тай аракхен тумен таро о хумус фаресеенго тай садуенго.

7 Нума он гинден машкар пес песте вакериндос: Соскетто налильом маро.

8 А о Исус ахавджяс пхендя ленге: Харипакянея, соске гинден машкар песке, соске нанай диен маро?

9 Панда на ахавден тай ни бистарден е панче маренге е панченге миля манушенге, тай кобор севля кидине туме?

10 Нума пал ефта маре штаренге миля джене, тай кобор севля туме кидиен?

11 Сар ни ахальон кай ни ащал маро туменге вакеравас та те аракхен туме катар е хумос е фарисенге тай е садукеинге.

12 Антучи он ахалде, кай пхендя ленге та те аракхен пес ни катар мареске хумос, катар о сиклинибе е фарисеинге тай садукеинге.

16:13-20 „О пхендипе е Петроске ашал Христос“

Марк 8:27 тай Лука 9:18

13 Кана о Исус ало каринг е ригате Кесарейя Филипова, пхучляс Пе сиклине: Кон гиндена е мануша си о Чхаво Манушеско?

14 Он вакерде: Иекхе кай си о Йоанос Баптисто, аверя о Илияс, а авер о Еремияс, вай иекх е профетос.

15 Ов пхендяс. Нума, туме кон вакерена сиом Ме?

16 О Симон Петрос отпхендя: Ту синян Христос, о Чхаво е живдо Девлеско!

17 А о Исус отпхендяс леске: Годло сиян Симон, чхаво Иоиноско, соске на авило ту те давкха трупо тай рят, нума

16 Глава

16:1-4 „Искането на знамение“

Фарисей и садукей
Марк 8:10 и Лука 12:54

1 И дойдоха фарисеите и садукеите и дразнещи Го, искаха да им покаже знамение от небото.

2 А той им отговори: Вечер, казвате, ще бъде ясно, защото небото се червенеет;

3 а на сутринта, днес ще има буря, защото небото се червенеет намръщено. Лицемери, вида на небото умеете да разпознавате, а знаците на времената не можете?

4 Зло и прелюбодейно поколение иска знамение, но знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Йона. И като ги остави, отмина.

16:5-12 „Квасът на фарисеите и садукеите“

5 Като преминаха на отсрещната страна, учениците Му бяха забравили да вземат хляб.

6 Исус им каза: Внимавайте и се пазете от кваса на фарисеите и садукеите.

7 А те мислеха в себе си и казваха: Това е, защото не взехме хляб.

8 Като разбра това, Исус им каза: Маловерци, защо си мислите, че не сте взели хляб?

9 Още ли не разбирате и не помните за петте хляба на пет хиляди души и колко коша събрахте?

10 Нито за седемте хляба на четири хиляди души и колко кошници събрахте?

11 Как не разбирате, че не за хляб ви казах; Пазете се от кваса на фарисеите и садукеите!

12 Тогава те разбраха, че бе им казал да се пазят не от хлебен квас, а от учението на фарисеите и садукеите.

16:13-20 „Изповедта на Петър за Христос“

Марк 8:27 и Лука 9:18

13 А когато дойде в пределите на Кесария Филипова, Исус попита учениците Си: За кого мислят хората, че съм аз, Човешкият Син?

14 Те отговориха: Едни за Йоан Кръстител, други Илия, някои за Еремия или за един от пророците.

15 Той им каза: А вие кого казвате, че съм?

16 Симон Петър отговори: Ти си Христос, Синът на Живия Бог.

17 Тогава Исус му каза: Блажен си ти, Симоне Йонов, защото плът и кръв не са ти открили това, но Отец Ми,

16:1-4 „Искането на знамение“

Фарисеите и садукеите са представители на две религиозни групи и по много въпроси техните възгледи са противоположни. Фарисеите вярват в боговъдъхновеното на цялото Писание и във възкресението на мъртвите. Садукеите приемат като боговъдъхновено Писание само първите пет Мойсееви книги от Библията и не вярват в живота след смъртта. Но в Исус тези две групи намират общ враг, като обединяват силите си, за да Го убият. Той изцелява болни, възкресява мъртви и храни хиляди гладни, но въпреки това хора търсят доказателство, че е Месия. Исус знае, че те вече са решили да не вярват в Него и че никакво знамение не може да ги убеди. Той използва образа на Йона, който три дни престоява в корема на огромна риба, предсказвайки им своята смърт и възкресение (12:38-42; 16:4).

16:5-12 „Квасът на фарисеите и садукеите“

Заквасата за хляб я слагат в тестото, за да може то да се уголеми. Така че за по-голямо количество тесто е нужно съвсем малко квас. Исус използва този преобраз, за да покаже как малкото зло може да завлече множество хора. Такова е учението на фарисеите и садукеите, което се различава в много аспекти от верния път.

16:13-20 „Изповедта на Петър за Христос“

Учениците отговарят на Исус как хората Го възприемат в това време (16:13-15). Но Петър разпознава в Него обещанията от Бога и дългоочакван Месия (ст. 16,17). Канарата, на която Исус обещава да основе своята Църква, е самият Той – Исус, и Неговото изкупително служение в кръстната смърт. Петър е Божий инструмент и водач, който основава първата ерусалимска църква, изповядвайки вярата, предадена му от Исус (ст. 18). По-късно Петър напомня на християните, че те представляват Църквата, построена на основата, заложена от апостолите и пророците, чийто основополагащ камък е Исус Христос (1Петр. 2:4-6). Думите от ст. 19 са били тема на различни тълкувания в продължение на няколко века. За съжаление някои църковни ръководители мислят, че ключовете са им дадени с неограничена власт и се опитват да не допуснат някои в Божието Царство. Бог ни използва, за да помогнем на хората да намерят правилния път. За всички, които вярват в Христос и които Му се покоряват, вратата е отворена (Мат. 7:13; Йоан 10:7). Исус предупреждава учениците да не казват за изповедта на Петър по това време, защото те все още не разбират каква е Неговата мисия (ст. 20).

сикадет тут нума Моро Дад, Ковато си ко дел.

18 А Ме пхенава туке, кай ту синян о Петър тай калкхеске бар ка керав Моро кхангири, тай и порта джандемеске на лела упрал ла.

19 Ка дав тут е клиди о Тхагарипе Девлеско тай со пхандес ка пхув ка овел пхангло андо дел, а со пхутрес ки пхув ка овел пхутердо е деленде.

20 Антуци припхендя пе сиклиненге те на вакерен каникаска кай Ов Си о Христос.

**16:21-28 „О Исус припхендя е чинуйпе, Пескоро мерипе тай ущипе“
Марк 8:31 тай Лука 9:22**

21 Антучитар о Исус заастардяс те сикадас пе е сиклиненге; кай требул те джал андо Ерусалимос, тай те чинуйме бут е пхурендар, е англунорашя, тай е грамнотуря, тай те овел мудардо, тай андо трито дивес те дживиндел.

22 А о Петрос лиляс Лес ригате тай заастардя те пхендя Леске; Мила те овел упрал Тут Девла давкха те на овел Туса!

23 А Ов ирисаило тай вакергя о Петреске; Наш Мандар, сатано; скандалпе синян Манге, соскетото на гинден Девлескоро нума манушескоро.

Коли савес мангел – те авел палал Манде

24 Антуци о Исус вакергяс Пе сиклиненге: Коли вари кон мангел те авел палал Манде, та те бистрел пес пестар, тай ваздя трушул пескиро, тай авел пал Манде.

25 Соскетото кон мангел те скеписар песко дживдипе ка хасарен лес тай кон хасарел о дживдипе ащал Манге ка аракхел лес.

26 Соске саво аями иси манушеске, коли кердя сави лумя а хасарел пес по воги. Вай со ка дел трампа мануш пе вогеске.

27 Соскетото о Чхаво Манушкано ка авел пе баримаса е Дадескоро пере Ангеленца, тай антуци ка дел секонес априч па букя.

28 Чачес туменге вакерав; атхе тергионас саве, ковато нанай те дикхен мерибете, жи кате на дикхен е о Чхаво Манушкано авелдос андо Пескоро Тхагарипе.

Шоро 17

**17:1-13 „Премуйкердипе“
Марк 9:2 тай Лука 9:28**

1 Тай палал шов диеса о Исус лела, Петрос, Яковос тай Йоанес лескоро пхралес тай ингелгяс лен иекхике учи плаи пал коркоре.

2 Тай премуйкердя Пес ангал ленде; тай Лескиро муи цибрибел сар о кхам, а о цяля Леске ахиле парне сар и цибрибе.

16:21-28 „Исус предрича страданията, смъртта и възкресението Си“

Думата „оттогава“ в ст. 21, говори за началото на нов етап. В 4:17 с тази дума започва периодът на провъзгласяване на Небесното Царство. Но в този случай обозначава началото на период, когато проповедта на Исус е съсредоточена повече върху Неговата предстояща смърт и възкресение.

Петър, който не дълго преди това разпозна и изповяда, че Исус е Месия, търси възможност да предотврати предсказаните Исусови страдания (ст. 22). Исус вече е чувал по време на изкушението в пустинята, че Той не трябва да умре (4:6). Сега чува подобни думи и от Петър, който все още не разбира Божия план за спасение. Следването на Исус изисква пълна отдаденост, дори ако това коства живота (10:39; 16:24). Земният живот се явява само подготовка за вечния. Почести и награди не могат да заместят вечния живот (ст. 26). На Исус е дадена власт да съди целия свят (Фил. 2:9-11). При Неговото пришествие ще бъде произнесено окончателно решение за всеки човек (16:27; 25:31-46).

Който е на небесата;

18 и аз ти казвам: Ти си Петър, и на този камък ще съградя църквата Си, и адовите сили няма да й надделяят;

19 и ще ти дам ключовете на Небесното царство и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата.

20 Тогава Исус заповяда на учениците Си да не казват на никой, че Той е Исус Христос.

**16:21-28 „Исус предрича, страданията, смъртта и възкресението Си“
Марк 8:31 и Лука 9:22**

21 Оттогава Исус започна да показва на учениците Си, че Той трябва да отиде в Йерусалим и много да пострада от старейшините, първосвещениците и книжниците, да бъде убит и на третия ден да възкръсне.

22 А Петър, като Го взе настрана, захвана да Го укорява: Бог да бъде милостив към Теб, Господи; това да не стане с Теб.

23 А Той се обърна и каза на Петър: Махни се от Мене, сатана! Ти Ми си спънка; защото не мислиш за Божието, а за човешкото.

Ако някой иска – да Ме следва

24 Тогава Исус каза на учениците Си: Ако някой иска да Ме следва, нека се отрече от себе си, да вдигне кръста си и Ме следва;

25 Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мен, ще го намери;

26 Защото каква полза за човека, ако спечели цял свят, а изгуби душата си? Или какъв откуп ще даде човек за душата си?

27 Защото Синът Човешки ще дойде в славата на Отца Си, с Ангелите Си, и тогава ще въздаде на всеки според делата му.

28 Истина ви казвам, тук стоят някои, които няма да вкусят смърт, докато не видят Човешкия Син идещ в царството Си.

17 Глава

**17:1-13 „Преображението“
Марк 9:2 и Лука 9:28**

1 И след шест дни Исус взе със Себе Си Петър, Яков и брат му Йоан и ги заведе насаме на висока планина;

2 И преобрази се пред тях; и лицето Му светна като слънце, а дрехите Му станаха бели като светлината.

17:1-13 „Преображението“

Преображението е образ на Идващия Цар в Слава, специално откровение за Божествеността на Господ Исус Христос и Неговия Небесен Произход (16:27,28). Петър, Яков и Йоан имат тази велика привилегия, да видят с очите си, както по-късно, водени от Светия Дух, ще напишат: „това, на което бяхме свидетели, това, което чухме, видяхме и ръцете ни попипаха“ (2Петр. 1:17,18).

Мойсей и Илия са велики пророци от Стария Завет. Присъствието им заедно с Исус потвърждава Неговата месианска цел: да изпълни Божия закон и пророческите Божии слова (17:3; Лука 9:31). Подобно на това, когато Божият глас над планината Синай дава авторитет на Неговия закон сега, по време на Преображението дава авторитет на Исусовата проповед (Изх. 19:9; 17:5). В този момент, когато Петър трябва да се посвети на поклонение и прослава на Бога, той иска да се занимава с нещо (17:4). Много пъти човешките ни мисли се заемат с нестойности неща, вместо да се фокусираме върху безценните. Учениците знаят, че Той е Месия, но все още не разбират значението на Неговата смърт и възкресение (ст. 9).

3 Тай, аке, ависаиле пес о Мойсеяс тай о Илияс, саве хоратиненас Леса.

4 Тай о Петрос пхендяс е Исусеске: Девла, лачшо си те синям атхе; коли мангес те керас трин шатрес, иекх Туке, иекх Мойсейоске тай иекх Илияске.

5 Тай кана ов панда хоратинелас, ведярял нуверо уч-шакирдя лен; тай аке гласо андар нуверо саво пхендяс: Калкхес си Моро кхамло Чхаво, андо о Ковато гудлокердя; Шунен Лес!

6 Тай сиклине кана шунде пеле пе пескире муя тай бут дараиле пес.

7 Тай о Исус авило паш ленде, азбадя пес джи ленде, тай пхендя: Уцен надаран пес!

8 А он кана вазде ленгире якха на дикхле никонес, ферди о Исусес.

9 Тай кана авенас андар о плаи, о Исус вакергяс ленге: Ма вакерендос никхаске о дикхлоно, джи кате Чхаво Манушескоро дживиндел мулендар.

10 Тай Леске сиклине пхучлес Лес: А соске Грамнотуря пхенен, кай о Илияс требул те авел авго?

11 А Ов отпехдя ленге: Чаческе Илияс авела тай ка изневокерел саро.

12 Нума пхенав туменге, о Илияс вунже авило, тай на пенжарде лес, нума керде леса сарто он мангле; чука сар тай Чхаво Манушескоро ка чинуиме лендар.

13 Антучи е сиклине ахайлиле кай ленге вакерел о Иоаноске Баптисто.

17:14-23 „Састиле о ракло бенготар“

Марк 9:14 тай Лука 9:37

14 Тай кана але паше е народа, авило паше жи Лесте иекх мануш, саво дякоченге англал Лесте тай пхендя:

15 Девла ал туке мила моро чхавес, бенгало си, тай чунуил керко. Бутивар пело андо о яг вай андо и пани.

16 Тай ме англоом лес ке Тере сиклине, нума нащине те саскарен лес.

17 О бипакяно тай лубно родо; О Исус пхендяс; Жи кана ка авав туменса? Жи кана ка вирикерав тумен. Анен лес атхе паш Манде.

18 Тай о Исус гонисардяс о демонос тай ов икклистило о чхаворотар; тай ов састило окалкхес часо.

19 Антучи е сиклине але паше паш о Исус коркоресте тай вакеренас: Соске аме нащине те гонисардям лес?

20 А о Исус пхендя ленге: Ащал тумаро бипакяиба. Соске чачес туменге вакерав: Коли иси тумен пакяиба сар синапеско куциро, ка вакерел кайкха плаин; Чхив пес ту атхетар отхар, тай ка чхив пес; тай канчик нанай те овел туменге бикердо.

21 А кавкха родо на икльол аври априч мангдяпеса тай бихабеса.

22 Тай кана он бешенас купате ко Галилея, о Исус ленге вакергяс: О Чхаво Манушескоро иси те овел диндо андо васта манушеске;

23 ка мударен Лес тай андо тринто дивес ка дживиндел. Тай он бут кахърлиле пес.

3 И явиха им се Мойсей и Илия, и разговаряха с Него.

4 Тогава Петър каза на Исус: Господи, добре е да бъдем тук; ако искаш, да направим тук три шатри; за Теб една, за Мойсей една, и за Илия една.

5 Докато той още говореше, светъл облак ги засени; и глас се чу из облака, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение; Него слушайте.

6 И като чуха това учениците, паднаха по лицата си и се уплашиха твърде много.

7 И Исус, като се приближи, допря се до тях и каза: Станете, не бойте се!

8 А те, като подигнаха очи, не видяха никого, освен Исуса.

9 И когато слизаха от планината, Исус им заповяда да не казват никому за видението, докато Човешкият Син не възкръсне от мъртвите.

10 А учениците Му Го попитаха: Защо книжниците казват, че първо Илия трябва да дойде?

11 Исус им отговори: Първо Илия ще дойде и ще възстане нови всичко;

12 но казвам ви, че Илия вече дойде, и не го познаха, и сториха му, каквото си искаха; така и Човешкият Син ще пострада от тях.

13 Тогава учениците разбраха, че Той им говори за Йоан Кръстител.

17:14-23 „Изцелението на епилептичното момче“

Марк 9:14 и Лука 9:37

14 Когато дойдоха при народа, и до Него се приближи човек, който падна на колене пред Него;

15 и каза: Господи, помилвай сина ми, защото е епилептик, и зле страда, често пада в огън и във вода;

16 заведох го при учениците Ти, но те не можах да го изцелят.

17 А Исус отговори: О, роде невярващ и развратен! Докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете Ми го тук.

18 Исус смърря демона, и той излезе из момчето и то на момента оздравя.

19 Тогава учениците дойдоха насаме при Исус и Го попитаха: Защо ние не можахме да го изгоним?

20 А Исус им отговори: Поради неверието ви; защото, истина ви казвам, ако имате вяра колкото синапово зърно, ще заповядайте на тази планина: Премести се оттук там, и тя ще се премести и нищо няма да бъде невъзможно за вас.

21 Този род не излиза, освен с молитва и пост.

22 А когато бяха в Галилея, Исус им каза: Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце;

23 и ще Го убият, и на третия ден ще възкръсне. И те се наскърбиха твърде много.

17:14-23 „Изцелението на епилептичното момче“

Учениците не могат да изгонят демона и питат Исус за причината (17:17-20). Възможно е те да са опитвали да го изгонят, опирайки се на собствени сили, а не на Божиата. Исус не осъжда учениците, че са недостатъчни във вяра, а иска да им покаже какво важно място трябва да заеме вярата в бъдещото им служение. Той още един път предсказва Своята смърт и възкресение (ст. 22,23). За съжаление учениците не осъзнават, че именно

смъртта и възкресението на Исус ще направят Неговото Царство възможно. До Петдесятница (Д.А. 2), те не разбират напълно значението на смъртта и възкресението Му. Не трябва да се огорчаваме, че бавно разбираме Личността и делото на Исус. Ако се чувстваме слаби и безсилни, трябва да се убедим дали разчитаме на собствените си способности, или на Божиите. Даже в малката вяра се намира голяма сила, когато Бог е с нас и погледът ни е отправен към Него.

17:24-27 „И такса храмоске“

24 А кана авиле андо Капернаум, але паше паш Петрос е таксамануша дуй драхмоске храмоске тай пхенде: Тумаро Сиклиндо на покинул е дие драхме?

25 Ва, ов пхендя; тай кана о авило андо кхер о Исус дяс дума авго, тай вакергяс лес; Со гиндяс ту Симон? Савендар е пхувякере тхагаре киден такса вай покиндо? Пескелендар чхаве вай чшибенгере?

26 Пхедя Лес о Петрос: Катар чшибенгере. О Исус пхедяс леске: Палдава е чхаве си паче.

27 Нума те на зумавдя лен, джа ки деря тай чхив панирая, тай авгуно мачхо, сави астареса, пхутер леско муи, тай ка аракхес иекх статир; ле лес тай де лес пал Манге тай пал туке.

Шоро 18**18:1-5 „Кон си бародер?“**

Муклен е чаворен

Марк9:33; 9:42 тай Лука9:46; 17:1

1 Андо сушо часо е сиклине авиле ко Исус тай пхендя: Кон си маи баро андо о Тхагарипе делвеско?

2 О Исус акхардяс иекх чхаворо, тай тхоя лес машкар ленде,

3 тай пхендя: Чачес вакежава туменге, коли те на иринен туме тай те овен сар чхаворен, нанай те нахен андо о Тхагарипе Делвеско.

4 Тай кидия, кон раманеса песко пес сар кава чхаворо, ов си маи баро андо о Тхагарипе делвеско.

5 Тай кон лел иекх далкхе чхаворес андо Моро анав Ман лел.

Скандале

6 Нума кон скандалине иекхо кайкхедар е цикне, саве апакян Манде, леске овел лачшидер те тховел пе меняте асявескоро бар, тай те тасавдокиренес пес андо е хорипе деревяко.

7 Бида лумяке ашал е скандалипе! Соскето е скандалипе мусаи ка авел, нума бида омакха мануш кастар и скандалпе авела!

8 Тай коли и торо васт ваи пиро скандални ту, счхинен лен таи чхивен лен; маи лачшо туке те джас андо дживипе банголно вай ланголно кититар дуи вастенца ваи дуи пиренца те овес чхивдино андо бичашило яг.

9 Тай коли те якх скандалини ту, икхал ла тай чхив ла; маи лачшо си туке иекхо якх те джас андо дживипе, а най те иси дуи якха тай те овес чхивдино андо о яг геено.

10 Дикхнендос туме те на керен душманя ни иекхо андо калкхес е цикне соскето туменге вакежав, кай ленгере ангеля дикхе са дивес о муи Моро Дадес андо дел.

11 Соскето Манушкано Чхаво авило те скепило е мулендо.

17:24-27 „Данъкът за храма“

24 А когато дойдоха в Капернаум, приближиха се до Петър събирачите на данъка и казаха: Учителят ви не плаща ли двете драхми?

25 Той отговори: Да. И когато влезе въщи, Исус го изпревари и каза: Какво мислиш, Симоне, земните царе от кого взимат налози и данък, от своите ли синове или от чуждите?

26 Петър Му каза: От чуждите. Исус му рече: Тогава синове са свободни;

27 Но за да ги не дразним, иди на морето, хвърли въдица и вземи първата риба, която се улови и като ѝ разтвориш устата, ще намериш статир; вземи го и дай им за Мен и за теб.

18 Глава**18:1-5 „Кой е по-голям?“**

Оставете децата

Марк 9:33; 9:42, Лука 9:46; 17:1

1 В онзи час учениците се приближиха до Исуса и попитаха: Кой е по-голям в Небесното царство?

2 И като повика Исус едно дете, изправи го посред тях;

3 и каза: Истина ви казвам, ако не се обърнете и не станете като децата, няма да влезете в Небесното царство;

4 И така, който се смири като това дете, той е по-голям в Небесното царство;

5 И който приеме едно такова дете в Мое име, Мен приема;

Съблазни

6 А който съблазни едно от тези малките, които вярват в Мен, за него е по-добре да му окачат воденичен камък на шията и да го потопят в морските дълбини.

7 Тежко му на света от спънки, защото пречки ще дойдат; обаче горко му на човека, чрез когото спънките идват.

8 Ако те спъва ръката ти или крака ти, отсечи ги и хвърли от себе си; по-добре за теб да влезеш в живота без ръка или без крак, отколкото с две ръце и с две нозе да бъдеш хвърлен във вечния огън;

9 и ако те изкушава окоето ти, извади го и хвърли от себе си; по-добре за теб с едно око да влезеш в живота, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл.

10 Внимавайте да не презрете едно от тези малките, защото, казвам ви, техните Ангели на небесата винаги гледат лицето на Моя небесен Отец.

11 Понеже Човешкият Син дойде да спаси погиналото.

17:24-27 „Данъкът за храма“

Всички мъже юдеи от 20-годишна възраст и нагоре са длъжни да плащат данък за храма. Пари, които отиват за неговите нужди (Изход 30:14,16). Интересно защо събирачите се обръщат към Петър, а не към Исус? Може би за да го притеснят и объркат (ст. 25). Петър получава парите, за да плати налога, спазвайки указанията на Христос. Като членове на Божието Царство, ние се явяваме страници и чужденци на тази земя, но трябва да зачитаме земните власти и да чувстваме своята гражданска отговорност, като Христови посланици до славното Му пришествие.

18:1-9 „Кой е по-голям“

Учениците толкова много са заети, обмисляйки установяването на Исусовото земно царство, че съвсем изгубват неговото духовно предназначение (ст. 1). За да обясни на Своите егоцентрични ученици какво има предвид, Исус им привежда за пример детето (18:2-5). Децата са доверчиви по природа. Те зависят от възрастните. Исус предупреждава възрастните за възможностите, които лишават децата от вяра: изкушение, пренебрежение и унижение (18:7-9; 10-14). Ние сме длъжни да помагаме на младите и новоповярвали християни, избягвайки всичко, което може да бъде препятствие на тяхната вяра и да ги въведе в грях. Казаното в ст. 8 и 9 не означава буквално лишаване от една или друга част на тялото, но да се унищожат препятствията, които водят до грях: програма, учение, порочно влечение, заплашващи духовния растеж.

Парамичи нашавле вареса**18:12-14 „И парамичи нашавни бакри“****Лука 15:3**

12 Сар дикльол туме? Коли декхой манушес иси шел бакря таи иекх лендар нашалгьол пес, на мукел е енявардеш тай еня тай ни джал е байреске те родел и нашалди?

13 Таи коли диндо те аракхела ла, чачес пхенав туменге, кай радуиме пал лате бут, кититар е енявардеш тай еня бинашалде.

14 Сущо чука най си и воя тере Дадес пал дел, ни иекх калкхедар цикнедар те на мерел.

18:15-20 „Коли торо пхрал кер безех туте“**Лука 17:3**

15 Коли торо пхрал керела безех туте, джа сикав лесте о дош ферди машкар тут тай лес. Коли те ашунел тут плескирдян пес пралес;

16 Нума коли те на ашунел тут, ле иекхес вай ваи дуен туса, та те овел сако пхерес и мюитар дуинде ваи тринде яхитке.

17 Таи коли ни ашунел тай лен, вакер и кхангери; нума ни ашунел и кхангери, мек те авел туке сар о чшибнея таи сар о бирникос.

Кхетанипе

18 Вакерав туменге и чачес: О саво пханден пхувяке, пхангло си андо дел; тай о саво туме пхутрен пхувяке ка овел пхутердо андо дел.

19 Пале туменге вакерав, коли дуи тумендар и пхувяке авен кхетано пал варесо тай уло чипота саво тай те манген, ка овел диндоленге Мо Дадестар ко дел;

20 соскето кате дуиен ваи триен авен кетане андо Мере лав, отхе сиом тай Ме машкар лен.

18:21-35 „И парамичи биертивно подлагари“**Кити дром те иертив**

21 Антучи о Петрос авило жи Лесте пхендос: Девла жи кити дром те иертив моро пхралеске коли керел безекх каринг манде? Жи ко ефта дром?

22 О Исус пхендяс леске: Вакерав туке на ефта дром нума ефтардеш дром ефта.

О делвескоро Тхагарипе

23 Далкхеске о Тхагарипе делвеско мязол тхагареске, ко вато манглас те предикхел е есапеске пескире слуге.

24 Тай кана астардя те предикхел, иекхес, ко вато сине те дел деш миля таланте анде паш лесте.

25 А ов нанас соса те починелас; о хулай припхендя лес тай и ромня таи е чхаворе тай са со си, те бикнен тай те иринел борча.

26 Антучи о слуга пело, кочендя пес леске тай мангядос: Вирикирдо овел кариг ман, ка плескирава са.

18:10-14 „Притчата за изгубената овца“

Отношението към децата трябва да бъде подобно на това, както Бог се отнася към тях (ст. 10). Някои общества и култури пренебрегват и се отнасят зле с децата, достигайки дори до крайности. Нека отделяме време и грижа и за новоповярвалите християни. Както пастирът търси овчицата си, Бог търси загубената овца от стадото Христово, което Той е сътворил и на който Той сам е Пастироначалник (2 Петр3:9).

18:15-20 „Съгрешаващият против теб брат“

Указанията на Исус са специфични: 1) става въпрос за християни, а не за невярващи; 2) грехове против вас лично, а не против останалите; 3) разрешение на конкретни спорове и конфликти не във от обществото, а в самото общество. Исус не толерира отмъщението или атаката. Съдилищата или пък превръщането на църквата в църковно съдилище не е начин за живот в хармония. Миротворецът прощава и оставя възмездията на Бога. В Тялото,

Притчи за изгубените неща**18:12-14 „Притчата за изгубената овца“****Лука 15:3**

12 Как ви се вижда? Ако някой има сто овце и една от тях се заблуди, няма ли да остави деветдесет и деветте и не ще ли иде по планините да търси заблудената?

13 И ако се случи да я намери, истина ви казвам, той се радва за нея повече, отколкото за деветдесет и деветте незаблудени.

14 Така и Отец Ви на небесата не иска да погине ни един от тези малките.

18:15-20 „Ако брат ти съгреши“**Лука 17:3**

15 Ако брат ти съгреши, иди и насаме го изобличи; ако те послуша, спечелил си брата си;

16 ако не те послуша, вземи със себе си още един или двама, така с устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума;

17 ако ли пък не послуша и тях, кажи на църквата; но ако и църквата не послуша, нека ти бъде като езичник и бирник.

Съгласие

18 Истина ви казвам: Каквото вържете на земята ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата.

19 Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за всяко нещо, каквото и да поискат, ще им бъде от Моя небесен Отец;

20 защото, където са двама или трима събрани в Мое име, и аз съм посред тях.

18:21-35 „Притчата за немилостивия слуга“**Колко пъти да прощавам**

21 Тогава Петър се приближи до Него и рече: Господи, колко пъти да прощавам на брат си, когато съгрешава против мене? До седем пъти ли?

22 Исус му отговори: Не ти казвам до седем, а до седемдесет пъти по седем.

Небесното Царство

23 Затова Небесното царство прилича на цар, който поиска да си прегледа сметките със слугите си.

24 Когато почна той да преглежда сметки, доведоха при него един, дължащ му десет хиляди таланта;

25 и понеже той нямаше с какво да плати, господарят му заповяда да продадат него и жена му, и децата му, и всичко, каквото имаше и да плати;

26 тогава слугата падна и кланяйки му се, каза: Господарю, имай търпение към мен и всичко ще ти изплатя.

състоящо се от вярващи, което представлява Църквата Христова, искрено съгласие между двама и трима човека притежава по-голяма сила, отколкото лицемерният договор на множеството (ст.19,20). Двама или повече вярващи, изпълнени със Светия Дух, ще се молят в съответствие с Божията воля, а не собствената и затова тяхната просба ще бъде изпълнена.

18:21-35 „Притчата за немилостивия слуга“

Юдейските мъдrecи учат, че трябва да се прощава на обидника до три пъти. Петър проявява особено благородство, питайки Исус, дали е достатъчно да прощава до седем пъти. „Седемдесет пъти по седем“, означава, че не трябва въобще да се брои колко пъти се прощава, а винаги да прощаваме на този, който искрено се покаява, независимо колко пъти той ни е помолил за прошка (ст. 21,22). Във връзка с прошката от сърце Исус използва Притчата за немилостивия слуга (ст. 32). Така, както Бог ни е простил всичките грехове, ние не трябва да отказваме прощение на другите хора, за да не излизаме от Христовия закон на любовта (ст. 35)

27 О хулай слугеске милакердяс пес, мукляс лес тай и борча иертисардяс лес.

28 Нума кавкхес слуга, сар инклистило аракхляс иекхетар слугатар пес, кон леске борча исине шел динаря. Астардя лес, тасавел лес тай пхендяс: Плескир манге дава саво те дес ман.

29 О иекхетар слугатар пес пело, кочендя пес леске тай мангдядос: Вирикирдо овел кариг ман, ка плескирава са.

30 Нума ов ни гудловояс, а гело тай чхивдяс лес андо пханглипе, жи кате плескинул о борчо.

31 Кана авер амала дикхле дава, кердилопе, бутедер холясаиле пес; тай ирине пес кариг ленгоро хулай е сареске, кердилопе.

32 Антучи о хулай акхардяс лес, тай леске пхендя: Джунгалдо слуго, иертисардъон о састо окавкха борчо палдава мангдяс ман.

33 Ни овелас тай ту те овел миландо андаи кариг амал пескиро, сар ме милакердя упрал туте?

34 Тай холясайло пес леско хулай лес тай диндя лес е джелатенге жи кате на плескирде саро борчано.

35 Агадал Моро Делвеско Дад ка керел саворе туменца, жи кате на иертине пе пхралеске илотар.

Шоро 19

19:1-12 „Пал муклипе“

Марк 10:2 тай Лука 9:51

1 Тай кана о Исус ресавдяс калкхе пхеряса, цидингяс Галилеятар тай ало е агоре пал Юдея окотар о Йордан.

2 Тай бут народо жалас палал Лесте; тай Ов састарелас лен отхе.

3 Тай е Фарисея але паш Лесте зумавендос Лес пхендя: Слободно ли си манушеске те мукел пе ромня по саре кердопе?

4 А Ов андо отпхендипе отпехдяс ленге: На гиндян ли туме панда анлотар Окова Ковато кергяс лен муршес таи жувля тай сине вакергяс:

5 „Палдава ка мукел мануш пе дадес таи пе дая, тай ка астардо кариг пески ромня; тай е дуинге авена иекх стато.“

6 Ачука на сине дуи нума иекх стато. Тай кидия, ковато о Дел си кидел, мануш те на арвел лес.

7 Он пхенде Леске: Соске о Мойсей припхендя те дел ла мукелно лил, тай те мукел ла?

8 Пхендя ленге: о Мойсей мукляс та те муклен тумаре ромня, ащал тумаро кханилолопе, нума на уло гадал анлотар.

9 Тай пхенав туменге, кай кон мукел песке ромня, ни ащал курвипе, тай те лела авер овел любехарно, а кон лела пес и муклили овел любехарно.

10 А е сиклине пхнеде Леске: Коли си дасаво требулпе о муршеске кариг ромни маи бут те на пранден.

11 А Ов вакергяс ленге: Нащи саворе те лел кайкха пхерася, нума окхалке савеске си диндо.

12 Соскетто иси скопце, биандине аборкхе; иси си скоп-

27 И господарят на този слуга, като се смили, пулна го и му опрости дълга.

28 Слугата пък, като излезе, намери един от другарите си, който му дължеше сто динария и като го хвана, душеше го и му казваше: Изплати ми дължимото;

29 Тогава другарят му падна пред нозете му, молеше го и думаше: Имай търпение към мен и всичко ще ти изплатя;

30 но той не пожела, а отиде и го хвърли в тъмница, докато изплати дълга.

31 Другарите му, като видяха станалото, много се огорчиха и дойдоха и разказаха на господаря си всичко, що се бе случило.

32 Тогава господарят му го повика и казва: Зли слуго, аз ти простих целия ти дълг, защото ми се примоли;

33 Не трябваше ли и ти да се смилиш над другаря си, както и аз се смилих над тебе?

34 И като се разгневи господарят му, предаде го на мъчителни, докато му изплати целия дълг.

35 Така и Моят небесен Отец ще ви направи, ако всеки от вас не прости от сърце на брата си прегрешенията му.

19 Глава

19:1-12 „За развода“

Марк 10:2 и Лука 9:51

1 Когато Исус свърши тези думи, замина от Галилея и дойде в Юдейските предели, оттатък Йордан.

2 И последваха Го много тълпи народ, и Той ги изцели там.

3 И дойдоха при Него фарисеите, за да Го изпитат, казвайки Му: Позволено ли е на човек да напусне жена си по всяка причина?

4 Той им отговори: Не сте ли чели, че Творецът отначало ги създаде мъж и жена и каза:

5 „Затова ще остави човек баща и майка и ще се привърже към жена си, и ще бъдат двамата една плът.“

6 Така че те не са вече двама, а една плът. Така това, което Бог е събрал, човек да не разделя.

7 Те Му казват: Защо тогава Мойсей заповяда мъжът да й даде разводно писмо и да я напусне?

8 Той им отговори: Поради вашето жестокосърдие Мойсей ви е позволил да напускате жените си; но отначало не бе така;

9 аз пък ви казвам: Който напусне жена си, освен поради прелюбодеяние, и се ожени за друга, той прелюбодейства; и който се ожени за напуснатата, прелюбодейства.

10 Неговите ученици Му казват: Ако е така задължението на човека към жената, няма полза да се жени.

11 Той им каза: Не всички приемат тази дума, но онези, на които е дадено;

12 защото има скопци, родени така от майчина утроба,

19:1-12 „За развода“

Йоан Кръстител е убит, защото публично изявява мнението си за брака и развода. Фарисеите се надяват да уловят и Исус в капан, заставяйки Го да каже мнението си по този предмет. В основата на конфликта стои различната интерпретация на Втор. 24:1-4. Но в своя отговор Исус отделя основно внимание не на развода, а на брака. Той посочва, че в съответствие с Писанието бракът не трябва да се разрушава (19:4-6). По времето на Мойсей, както и по времето на Исус, отношението към брака не съответства на Божия замисъл. Това може да се каже и за съвременния свят. Исус обяснява, че този закон бил даден чрез Мойсей

заради греховната човешка природа (ст. 7,8). Бог създава брака като неразрушима връзка. Вместо да търсят причина за разделяла, съпрузите трябва да се съсредоточат в търсене на възможност да останат заедно. За много хора е по-добре да не се женят, но преди да се вземе това решение, трябва да има убеденост, че това е Божията воля за дадения човек, да остане неженен (19:10-12). Исус не учи да се избягва бракът, заради егоистични подбуди, че бракът налага задължения, отговорности и лишава от свобода. Основната причина, за да остане човек не семеен, се заключава в това, за да посвети всичкото си време и свобода в служение на Бога (1Кор. 7).

це саве уле скопиме манушендар; тай панда скопце саве кердя фердо пес скопце, ащал о Тхагарипе Девлеско. Е ащалне те примил лес, мек те примил лес.

19:13-15 „О Исус бахталдя е чхаворе“

Марк 10:13 таи Лука 18:15

13 Антучи андине паш Лесте чхаворен, те тховел васта опрал ленде тай те мангдя, нума е сиклине мърмусар лен.

14 Нума о Исус пхендяс: Мукен чхаворен те авен паш Манде, тай на ачшавен лен, сокето Делвескоро Тхагарипе си асалкхенгере.

15 Таи тховдя васта упрал ленде, тай гелотар отхар.

19:16-30 „О барвално ергенос“

Марк 10:17 таи Лука 17:18

16 Тай аке, иекх ергенос авило паш Лесте тай вакергя: Сиклинея гудлея, саво лачшипе те керав та те овел ман биагорно дживипе?

17 А Ов леске пхендя: Состар пучшен Ман о лачшипе, Никонес нанай си гудло ферди Иекх Девел. Нума коли ту мангес те дес андре андо дживипе варди е припхенибе.

18 Пхендя Леске: Саве? А о Исус пхендя леске: Ма мудар; Ма лубехар; Ма чор; Ма ов хохавно якхитка.

19 Презнаисар поро дадес таи пери дая; тай дехе пескире пашутне манушес сар дехес песко пес.

20 О терно мануш пхендяс: Са дава сиом вардьом тернипестар пес, со панда те наресел манде?

21 О Исус отпхендя леске: Коли мангес те овес перфектно, джа, бикен пере манжин, тай дел чоренге; тай ка иси ту манжин ко дел; тай ав пал Манде.

22 О терно кана ашундя о пхеряса, гело холямо, соске сине бут манжин.

О делвескоро тхагарипе тай е барвале

23 А о Исус пхендя Пескире сиклине: Чачес вакерав туменге, пхаро ка дяс андре барвало ко о Тхагарипе Делвеско.

24 Пале туменге вакерав: Май локхо камила те нахел пердал кана е сувякоро; Кобортар барвало те дяс андре андо о Тхагарипе Делвеско.

25 Е сиклине шунде тай чудисаиле пес бут, тай пхенде: Кон антучи ащи те овела скепимо?

26 О Исус дикхляс лен тай пхендя ленге: Ле манушенге дава си нащине, нума ле Девлеске са си ащине.

О Петрос тай и исипе

27 О Петрос Леске отпхендя: Аме муклям са со си тай лям Туса. Со антучи аменге ка овен?

28 А о Исус ленге пхендя: Чачес туменге вакерав, андо о Невипе, кана о Чхаво Манушкано бешел пе Песко барипе трону, туме каи лян туме палал Манде, ка бешен тай

има и скопци, скопени от човеци; и има скопци, които сами са се скопили заради Небесното царство. Който може прие, нека приеме.

19:13-15 „Исус благославя децата“

Марк 10:13 и Лука 18:15

13 Тогава доведоха при Него деца, за да положи върху им ръце и да се помоли, а учениците ги смърриха.

14 Но Исус каза: Оставете децата и не им пречете да дойдат при Мен, защото на такива е Небесното царство.

15 И като положи ръце на тях, си отиде оттам.

19:16-30 „Богатият младеж“

Марк 10:17 и Лука 17:18

16 И ето един младеж се доближи и Му каза: Учителю благи, какво добро да сторя, за да имам вечен живот?

17 А Той му отговори: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог. Но ако искаш да влезеш в живот вечен, пази заповедите.

18 Казва Му: Кои? Исус каза: Не убивай, не прелюбодействуй, не кради, не лъжесвидетелствуй;

19 Почитай баща си и майка си; обичай ближния си както себе си.

20 Младежът Му казва: Всичко това съм опазил от млади, какво още ми не достига?

21 Исус му каза: Ако искаш да си съвършен, иди, продай имота си и раздай на сиромаси и ще имаш съкровище на небето и ела и Ме следвай.

22 Като чу младежът тази дума, отиде си натъжен, защото имаше много имот.

Небесното Царство и богатите

23 А Исус каза на учениците Си: Истина ви казвам, богат мъчно ще влезе в Небесното царство;

24 и още ви казвам: По-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.

25 Като чува това, учениците Му твърде много се чудеха и думаха: Кой тогава може да се спаси?

26 А Исус, като ги погледна, им каза: За човеците това е невъзможно, но за Бога всичко е възможно.

Петър и наследството

27 Тогава Петър Му каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме и какво ще стане с нас?

28 А Исус им каза: Истина ви казвам, че вие, които Ме последвахте, при обновлението кога Синът Човешки седне на престола на славата Си, ще седнете и вие на дванайсет

19:13-15 „Исус благославя децата“

Сигурно учениците са забравили какво Исус казал за децата (18:4-6). Той иска децата да дойдат при Него, защото ги обича и защото те имат тази вяра, която доближава до Бога. Исус няма предвид, че небето е предназначено само за децата, а че възрастните е необходимо да се уподобят на децата в умението да се доверяват и прощават.

19:16-30 „Богатият младеж“

Този човек иска да бъде уверен в получаването на вечен живот (19:16-22). Исус му каза да спазва заповедите, като изрежда шест от тях, касаещи взаимоотношенията с хората (Изх. 20:13; Втор. 5:17). Поставянето на следващото изискване разкрива слабостта на младежа (ст. 21). Богатството значело твърде много за него и той не може да се откаже от него. Трябва ли всички вярващи да продадат всичко, което имат? Не. Защото трябва да издържат както себе си, така и семействата си, за да не бъдат в тежест на други хора. Но не трябва да позволяват нищо да застава между тях и Бог, което да ги задържа, като използват даденото

им от Бога имущество за удовлетворяване на себелюбиви привычки. Никой не може да обича Бог от цяло сърце и в същото време да се държи за парите си. Съвършената любов към Него предполага използването на парите да става мъдро и в съответствие с Неговата воля. Така, както камила не може да премине през иглени уши, богатият не може да влезе в небето (ст. 24). Но Исус пояснява, че за Бог всичко е възможно (ст. 26). Всеки човек може да влезе в Царството, ако Бог го въвежда там. Важна е вярата в Него, а не в себе си и своето богатство. Истинската награда за вярващите се явява Божието присъствие и сила в живота им чрез Светия Дух (ст. 27). Във вечността ние ще получим и наградата за върна служба. Исус напълно преобръща земната ценностна система (ст. 30). Колко влиятелни и знаменити хора от света са достигнали своето положение и са се издигнали, благодарение на кротостта, скромността и милостта? Не пренебрегвайте вечната награда заради временната изгода. С радост жертвайте сега, помнейки за наградата в бъдеще. С радост приемайте неодобрението от хората заради Божието одобрение.

тумен дешудуиеске тронеске, те чинен крис те дешудуен Израеленгере вица.

29 Тай секо кон сине мукляс кхер, ваи пхрален, ваи пхенен, ваи дадес, ваи дая, ваи чхавен, ваи алиджа ащал Мо алавесте, ка лен шел вар бут тай ка иси биагореко дживипе.

30 Нума дженедер англатуне ка овен палатуне, а е палатуне англатуне.

Шоро 20

О Делвескоро Тхагарипе

20:1-16 „И прамичи е аргатес тай и рез“

1 Соскетото о Делвескоро Тхагарипе мязол сайбиеске, ковато иклиол пе явине, те лел аргатес анди леско рез.

2 Тай кана джамбаздя е аргатенца пе динаря диесеске, бичшалдя лен пески рез.

3 Тай труял трин сахати, икльол, дикхляс аврен каи тергьон базареске бикерендос;

4 тай пхендя ленге: Тай туме джа ки о рез, тай со си чачо ка дав.

5 Тай он джанас. Иклиол пале, труял шов тай еня сахато, кердя сайкхо.

6 А труял о дешуиек сахати, кана гело аракхляс аврен, тергьон тай пхендя ленге: Состар бешен атхе састо диес бикерендос?

7 Он пхенде леске: Соскетото кхоник ни амен ни лиляс. Вакерел ленге: Джан тай тумен ки о рез. Тай со си чачо ка дав.

8 Кана пели и рят о сайбиес пал о рез пхендя песке настойниоске: Акхар е аргатен таи плескирен ленге о диес бука, астардяс е палутне ки е авгоне.

9 Тай цанине труял дешуиекх сахате авиле таи свако лине пал динарий.

10 Тай кана авиле е авгоне, гиндянас пес каи ка лен бут, нума тай саре лендар лине динарий.

11 Тай кана лес лине мърминде мамуй о сайбиес, тай пхенде:

12 Калкхе палутне керде иекх сахато, а те лен тходян аменца, саве чинусаирдям е пхарипе о татипе тай о дивес.

13 А ов отпхендя иекхеске лендар: Амалея ни бичачокердя туке, ни ачшилян динарийсте?

14 Лен тумаро пес тай джа пес; моро воя си те дав тай палутно сар тай туге.

15 Нанай ман право те керав сар ме мангав е меренца пес? Ваи о ях торо си джунгално, соскетото ме сиом лашчо?

16 Чука е палатуне ка овен авгоне, а е авгоне ка овен палатуне. Соскетото дженедер си калесане, а харне си избране.

20:17-19 „О Исус неветер препенел Пескоро мерибе“

Марк 10:32 тай Лука 18:31

17 Тай о Исус ухкляс кариг Ерусалимос, лиляс дешудуен пере сиклине ригатеске дромодос, тай ленге пхендя:

18 Ухкле ко Иерусалимос тай о Чхаво Манушеско ка овел дино пал е англунерашая таи е грамнотуря тай ка керена Лес крис пе мерибе;

19 тай ка ден Лес бичшибенге те марен муи Лестар, те марен Лес, тай те трушален Лес, тай андо о трито диес те дживиндел.

престола, като съдите дванадесетте Израилеви колена.

29 А всеки, който остави къща, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи живот вечен.

30 И мнозина първи ще бъдат последни, а последните първи.

20 Глава

Небесното царство

20:1-16 „Притчата за работниците и лозето“

1 Защото Небесното царство прилича на стопанин, излязъл рано сутрин да наеме работници за лозето си,

2 и като се договори с работниците по динарий на ден, изпрати ги на лозето си;

3 като излезе около девет часа, видя други, че стоят на пазара бездейни,

4 и каза и на тях: Идете и вие на лозето ми и каквото е редно, ще ви дам. И те отидоха.

5 Отново излезе към дванайсет и към три часа и направи същото.

6 А като излезе към пет, намери други, че стоят бездейни, и им каза: Защо стоите тук цял ден бездейни?

7 Те му отговориха: Никой не ни е наел. Той им каза: Идете и вие на лозето ми и каквото е редно, ще получите.

8 И когато се свечери, господарят на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и заплати им, като почнеш от последните до първите.

9 И като дойдоха условените към пет часа, получиха по динарий.

10 А като дойдоха първите, помислиха, че ще вземат повече; но и те получиха по динарий;

11 и като получиха, зароптаха против стопанина,

12 и казваха: Тези последните работиха един час, а ти ги изравни с нас, които претърпяхме тежотата на деня и жегата.

13 А той отговори и каза на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам; нали ти се съ согласи с мен за динарий?

14 Вземи своето и си иди; а на този последния ще дам, както и на теб;

15 Нима нямам власт да правя, каквото искам със своето си? Или окото ти е завистливо, защото съм добър?

16 Така последните ще бъдат първи, и първите последни; защото мнозина са призвани, а малцина избрани.

20:17-19 „Исус отново предрича смъртта Си“

Марк 10:32 и Лука 18:31

17 И като възлизаше Исус за Йерусалим, по пътя взе насае дванайсетте ученици и им каза:

18 Ето, възлизаме за Йерусалим, и Човешкият Син ще бъде предаден на първосвещениците и книжниците, и ще Го осъдят на смърт;

19 и ще Го предадат на езичниците, за да бъде поруган, бичуван, и разпнат; и на третия ден ще възкръсне.

20:1-16 „Притчата за работниците и лозето“

Исус подробно разяснява правилата на „гражданството“ в Небесното Царство и влизането в него, което е възможно само чрез Божията благодат. В тази притча Бог е стопанинът на дома, а вярващите са тези, които работят за Него. Тя говори не за награди, а за спасението. Тук се разкрива дълбокото учение за благодатта и Божията щедрост. Ние не трябва да завиждаме на тези, които се обръщат към Бога в последните

минути от живота си, защото в реалност никой не заслужава вечен живот. В царството могат да се окажат много от онези хора, които ние не сме очаквали да видим там. Разбойникът, покаяващ се преди смъртта (Лука 23:40-43), ще бъде там заедно с хората, които са вярвали и са служили на Христос много години. Случвало ли ви се е да завиждате на друг човек, че Бог му е дал нещо? Помислете повече върху това, че Бог милостиво се грижи и за вас, и Му бъдете благодарни за най-малкото, което ви е дал.

**20:20-28 „И дайяке пучхипе Зеведескере чхавенгере“
Марк 10:35**

20 Антучи и даякере Зеведескере чхавенге але паш Леске пескеренца чхавенца, тходяс пе коченде мангел чипота Лестар.

21 А о Исус пхендяс ла: Со мангес? Пхендя Лес: Ворбисар калкхес е дуен мере чхавен те бешен иекх чачо риг Туке тай иекх стинго риг Туке анде Тере тхагарипе.

22 О Исус отпхендяс лаке: Ни жанен со манген. Аци ли те пиен о тахтай ковато Ме иси те пиав, таи те баптидзе о баптидзенса, савоса Ме те баптидзе пес? Вакерен Лес: Аци.

23 Тай вакердя ленге: Моро тахтай чачо ка пиен, тай о баптидзенса, савоса Ме баптидзе песа баптидз, нума те бешен чачо час тай стинго Ман наи Мандар те дав, нума савеске си прикердяно Дадестар Моро.

24 О деш кана шунде дава, холяненас мамуй е дуи пхраланге.

О авгуно хулай о подлагаро.

25 А о Исус акхардя лен таи пхендя: Жанен каи е гуне народоске керела зор упрал лен, тай ленгере बारे си упрал ленге.

26 Най гадал машкар туменде; нума саво мангел те овел баро машкар туменде, мек те овел аргати;

27 тай саво мангел те овел авгуно машкар туменде, мек те овел слуга.

28 Сарто о Чхаво Манушеско ни авило те аргатена Леске, нума те подаил тай те дел Пескиро о дживипе плескирдопе пал дженедер.

**20:29-34 „Састипе е дуи короре“
Марк 10:46 тай Лука 18:35**

29 Тай кана иклионас Ерихондар बारे джене джанас пал Лесте.

30 Тай дуи коре саве бешенас кариг о дром, кана шундес кай о Исус накхелас рукинде: Девла Чхаво Давидоскиро, де мила упрал аменде.

31 О народос мърмяс лен те на чингаден, нума он панда зоралес рукинде: Девла Чхаво Давидоскиро, де мила упрал аменде.

32 Тай о Исус тердило, тай чингадяс лен: Со манген те керав туменге?

33 Вакерен Леске: Девла, те пхутер пес амаре е якха!

34 Тай о Исус дя мила лен, азбадя ленге якха; тай стразо дикхле тай цидинде палал Лесте.

**20:20-28 „Майчината молба на Зеведеевите синове“
Марк 10:35**

20 Тогава пристъпи до Него майката на Зеведеевите синове със синовете си и кланяйки се, искаше нещо от Него.

21 А Той й рече: Какво искаш? Тя Му отговори: Кажи, тези мои двама сина да седнат при Теб, един отдясно, а друг отляво в Твоето царство.

22 Исус им отговори: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам да пия, или да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам? Те Му отговарят: Можем.

23 Той им каза: От чашата Ми ще пиете, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите; но да дам да се седне отдясно и отляво Ми, не е Мое да дам; но е на онези, за които е приготвено от Отца Ми.

24 И десетте, като чуха, възнегодуваха против двамата братя.

Първенецът слуга

25 А Исус, като ги повика, рече: Знаете, че князете на народите господаруват над тях, и големците им властват над тях;

26 но между вас обаче няма да бъде така; но който иска да бъде големец между вас, нека ви бъде слуга;

27 и който иска между вас да бъде пръв, ще бъде роб,

28 както Човешкият Син не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде живота Си откуп за мнозина.

**20:29-34 „Изцелението на двамата слепци“
Марк 10:46 и Лука 18:35**

29 И когато излизаха от Йерихон, Го следваше голямо множество.

30 И ето, двама слепци, седнали край пътя, като чуха, че Исус минава, извикаха: Господи, Сине Давидов, помилвай ни!

31 А народът ги смърми, за да млъкнат; но те повече викаха: Помилвай ни, Господи, Сине Давидов!

32 Исус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя?

33 Отговарят Му: Господи, да се отворят очите ни.

34 А Исус се смили, допря се до очите им и веднага очите им прогледнаха и те Го последваха.

20:17-19 „Исус отново предрича смъртта Си“

Исус предсказва своята смърт и възкресение трети път (16:11; 17:23), но учениците не разбират какво е имал предвид. Те продължават да разпределят бъдещите си места в Неговото Царство (20:20-28).

20:20-28 „Майчината молба на Зеведеевите синове“

Майката на Яков и Йоан иска от Исус да даде на нейните синове особено положение в Неговото Царство (ст. 20,21). Както тя, така и синовете й все още не схващат думите на Исус, които казва преди това, относно наградите и вечния живот (19:16-30; 20:1-16). Те не разбират значението на страданието, което им било отсъдено да понесат (ст. 22,23). Тази „страшна чаша“ е мъката на разпятието, която понесе Исус. На Яков и Йоан също така им предстояло да изпитат страдания. Яков е умъртвен заради своята вяра, а Йоан е заточен като затворник за Христос. Исус показва, че Той се покорява на Отца, у Който е властта да решава въпросите за небесните места. Останалите ученици са въз-

мутени, че Яков и Йоан се опитват да си присвоят по-високо положение (ст. 24). Всеки от тях иска да бъде по-главен (18:1), но Исус ги учи, че по-голям в Божието Царство е този, който служи на останалите. Той поучава за лидерство в друга перспектива (20:25-27). Целта на самия Исус се заключава в това: да служи на другите и да отдаде живота си за тях (ст. 28). Сърцето на истинския лидер е готово да служи на другите. Той цени достойнството на другите и не поставя себе си по-високо от тях заради служението и труда, който полага.

20:29-34 „Изцелението на двамата слепци“

Слепците наричат Исус „Син Давидов“, защото евреите знаят, че Месия трябва да е потомък на цар Давид (Ис. 9:6,7; 11:1; Ерем. 23:5,6). Тези слепци могли да „видят“, че Исус е дългоочакваният Месия, докато религиозните водачи, които виждат Исусовите чудеса, остават слепи към Неговото Месианско достойнство, отказвайки да приемат истината. Зорките очи не са залог за зрящо сърце.

Шоро 21

21:1-11 „О Триумфо денипе андо Ерусалимос“

Осанна андо учипе

Марк 11:1, Лука 19:28 тай Йоан 12:12

1 Тай кана пашиле жи ко Ерусалимос таи але ко Витфагия жи ко Елеонско баир, о Исус традяс дуи сиклине;

2 таи пхендя ленге: Джа о гав, саво иси англал туменде; тай стразо ка аракхена херни тай пуле ласа, отпхутрен лен тай анен лен Манге.

3 Тай коли тумен пхендя чипота ка вакерде, кай Девлеске требул тай ка традел лен стразо.

4 А дава уло те пхердиол о вакердо пророкостар:

5 „Пхенел и Ракли Сионовескири: Аке торо Тхагар авел, кариг туте, домоло, анклисто херни тай пуле, цикноро хер-няке.“

6 Тай и сиклине геле таи керде сарто о Исусо вакердя лен;

7 андине и херни тай о пуле, тховде шехя ленгере упрал ленде, тай Ов унклистило упрал лен.

8 А о баро народос чхувенас пескири шехя дроместе; авер чшинде рандя кашедар тай бухляренас дромеске.

9 А народостар саве джанас наангле тай саве авенас напалпале рукинде: Осанна о Давидоско Чхаво. Гудлокердо Саво авел андо о Девлеско онома! Осанна андо учипе!

10 Тай кана дине ко Ерусалимос, састо форо шависе пес тай пхендя: Кон си Кавкха?

11 А о народос отпхененас: Кавкха си о Исус о пророкос Назаретар Галилейско.

21:12-17 „О Исусес андо храмо“

Марк 11:15, Лука 19:45 тай Йоан 2:13

12 А о Исус дяс андре андо храмос, гонисардя саворен саве бикененас таи киненас андо храмос, тай пречивгхяс и трапези сарафенге, тай и скаминдя пал бикиненгере голумбуря;

13 тай пхендя ленге: Калярдо си, О кхер Моро ка алавел Мангдяпеско Кхер, а туме керена лес чорикано вертепи.

Састярденго

14 Коре таи банге але паш Лесте о храмос тай састярдяс лен.

15 Тай ангунарашая тай грамнотуря кана дикхле е диви букя, саве кердяс таи е чхаве саве рукиндя андо храмос: Осанна Давидоскиреске Чхавеске, холясалесас;

16 тай пхендле Леске: Шунес ли со вакерена калкха? А о Исус пхендя ленге: Ва; никхана нигиндян туме: Андар о муи чхаворенге таи бяторенге лачшаргиол пес ашарибе.

17 Тай кана мукля лен, икклистилоаври форо андо Витания тай ряткердяс отхе.

21:18-22 „И шукили чшама“

Марк 11:12

18 Аки сабайлеске кана иринелас пес андои о форо, бокхалило.

19 Тай дикхле иекх чамя пал о дром, ало паш лате, нума ниаракхляс кханчик лате, ферди иекхи патрина, пхендя ла:

21 Глава

21:1-11 „Триумфалното влизане в Ерусалим“

Осанна във висините

Марк 11:1, Лука 19:28 и Йоан 12:12

1 И когато приближиха до Йерусалим и дойдоха до Витфагия при Елеонския хълм, Исус изпрати двама ученици,

2 като им каза: Идете в селото насреща ви и веднага ще намерите вързана ослица и осле с нея; отвържете и доведете Ми ги;

3 и ако някой ви каже нещо, кажете, на Господа трябват; и веднага ще ги прати.

4 И всичко това стана, за да се сбъдне казаното чрез пророка, който казва:

5 „Кажете на Сионовата дъщеря: Ето, твоят Цар иде при теб кротък, възседнал ослица и осле, рожба на ослица.“

6 Учениците отидоха и направиха така, както Исус им бе заповядал;

7 Доведоха ослицата и ослето и метнаха отгоре им дрехите си, и Той седна на тях.

8 А повечето от народа постиласе дрехите си по пътя; други пък сечаха клони от дърветата и постилаха по пътя;

9 а множеството, което вървеше отпред и Го съпровождаше, викаше: Осанна Давидовия Син! Благословен Идеещият в името Господне! Осанна във висините!

10 И когато влезе в Йерусалим, градът се раздвижи и питаха: Кой е Този?

11 А народът отговаряше: Този е Исус, пророкът от Назарет Галилейски.

21:12-17 „Исус в храма“

Марк 11:15, Лука 19:45 и Йоан 2:13

12 И Исус влезе в Божия храм, изпъди всички продавачи и купувачи в храма, прекатури масите на ченчеджиите и пейките на продавачите на гълби,

13 и казваше им: Писано е: „Домът Ми ще се назове молитвен дом, а вие го направихте разбойнишки вертеп.“

Изцеления

14 И дойдоха при Него в храма слепи и куци и Той ги изцели.

15 А първосвещениците и книжниците, като видяха чудесата, които направи и децата, които викаха в храма, казвайки: Осанна Давидовият Син, възнегодуваха;

16 и Му рекоха: Чуваш ли, какво казват те? А Исус им отговори: Да, нима никога не сте чели: „Из устата на младенци и кърмачета приготвил си хвала?“

17 И като ги остави, излезе вън от града за Витания, където и пренощува.

21:18-22 „Изсъхналата смокиня“

Марк 11:12

18 А на сутринта, връщайки се в града, огладня;

19 и видя една смокиня край пътя, отиде при нея и като не намери нищо, освен едни листа, каза й: От сега довеки

21:1-11 „Триумфалното влизане в Ерусалим“

Влизането на Исус в Ерусалим, яздейки на младо осле, показва Неговата месианска царственост, а също така и Неговото смирение (Зах. 9:9; 21:1-7). Тълпата повтаря думите от Пс. 148:1, както и ангелската песен, когато Исус беше роден в обора (Лука 2:14). Това е едно от не многото места в Евангелията, което говори за признаването и прославянето на Исус на земята. Но хората, които Го прославят в този момент, Го предават само след няколко дни. Този „студен“ град, изпълнен с религиозен формализъм е раздвижен от ентузиазъм, като от мощен вятър (21:7-11).

21:12-17 „Исус в храма“

Търговците и среброменителите поставят масите си за търговия в двора на храма. Те продават жертвени животни на онези, които идват отдалече. Правят обмен на парите, като мамят тези, които не разбират курса на обмяна. Тяхната търговия в Божия дом пречи на хората, дошли да се поклонят на Бога и да се молят. Това силно разгневява Исус (ст. 12,13). Всичко, което пречи да се покланяме на живия Бог, трябва да бъде изхвърлено и очистено.

Никхана те на уло тутар фрута жи ко векоc. Тай стразо и чшами шукили.

20 Тай е сиклине кана дикле, чудисаиле пес тай пхендле: Сар и чшами шукили!

21 А о Исус пхендяc ленге: Чачес туменге вакерав. Коли иси туме пякяйба тай туме на кунине, нума ферди о кердипе и чшамяке ка керде, нума тай кайкхаке плаи коли пхендя: Вазде тут таи чхув андо деря ка овел.

22 Таи са со манген, кана пакян, ка лен андо мангдяпе.

**21:23-27 „Пхучипе пал Исусескоро зор“
Марк 11:27 тай Лука 20:1**

23 Тай кана авило ко храмос сиклинделас, е англунераша таи е пхуренгере але паш Лесте тай пхенде: Савес правос керес дава? Тай кон диняс Тут калкха правос?

24 А о Исус андо отпхенибе вакергясленге: Ка пхучав туменге иекх пхеряс, тай коли туме вакерен Манге, тай Ме ка вакерав савеса правоса керав дава.

25 О Йоанаскоро баптидзо катар сине? Андо дел ваи манушендар? Он гинденас пес машкар песте тай вакеренас: Коли вакерас катаро о рхаио, Ов ка пхенела: Соске туме на пакянен леске?

26 Нума коли те пхенас: Манушендар, трашя манушендар соскето саворе исине Йоанос пал пророкос.

27 Тай отпхенде Исусеске: Ни жанас. Ов вакергяс ленге: Ни Ме на пхенава савеса правоса керава адавкха.

21:28-32 „И парамичи пал дуиенге терне чавенге“

28 Нума сар гинден туме: Иекх мануш исине дуи чхаве; Ало паш ко о авго тай пхендяc леске: Мочхо, джа кер буква авдиес ко мо реза.

29 А ов андо отпхендяпе пхендя: Ни мангав; нума палал кеисало пес таи гело.

30 Ало паш ко дуйто таи пхендяc сакадя. А ов андо отпхендяпе пхендя: Ме ка джав барея, нума ни гело.

31 Кон дуиендар кердя е дадескери воя. Пхендя Лес: О авго. О Исус вакердя лен. Чачес туменге вакерав кай е бирникен таи е лубнем англедар тумендар андо Девлескоро Тхагарипе.

32 Соскето о Йоанес ало паш туме андо дром чачонеске, тай туме на апакянен леске; нума е бирникенге таи е лубненге апакяндине, а туме кана дикхлян дава ни кеисаилян пес тай пакян леске.

**21:33-46 „И прамичи кханиле аргате“
Марк 12:1 тай Лука 20:9**

33 Ашунен авер парамичи. Исине иекх сайбия, саво тходяс реза тергол зидо паше лате, храндяc линос андо леско, таи ваздяc учо, тай кана диняс е аргатенг, гело бутдуресте.

34 А кана ало о емишеске цирос, бичхалдяc песке слуген жи е аргатенге те лел пескери емиши.

35 А аргатенге долде е слуген лес, иекхеске марде, авер мулякирде таи чшивде баре пал авер.

да няма вече плод от тебе. И смокинята веднага изсъхна.

20 Като видяха това, учениците се учудиха и казаха: Как така веднага изсъхна смокинята?

21 А Исус им отговори: Истина ви казвам: Ако имате вяра и не се усъмните, не само това, което бе извършено със смокинята ще извършите, но ако и на тази планина кажете: Вдигни се и се хвърли в морето, ще ви бъде;

22 и всичко, което поискате в молитва като вярвате, ще получите.

**21:23-27 „Въпросът относно властта на Исус“
Марк 11:27 и Лука 20:1**

23 И когато дойде Той в храма и поучаваше, пристъпиха до Него първосвещениците и народните старей попитаха: С каква власт вършиш това и кой Ти е дал тази власт?

24 Исус им отговори: Ще ви попитам и аз една дума; ако ми отговорите на нея, и аз ще ви кажа, с каква власт върша това;

25 Йоановото кръщение откъде бе, от небето или от човеците? А те разсъждаваха помежду си и казаха, ако кажем от небето, ще каже, а защо не му повярвахте?

26 Ако ли кажем от човеците, боим се от народа, понеже всички имат Йоана за пророк.

27 И отговориха му: Не знаем. И Той им каза: И аз не казвам с каква власт върша това.

21:28-32 „Притчата за двамата сина“

28 И как ви се струва? Един човек имаше двама сина; и отиде той при първия и каза: Сине, днес иди работи на лозето ми.

29 Но той отговори: Не искам; а после се разкая и отиде.

30 И като дойде при другия, каза му същото. Този отговори и каза: Ще ида, господарю, но не отиде.

31 Кой от двамата изпълни бащината воля? Отговарят му: първият. Исус им каза: Истина ви казвам, че бирниците и блудниците ви изпреварват в Божието царство;

32 Защото Йоан дойде при вас по пътя на правдата и вие му не повярвахте, а бирниците и блудниците му повярвахте; вие пък, като видяхте това, не се разкаяхте от после, за да му повярвате.

**21:33-46 „Притчата за злите земеделци“
Марк 12:1 и Лука 20:9**

33 Чуйте друга притча: Имаше един човек стопанин, който насади лозе, огради го с плет, изкопа в него лин, съгради кула и като го даде на лозари, отиде си.

34 И когато наближи гроздобер, той изпрати слугите си при лозарите да му приберат плодовете.

35 А лозарите, като уловиха слугите му, един биха, друг убиха, а трети с камъни пребиха.

21:18-22 „Изсъхналата смокиня“

Ако ние само изглеждаме като вярващи, но не показваме плодове на вярата в своя живот, се уподобяваме на смокинята, която изсъхна. Ст. 22 не означава, че ще получим всичко, което си пожелаем, само ако се помолим в Името на Исус. Бог няма да ни даде това, което е в наша вреда или пък за другите, както и онова, което противоречи на Неговата воля. Бог задоволява нужди, а не капризи. Нашите молитви трябва да са съсредоточени върху труда ни за Божието Царство. Ако ние вярваме истински, молитвите ни са в съгласие с Божията воля и Той ги изпълнява.

21:23-27 „Въпросът относно властта на Исус“

Ако Исус беше казал на фарисеите, че властта му е от Бога, те биха го обвинили в богохулство. Ако пък, че действа по собствена воля, народът щеше да реши, че авторитетът на фарисеите е много по-голям. В действителност на тях не им е нужен отговорът на въпроса, а искат да го уловят в капан. Исус им отговаря на пръв поглед като че не относно на въпроса, но с това ги кара да се замислят. Фарисеите признават истината само ако тя е в съгласие с техните собствени възгледи и интереси.

21:28-32 „Притчата за двамата сина“

Безсмислено е да правим вид, че сме послушни на Бог, когато сърцата ни са далече от Него, защото Бог познава мислите на сърцата ни. Нашите дела трябва да съответстват на думите, като ги потвърждаваме.

36 Пале бичхалдяс авер слуген, бутер е авгонедар таи керде ленге сакадя.

37 Агоредер бичхалдяс пескоро чхавес паш ленде таи пхендяс: Ка преизнаин ме чхавес.

38 Нума е аргатенге кана дикхле о чхавос вакерде иекх авереске: Давкха си о барескоро; авен те мударас лес, тай те лес аме леско манжин.

39 Тай лине лес, чхурдине аври резатар тай мударде лес.

40 Тай гадал, кана о сейбиос резакоро авел, со ка керел калкхаке аргатенге?

41 Пхенде Леске: Ка мударел е керкекерденге керко, тай о рез ка дел туджарипе авер аргатенге саве ка дена лес е фрута о цироске.

О бар ковато е дялгере отчивел

42 Пхендяс ленге о Исус: Нисар никхана гиндян андо калярбе: овел шеруно бар; О Девел кердяс кадя, таи дивно си андо амаре якха?

43 Далкхеске туменге вакерав, кай о Тхагарипе Девлеско ка лелапе тумендар тай ка дел пес чшибенгере, анелдос леско фруто.

44 Тай кон перел пе кавкха бар ка авел пхаго, а упрал конесте перела хурзикерел лес.

45 Англунерашя тай е Фарисеякан шунде Лески парамичи, ахаиле кай вакердя пал ленге;

46 тай мангенас те долдес Лес, нума дараиле народотар соскетто сине Лес пал пророкос.

Шоро 22

22:1-14 „И бивипе парамичи“ Лука 14:16

1 О Исус пале пхенел лен парамиченца тай пхендя:

2 О Тхагарипе Делвескоро мязол иекхеске тхагареске ковато керел бияв песке чхавеске.

3 Бичшалдяс песке слуген те калеса е калесанде и биявесте, нума он на манген те авен.

4 Пале тядяс авер слуген тай пхендя: Вакерен калесенгере: Аке е хабен пере кергьомас; ме мускаря таи кхойнале си чшинде, тай са исине кердо; авен и биявесте.

5 Нума он билел и калесабе тай нашине, иекх пески алинкаже, авер туджарипе песке.

6 Тай авер долде леске слуген, тай билажако лен акушенас тай мударенас лен.

7 О тхагар холисайло пес, тай тядяс песке аскеря тай мулекердя окалкхе мударде тай тхаргяс ленгере форо.

8 Антучи пхендя песке слугенге; И бияв си кергьоно, е калесенгере насине мал.

9 Джан пе кьошедрома тай калеса ки биявесте кити аракхлен тумен.

10 Тай е слуген инклистиле ке дроместе таи кидинден саворе кити аракхле, бенгале тай лачше; тай и бияв сине пхердило биваенгеренца.

21:33-46 „Притчата за злите земеделци“

Главните герои на тази притча са: 1) стопанинът на лозето-Бог; 2) лозето – Израел; 3) земеделците – юдейските религиозни водачи; 4) слугите на стопанина на лозето – пророците и свещениците, останали верни на Бога; 5) синът на стопанина – Исус; 6) другите земеделци – езичниците. Заради своята голяма любов към хората, Бог най-накрая изпраща Своя собствен Син (ст. 37). Неговият съвършен живот, Неговото истинно Слово и Неговата жертва на любов са предназначени, за да ни подбудят да Го следваме и да Го слушаме като Господ и Спасител. Исус нарича Себе Си камък, отхвърлен от строителите, позовавайки се на Пс. 118:22. Отхвърлен от своя народ, Той става крайъгълен камък на Своята нова

36 Пак изпрати други слуги, по-много от първите, но и с тях сториха същото.

37 Накрая изпрати при тях сина си, като каза: Ще се засрамят от сина ми.

38 Но лозарите, като видяха сина, казаха помежду си: Този е наследникът; хайде да го убием и да вземем наследството му.

39 И като го уловиха, изведоха го вън от лозето и го убиха.

40 И така, като си дойде господарят на лозето, какво ще направи на лозарите?

41 Отговарят Му: Злодейците ще погуби зле, а лозето ще даде на други земеделци, които ще му дават навреме плодовете.

Камъка, който отхвърлиха зидарите

42 Исус им казва: Нима никога не сте чели в Писанията: „Камъкът, Който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла, от Господа е това, и е чудно в очите ни?“

43 Затова казвам ви, че Божието царство ще се вземе от вас и ще се даде на народ, който принася плодовете му;

44 и който падне върху този камък, ще се разбие, а върху когото падне, ще го смаже.

45 И като слушаха притчите Му, първосвещениците и фарисеите разбраха, че за тях говори;

46 и като искаха да Го хванат, уплашиха се от народа, понеже Го имаха за пророк.

22 Глава

22:1-14 „Притчата за сватбеното тържество“ Лука 14:16

1 Исус продължи да им говори с притчи, като казваше:

2 Небесното царство прилича на цар, който направи сватба на сина си;

3 и изпрати слугите си да повикат поканените на сватбата, а те не искаха да дойдат.

4 Пак изпрати други слуги, като каза: Кажете на поканените: Ето, пригответе обяда си; юнците ми и угоените са заклани и всичко е готово, елате на сватбата.

5 Но те го пренебрегнаха и отидоха кой на нива, кой по търговия;

6 други хванаха слугите му, поругаха ги и убиха.

7 Като чу за това, царят се разгневи, изпрати войските си, и погуби убийците и изгори града им.

8 Тогава каза на слугите си: Сватбата е готова, но поканените не бяха достойни.

9 Затова идете по кръстовищата и колкото намерите, поканете ги на сватбата.

10 И слугите излязоха по пътищата и събраха всички, колкото намериха зли и добри; и напълни се сватбеният дом с много гости.

сграда и Глава на Църквата Христова (21:42,43; Деян. 4:11).

22:1-14 „Притчата за сватбеното тържество“

Бог изпраща своята покана към всички хора и очаква да се присъединят към Неговия пир, който ще продължава вечно. Обикновено гостите на сватбата са с по-особено, тържествено облекло. Исус говори тук за дрехата на праведността, необходима ни, за да бъдем на Божия пир в Небесното Царство (Ис. 61:10; Откр. 3:4,5; 19:7,8). Тази дреха символизира съвършеното оправдание пред Бога, което има всеки вярващ в Христос. Той има такава дреха за всички, но всеки един лично решава да я „облече“ или не (22:10-14).

11 Тай кана дя андре о тхагар те дикхел е биавенгере, дикляс мануш отхе биуравдо биявенгере шехенца, тай пхендя лес:

12 Амалея, ту сар авилян атхе кана наиси биявескере шеhea? Нума ов тайнелас.

13 Антучи о тхагар пхендяс пе слугенге: Пханден лес е пире тай е васта тай чшуден лес андо авруно зандани. Отхе ка овела роибен тай скрежимаца данденца.

14 Соскето дженедер си калесане, а харне си халоме.

**22:15-22 „Покиипе таксате“
Марк 12:13 таи Лука 20:20**

15 Антучи о Фарисея гине таи годисарас пес сар те астарен Лес андо о лав Леско.

16 Тай траде Лесте песке сиклине кхетане Иродианца те пхенде: Сиклиндея, жанас аме кай ту сиян чачуно тай сиклинкердяс о Делвескоро дром андо чачипе тай, никхонестар нанай тут кахарипе, соскето ни дикхес муйеске манушеске.

17 Пхен аменге антучи, Ту сар гиндис? Чачоно те плескинас такса ке кесароске ваи ма?

18 Нума о Исус ахалдяс о бенгипе ленгере тай пхендяс ленге: Дуемуиткен, соске зумавен Ман?

19 Сикавен Манге таксакеро лове. Тай он андине Леске ехх динария.

20 Тай пхендя ленге: Каско си кавкха муй тай калярдопе?

21 Отпхендле Леске: Тхагареске. Антучи пхедя ленге: Дендосас Тхагарескоро Тхагареске таи Делвескоро Делвеске.

22 Тай кана ашунде чудисаиле пес, мукле Лес таи гене песке.

**22:23-33 „О прандипе тай удживдипе“
Удживдипе тай е садукей
Марк 12:18 таи Лука 20:27**

23 Андо кадя диес але паш Лесте, Садукей саве вакерена кай нанай удживипе; тай пхучлес Лес:

24 Сиклиндея, о Мойсей пхендя; коли мерел несаво бичхавенгоро, те те пранден лескоро пхрал пе лескере ромняке, тай ка ваздел фамилия песке муле-пхралеске.

25 Машкар аменде сине ефта пхрала; о авго пранденел пес таи мерел; тай бичхаворенгиро, мукля песа ромня песке пхралеске;

26 кадя о дуито тай, о тринто жи ко ефгато.

27 Тай палал е саворе тай и ромни мерел.

28 Таи гадал андо удживдипе конеске ка овел ромни ефтадар? Соскето е саворен сине ла?

29 О Исус отпхендя ленге: Хохавена пес тумен, ни джане е калярдопе ни и зор Делвеске;

30 Андо удживдипе ни пранден ромни, ни пранден пес ром, нума сар ангеля ко дел.

31 А пал удживдипе мулендар, ни гиндян ли о вакердо катар о Дел Саво пхендяс туме:

32 „Ме сиом о Дел Авраамеско, о Дел Исаакоско, о Дел

11 Царят, като влезе да види насядалите, забеляза там един, който не бе облечен в сватбарска премяна;

12 и му каза: Приятелю, как влезе тук, като не си в сватбарска премяна? А той мълчеше.

13 Тогава царят каза на слугите: Вържете му ръцете и носете, вземете го и го хвърлете във външната тъмница; там ще бъде плач и скърцане на зъби;

14 Защото мнозина са призвани, а малцина избрани.

**22:15-22 „Плащането на данъци“
Марк 12:13 и Лука 20:20**

15 Тогава фарисеите отидоха и се наговориха как да Го уловят в някоя дума.

16 И изпращат при Него учениците си с иродианите, казвайки: Учителю, знаем, че си справедлив и истински поучаваш Божия път и не си лицемер и зависим от човеци;

17 затова кажи ни: Как Ти се струва; позволено ли е да се дава на кесаря данък, или не?

18 Но Исус, като разбра лукавството им, каза: Защо Ме изпитвате, лицемери?

19 Покажете ми данъкова монета. Те му дадоха един динарий.

20 И попита ги: На кой е този образ и надпис?

21 Отговарят Му: На кесаря. Тогава им каза: Отдавайте кесаревото на кесаря, а Божието на Бога.

22 И като чува това, те се учудиха, оставиха Го и си отидоха.

**22:23-33 „Жененето и възкресението“
Възкресението и садукейте
Марк 12:18 и Лука 20:27**

23 В същия ден дойдоха при Него садукей, които казват, че няма възкресение и Го попитаха, казвайки:

24 Учителю, Мойсей е казал: Ако умре някой бездетен, брат му да се ожени за жена му и въздигне потомство на брат си;

25 у нас имаше седем братя; първият се ожени и умря и понеже нямаше потомство, остави жена си на брат си;

26 също и вторият, и третият до седмия;

27 а след всички умря и жената;

28 И така, при възкресението, на кой от седемте тя ще бъде жена, понеже всички я имаха?

29 Исус им отговори: Заблуждавате се, като не знаете Писанията, ни силата Божия;

30 защото при възкресението нито се женят, нито се омъжват, но са като Ангели Божии на небесата.

31 А за възкресението на мъртвите не сте ли чели казаното ви от Бога, Който казва:

32 „Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов.“ Бог

22:15-22 „Плащането на данъци“

Фарисеите представят себе си като религиозна група, противопоставяща се на римската окупация. Иродианите са юдейска политическа партия, поддържаща Ирод Антипа и политиката на Рим. Враждата им обаче към Исус ги обединява, за да Го хванат в капан. Ако Исус беше отговорил веднага, че трябва да се плаща данък на кесаря, то фарисеите щяха да Го обвинят, че Той се противопоставя на Бога – единствения Цар, който те признават. Ако пък Исус беше казал, че не трябва да се плаща, то иродианите щяха да Го представят като бунтовник. Отговорът на Исус разкрива техните зли подбуди и ги поставя в затруднено положение (ст. 21, 21). Той посочва, че вярващите хора имат двойно гражданство (1 Петр. 2:17). Като граждани на своята държава, са длъжни да плащат всичко, което се изисква според нейните закони. Като

граждани на Небесното Царство, са длъжни да отдават на Бога своето послушание и вярност.

22:23-33 „Жененето при възкресението“

Садукейте се опитват също да впримчат Исус в думите Му. Те не вярват във възкресението на мъртвите (ст. 23). Те питат, какъв ще бъде бракът във вечността (ст. 28,29). Във всяка култура и поколение представата за небето и вечния живот се основава обикновено на образите от земния опит. Тези погрешни представи са предизвикани от непознаването на Божието слово. Много по-важно е да обърнем внимание на личните си взаимоотношения с Бог, отколкото да се занимаваме с неща, които са Негов приоритет. Исус отговаря на садукейте със стих от Изход 3:6, като потвърждава възкресението и вечния живот, който получават всички Негови последователи.

Иаковско. О Дел, ни о Дел е муленге, нума дживденге.“

33 Тай кана шундя дава о народуря чудиненас песке Лескоро сиклинба.

22:34-40 „Баредар припхенибен“

Марк 12:28 тай Лука 10:25

34 Кана шунде кай пхандяс е муе е Садукеинге, е Фарисея кидисаилес пес купате.

35 Тай иекх лендар законгеро, та те зумавел Лес пхучляс Лес:

36 Сиклиндяе, сави си и бари припхенибен андо закони?

37 О Исус вакергяс ленге: Те дехес о Девлес торо Дел, о састоса илоса, и састоса вогеса тай и састоса гогыса.

38 Кайкха си о авго таи тай бароно припхенибен.

39 А о дуито мязолни лаке си: Те дехес пескиро о пашут-нес, сар коркоро пес.

40 О саро адеша тай е пророкя анкердя калкхеске е дуйе припхенибена.

22:41-45 „Каскоро Чхаво си О Христос?“

Марк 12:35 тай Лука 20:41

41 Тай е Фарисея кана сине кидине, о Исус пучляс лен.

42 Сар гинден туме пал Христоске? Каскоро Чхаво си Ов? Пхенде Леске. Давидоско.

43 Пхендя ленге: Сар гадал о Давид андо Духо вакердя Лес Девел, тай пхендя:

44 „Вакергя о Девел мере Девлеске: Беш чачотар Мандар, жико тховав душманен тере теле пире тере.“

45 Тай агадал коли о Давидос вакердя Лес Девла, сар си леско чхав?

46 Тай никонес ни ашинес те отпхенел Лес ни лав; ни пале тромдя нисаво кавкхатар дивес гайри те дес Лес е пхученибен.

Шоро 23

23:1-36 „Е дуимуйе е Грамнотуренге тай е Фарисенге“

Марк 12:38, Лука 20:45

1 Антучи о Исус пхендяс манушенге таи пескире сиклингенге:
2 Е Грамнотуря тай е Фарисея бешен о Мойсейсеске катедра.

3 Далкхеске варден тай керен са со пхенен; нума ма керен ленгере бука, соскетто накерен а пхенен.

4 Пхандена пхарипе упрал е пике манушенге, нума он коркоре ангуштя пес на вазден те подаисар ленге.

5 Саворе ленге букипе керен лен англал, е манушен та те дикхен лен. Букхлярена е филактеренге пере, тай и чукурая пере шехенге лунжарен.

не е Бог на мъртви, а на живи.

33 И народът, като слушаше, чудеше се на учението Му.

22:34-40 „Най-голямата заповед“

Марк 12:28 и Лука 10:25

34 А фарисеите, като чува, че Той затвори устата на садукееите, събраха се заедно.

35 И един от тях, законник, изпитвайки Го, попита:

36 Учителю, коя заповед е най-голяма в закона?

37 Исус му отговори: Възлюби Господа, твоя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум;

38 тази е първа и най-голяма заповед;

39 а втора, подобна нея е: Възлюби ближния си както себе си;

40 на тези две заповеди се крепят целият закон и про-роците.

22:41-45 „Чий Син е Христос?“

Марк 12:35 и Лука 20:41

41 И когато фарисеите бяха събрани, Исус ги попита:

42 Какво мислите за Христос? Чий син е? Отговарят Му: Давидов.

43 Казва им: Как тогава Давид чрез Духа Го нарича Господ, казвайки:

44 „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясно Ми, докато положа враговете ти за твое подножие.“

45 И така, ако Давид Го нарича Господ, как тогава Той му е син?

46 И никой не можеше да Му отговори ни дума; и от този ден никой не дръзна вече да Го пита.

23 Глава

23:1-36 „Лицемерието на книжниците и фарисеите“

Марк 12:38, Лука 20:45

1 Тогава Исус говори на народа и на учениците Си,

2 като каза: На Мойсеевото място стоят книжниците и фарисеите;

3 Затова всичко, каквото ви кажат да пазите, пазете и вършете; но според делата им не постъпвайте, защото те говорят, но не вършат;

4 връзват тежки и мъчни бремена за носене и ги турят върху плещите на хората, а сами не искат и с пръст да ги помръднат;

5 и вършат всичките свои дела, за да ги видят хората; разширяват хранилицата си и правят големи полите на дрехите си;

22:34-40 „Най-голямата заповед“

Изпълнявайки двете заповеди от Втор. 6:5 и Левит 19:18, човек може да съблюдава и изпълнява всичките останали, защото любовта към Бога произвежда правилни отношения и с хората (22:37-40). Ние не трябва да се безпокоим какво да правим, а какво можем да направим, за да покажем своята любов към Бог и хората. Да възлюбиш ближния, както себе си, е нещо свръхестествено, което може да стане само чрез Святия Дух и любовта Христова, излята в сърцата ни.

22:41-45 „Въпросът относно чий Син е Христос?“

Фарисеите знаят, че Месия трябва да бъде потомък на Давид, но не разбират, че Той ще бъде самият Бог. Исус цитира Пс.110:1, за да покаже, че Помазаникът е повече от Давид. Отговорът на въпроса, зададен в 22:45 е, че Месия е и Господ, и Син на Давид, т.е. и Бог, и Човек. Като Бог Той е Господ на Давид, а като Човек Той е негов син по кръвна линия от Мария.

23:1-36 „Лицемерието на книжниците и фарисеите“

Традициите и преданията са толкова важни за фарисеите, колкото и самият закон, което замъглява истинските представи за Бог. Исус разкрива лицемерните подбуди на духовните водачи (ст. 6,7). Те познават Писанието, но не живеят според него. Тяхната грижа не е да бъдат праведни, а да се представят за такива, като предизвикват възхищение и похвала от обкръжаващите ги. Днес много хора, подобно на фарисеите, познават Библията, но не й позволяват да промени живота им. Много се стремят за заемане на по-високо положение, не само служебно, но и в църквата. Исус не е против лидерството, но Той е против онова лидерство, което предпочита да служи на себе си, а не на другите. Ние не трябва да наричаме никого „Равви-учителю“, защото само Христос е нашият Наставник, нито „Отец“, защото Бог е нашият Небесен Отец и Той заслужава почитта (23:8-10). За съжаление в християнския свят днес се срещат какви ли не високо почитаеми обръщения и титли, като

6 Дехен е шероне тхане ко е банкете, англуне скаминде ко синагога,

7 е састипе базареске, тай мануша те алав ленге: Сиклидея!

8 Нума туме ма вакерендос сиклиндея, соскетто тумен иси Еекх Сиклиндо, а туме саворен синен пхралален.

9 Тай ма пхенен никхонес пе пхув Даде соскетто иси фердо Иекх Дад о Делескоро.

10 Нума те алавен тумен хулея соскетто тумен иси иекх Хулай, о Христос.

11 Нума май баро машкар туменде слугардя.

12 Тай панда, кон ваздел пес ка авел телярдо, таи кон телярдел пес ка авел ваздино.

Бида

Марк 12:38, Лука 11:39 таи 20:45

13 Бида туменге, Грамнотуря тай Фарисея, дуемуйтка! Пханден о Тхагарипе делвеско англал е муе мануша. Тумен ни джан андре, ни ден е джандендосгере те джан андре.

14 Насул туменге, Грамнотуря тай Фарисея дуемуйтка! Соскетто туме хан и кхер и пхивленге, а дикхлипе кер лонго мангдяпе, далкхеске ка лен баридер крисипе!

15 Бида туменге, Грамнотуря таи Фарисея, дуемуйтка! Трушален шуця тай деря керендос иекх прозелитос, тай кана ачхол, керен лес дувар май бут чхаво геенескоро, сар тумен.

16 Бида туменге, короре лидженгере, туме пхенен: Коли нисаво совлахала кхо храмос нанай кханчик, нума коли нисаво совлахала храмоскере фроля, пхангло пес.

17 Коре бигогявере! Со иси кучипе; о сумнакаи ваи о храмос, саво чачокердя о сувнакаи чачо?

18 Сарто пхенес: Коли совлахала андо олтари, нанай канчик; нума коли совлахала андо делабе олтареске, пхангло пес!

19 Коре! Со си кучедер; делабе вай олтари, саво чачокердя делабе чачо?

20 Кон саве совлахала олтари, совлахала андо леско тай саре, состе си упрал лес.

21 Тай о совлахалакердос андо храмос, совлахала андо леско тай андо о Дживиндос андо лес.

22 О совлахалакердос андо е дел, совлахала пес андо о Делвескиро тронос, тай о Бешелдос лесте.

23 Бида туменге, Грамнотуря таи Фарисея, дуемуйтка! Дене о дешто гизюмотар, копъротар тай кимионитар, тай мукле бародер андо законос; чачипекрис, милапе, тай пакиябе; калкха керен нума ма муклен о калкха.

24 Коре лиджангере, цинцарен о комари, а изхан и гемула.

25 Бида туменге, Грамнотуря тай Фарисея, дуемуйтка! Шужакирена аврял о тахтаи тай о чхаре, нума андрал си пхердо кърлопе та бичаравдопе.

26 Коро Фарисея, авго шужарен андралипе и тахтаи тай и чхара авралпе ла овел шужо.

27 Бида туменге, Грамнотуря таи Фарисея, дуемуйтка! Мязон баданенге лиморя, саве аврал си шукаре, нума андрал

6 обичат първите места по гошавките и предни столове в синагогите,

7 поздравите по пазарите и да им казват човеците: Учителю, учителю.

8 Но вие недейте се нарича учители, защото един е вашият Учител Христос, а всички вие сте братя;

9 и никого на земята недейте нарича свой отец, защото един е вашият Отец, Който е на небесата;

10 и наставници недейте се нарича; защото един е вашият Наставник Христос.

11 Но по-големият помежду ви да ви бъде слуга;

12 Защото който възвишава себе си, ще бъде снишен, а който се смири, ще бъде въздигнат.

Горко

Марк 12:38, Лука 11:39 и 20:45

13 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето затваряте небесното царство пред човеците, защото нито вие влизате, нито влизащите пускате да влязат.

14 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето изпояждате домовете на вдовиците и лицемерно дълго се молите; затова ще получите по-голямо осъждане.

15 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето обикаляте море и суша, за да направите един последовател и когато сполучите това, правите го син на пъкъла два пъти повече от вас.

16 Горко ви, слепи водачи, които казвате: Ако някой се закълне в храма, не е нищо, но ако някой се закълне в златото на храма, задължава се.

17 Безумни и слепи, понеже кое е по-голямо, златото или храмът, който освещава златото?

18 Също казвате: Ако някой се закълне в олтара, не е нищо; но ако някой се закълне в дара, който е върху него, задължава се.

19 Безумни и слепи, понеже кое е по-голямо: Дарът ли, или олтарът, който освещава дара?

20 И така, който се закълне в олтара, кълне се в него и във всичко върху него;

21 и който се закълне в храма, кълне се в него и в Обитавацията в него;

22 и който се закълне в небето, кълне се в Божия престол и в Седящия на него.

23 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето давате десетък от джоджена, копъра и кимиона, а сте оставили най-важното в закона, правосъдието, милостта и вярата. Тези трябва да правите и онези да не изпускате.

24 Слепи водачи, комара цедите, а камилата поглъщате.

25 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето чистите чашата и блюдото отвън, а отвътре сте пълни с грабеж и разпуснатост.

26 Слепи фарисеино, очисти първо вътрешното на чашата и блюдото, за да бъдат чисти и отвън.

27 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, защото сте като варосани гробници, които отвън се виждат хубави, а

„отче, негово преосвещенство, негово преподобие“ и т.н. Според Исус в служенето на Бог се ражда възвисяването (ст. 11,12). Служението не ни позволява да забравим за околните, и да се съсредоточим само за себе си. Исус дойде като слуга, а някои се заблуждават, като търсят величие и въздигане. Религиозните водачи са най-известните, влиятелни и уважавани хора в Израел. Но Исус ги изобличава сурово, защото жаждата за власт и почит ги заставя да изгубят правилната посока, а тази слепота може да се разпространи из целия народ, така че след лицемерния учител да се появят още повече и повече лицемерни ученици (23:13-15). Фарисеите се стараят да се покажат праведни и чисти външно, а вътрешно остават пълни с нечистота (23:25-28). Да живееш

по християнски само за да предизвикаш впечатление, е толкова безсмислено, както да миеш съдовете за хранене само от външната страна. Ако ние сме чисти отвътре, не трябва да се безпокоим за външното впечатление. Исус посочва старозаветните мъченици (23:34-36). Авел е първият мъченик (Бит. 4), а Захария последният (2Лет.24:21). Съдбата на Захария е класически пример за съдба на божий човек, убит от тези, които се считали за божий народ. Това се отнася също за Стефан, Павел и другите лидери на ранната Църква, които ги очаквало преследване, побой и дори смърт. Съвременниците на Исус се кълнат, че няма да постъпят като своите прадеди, които убивали изпратените до тях божии пророци, но убиват самия Месия.

пхерде мулескере кокале тай са мелалопе.

28 Чука авретно сикавдена англал е мануша, сар чачуне, нума андрал сиян пхерде дуеумиткипе тай бизаконес.

29 Бида туменге, Грамнотуря таи Фарисея, дуеумитка! Керена лиморя пророкенте таи шукаркирен е миморя чаче-мануша таи вакерен:

30 Коли сиям дживинде андо е диеса амаренге даденге, нанай те авесас ленца те керас и ратвале е пророкен.

31 Гадал якхиткакердя мамуй пе песте, кай сиян чхаве, мулякиренгере е пророкенте.

32 Е пхердине и мерос туменге даденге.

33 Сапе биандоро сапенге! Сар ка нашен криспе гееноскере?

34 Далкхеске Ме бичавава туме пророкен тай гогяверен, тай грамнотуря. Варисавен лендар ка мулякирен, ка трушен авер, ка бичомарен андо тумаре синагоя тай ка денидинав лен форотар палал форо.

35 Гадал упрал туменде авел саре е чачуне рат шурдо и пхув катар и рат чачуно Авел жи ко и рат Захареско, Варахияскоро чхаво, конес мударгьом машкар храмос тай олтарос.

36 Чачес вакерав туменге; Са дава авен упрал дава генерация.

23:37-39 „Рувипе пал Ерусалимос“

Лука 13:34

37 Ерусалимо! Ерусалимо! Ту ковата мударен е пророкен тай баренца мулякирен, е бичхалден жи туте! Кити дрома мангавас те кидав чхаве тере, сар кахни кидел чириклирен телал песке пхакен; тай ни манглиен.

38 Аке тумаро кхер мекеле чхучо.

39 Соскетто вакерав туменге: нанай те дикхен Ман гаири, аканатар жи кате на вакерен: Гудлокердо Авелдинос андо алав Девлеско.

Шоро 24

24:1-36 „Семнопе агоринде врамя“

Семни ресавне векоске

Марк 13:1, Лука 21:5

1 Кана о Исус икстило храмотар джаластардос пес, Лескири сиклине але паш Леске сикавдендос е храмяскере кхерибе.

2 Дикхен са калке чипа; Исус вакергя ленге; Чачес туменге вакерв; нанай бар атхе те ачхол упрал бар, са ка пхагел.

3 Тай Ов бешелас ко учибе Елеонско тай Лескери сиклине але паш Лесте каригатар, вакеренас: Пхен аменге кана иси ка авел давкха тай савос семнопе, Торо аиба тай агорипе векоске?

4 Исус отпехндя: Варден, те на хохавен тумен никонес!

5 Соскетто бутен мануша ка авен андо Моро алав пхенена: Ме сиом Христос тай ка хохавена бутедер.

6 Ка шунен пал марибен таи шундяпе пал марибе. Дикхен те на трашен пес; требул те ачхон, нума агоро ащи нанай.

7 Народо ка ущен пес мамуй народо, тхагарипе мамуй

вотре са пълни с мъртвешки кости и с всякаква нечистота; 28 така и вие отвън се показвате на хората праведни, а отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие.

29 Горко ви, книжници и фарисеи, лицемери, загдето зидате гробници за пророците, украсявате паметниците на праведните;

30 и казвате: Ако бяхме в дните на бащите си, не щяхме да сме техни съучастници в проливане кръвта на пророците;

31 с това сами свидетелствате против себе си, че сте синове на убийците на пророците;

32 и вие допълвате мярата на бащите си!

33 Змии, рожби ехидни, как ще избегнете осъждането за в пъкъла?

34 Затова, ето, изпращам при вас пророци, и мъдrecи, и книжници; и едни ще убие и разпне, а други ще бичувате в синагогите си и ще гоните от град в град,

35 за да падне върху ви всичката праведна кръв, пролята на земята, от кръвта на праведния Авел до кръвта на Захария, Варахиния син, когото убихте между храма и олтара.

36 Истина ви казвам: Всичко това ще дойде върху това поколение.

23:37-39 „Плач за Ерусалим“

Лука 13:34

37 Йерусалиме, Йерусалиме, който избиваш пророците и убиваш изпратените при теб с камъни. Колко пъти исках да събера чадата ти както кокошка събира пилците си под крилето и не пожелахте.

38 Ето, домът ви се оставя пуст.

39 Защото, казвам ви: Няма да Ме видите отсега нататък, докато не кажете: Благословен Идещият в името Господне!

24 Глава

24:1-36 „Признаци на последното време“

Белези за свършека на света

Марк 13:1, Лука 21:5

1 И когато Исус излезе от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат храмовите постройки.

2 А Исус им рече: Виждате ли всичко това? Истина ви казвам; няма да остане тук камък на камък, който да не бъде сринат.

3 И когато седеше на Елеонския хълм, дойдоха при Него учениците Му насаме и Го попитаха: Кажете ни, кога ще бъде това и какъв ще бъде белегът за Твоето пришествие и за свършека на света?

4 А Исус им отговори: Пазете се да не ви подмами някой;

5 защото мнозина ще дойдат в Мое име, говорейки: Аз съм Христос и ще подмамят мнозина.

6 Ще чувате за боеве и вести за войни. Внимавайте, не се смущавайте, понеже всичко това трябва да стане, но това не е още краят.

7 Защото ще въстане народ против народ и царство про-

23:37-39 „Плач за Ерусалим“

Исус иска да събере своя народ, както кокошка събира пилетата си под крилата, защитавайки ги от опасност, но те не Му дават да направи това. Той иска да защити всеки, който се обърне към Него. Ерусалим е столицата на избрания народ и градът на Давид – един от великите царе на Израел. Там се намира храмът, но остава сляп към Него и нечувствителен към човешките нужди. Тук се разкриват дълбоките чувства на Исус към заблудения народ и града, на който скоро било отсъдено да се превърне в развалини.

24:1-36 „Признаци на последното време“

Учениците се удивявали на храма с неговите здания и украса, който бил разрушен 40 години по-късно от римляните, според казаното от Исус (ст.1,2). На Елеонския хълм те попитали Исус кога ще се установи Неговото царство и как да разпознаят времето преди установяването му, имайки предвид славното царуване на Месия на земята (24:3-10). Те не мислели за Грабването на Църквата от Христос, а очаквали Той да ги освободи от римските поробители. Исус им отговорил, подчертавайки

тхагарипе ка иси бокхалипе тай кхелнопя аверне тхане.
 8 Са дава си и авго е чинуипесте.
 9 Антучи ка дена туме праставипе тай мулибе, ка овен биманген саворендар манушендар ащал о алав Моро.
 10 Антучи бутедер ка скандален пес, ка пукхавел тай биманген аврес.
 11 Тай бут хохавне пророкен ка ухтинен тай ка хохавена бутедер.
 12 Нума палдова ка бутиол пес о биджовапи, о дехиба дженедер ка шудрол.
 13 Нума кон анкарел жи ко агор, ка овел скепиме.
 14 Тай кадя евангелиос о тхагарипесте ка овел делдума саресте лумясте; сар мартурипе саворе манушен народя, тай антучи о агор ка авел.
 15 Палдава кана дикхен тергьолдос пал свунто тхан, кханилипнасте, сави анел чучипе, пхендло пророкостар Данаилос, о джандуно ка гогавел.
 16 Антучи калкхен Юдеятар те нашен ко е веша.
 17 Конес си упрал пе кхерескоро стреха, те на ухли те лел чипа о кхеретар.
 18 Конес си пе и алиндажаке те на иринел пес палпале та те лел пес лескери шехя.
 19 Биде андо окалкхе дивеса е кхамненгере тай бияндечаравенгере!
 20 Мангдян туме, паш дава, тумаре нашибе те на авел си ивенде ваи андо саватос.
 21 Соскето антучи ка иси бароно чинопе, биуло о авгоностар лумяке, жи акана тай саве нанай те овел.
 22 Коли окалкхе дивеса нанай харнондяса, никонес никон на ов аракхелапе. Нума е халоме, окалкхе дивеса ка харнонас.
 23 Антучи коли никонес пхенел туменге: Дикх, атхе си о Христос! Вай отхе Си! Ма пакян.
 24 Соскето хохавнехристосенгере тай хохавнепророкенгере ка авел тай ка сикавена बारे семнуря тай дивя, панда ховавен е халоме коли си ащине.
 25 Аке англал пхендъом туме.
 26 Гадал, коли туменге вакерен: Аке окотар Си андо и пустатхан, ма икълон, ваи Аке Ов си анде андрално одаястар, ма пакян.
 27 Соскето сар и астрапе стрефял Истотар тай сикавди

събитията, които трябва да предшестват свършека на времената. Той посочил, че не трябва да се грижат относно точната дата а да бъдат готови и да живеят в съответствие с Божията воля, та когато Той дойде, да може да ги нарече верни. Лъжепророци съществували по времето на Исус, както и днес. Много от тях провъзгласяват това, което е приятно за слушане, че грехът и наказанието не съществуват или всеки е свободен да си живее по своята воля и желание и т.н. (ст.11). След лъжеученията и нравствения упадък следва особено разрушителната болест: загуба на истинската любов към Бог и хората. Грехът охлажда любовта, фокусирайки вниманието върху самите нас. Не е възможно да обичаш, ако мислиш само за себе си (ст. 12). Исус предсказва, че последователите Му ще претърпят жестоки преследвания от онези, които ненавиждат Неговото учение, но дори в горнилото на страшните изпитания те могат да бъдат уверени в своето спасение. По време на изпитание се отсяват истинските християни от онези, които вярват, докато им е удобно (13:21; 24:13). Исус казва, че преди Той да се върне, Благата вест за спасението трябва да бъде проповядвана по целия свят. Такава била задачата на учениците, такава е и нашата задача днес. Той говорел за последните времена, за да покаже на последователите Си неотложната необходимост от проповядването на Благата вест (ст. 14). Какво представлява „мерзостта на запустението“, за която говори Исус (ст. 15,16)? Това е обмислен и целенасочен опит да се оскверни мястото на Божието присъствие. 70 години след Христос, когато Ерусалим бил разрушен, император Тит поставил на мястото на всеизгарянето в храма идол. В последните времена антихрист ще въздигне своя статуя и ще заповяда всички да ѝ се поклонят (Откр.13:14,15). Всичко, което осквернява това, което е свято, може да бъде наречено „мерзост на запусте-

тив царство и на места ще има глад, мор и трусове;
 8 а всичко това е начало на болки.
 9 Тогава ще ви предадат на мъки и ще ви убиват и ще бъдете мразени от всички народи заради Моето име.
 10 Тогава мнозина ще се подмамат и един други ще се предадат и един други ще се намразят;
 11 много лъжепророци ще се издигнат и ще измамат мнозина;
 12 и понеже беззаконието ще се умножи, любовта на мнозинство ще охладнее;
 13 И който устои докрай, той ще се спаси.
 14 И Благовестието на царството ще се проповядва по целия свят за свидетелство на всички народи и тогава ще дойде краят.
 15 И така, когато видите мерзостта на запустението да стои на свято място, за която говори пророк Данаила, който четете, нека разбира;
 16 тогава намиращите се в Юдея да бягат в планините;
 17 който е на покрива, да не слиза да взима каквото и да е от къщата си;
 18 и който е на нивата, да не се връща назад да вземе дрехата си.
 19 Но горко на непразните и на кърмачките през онези дни!
 20 Затова молете се, бягството ви да се не случи зиме, или в събота;
 21 Защото тогава ще бъде голяма скръб, каквато не е била от началото на света досега и няма да бъде.
 22 И ако не се съкратяха онези дни, не би се спасила никоя плът, но заради избраните онези дни ще се съкратят.
 23 Тогава, ако някой ви каже: Ето, тук е Христос, или там е, не вярвайте;
 24 защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци и ще покажат големи знамения и чудеса, за да подмамат, ако е възможно и избраните.
 25 Ето, предсказах ви.
 26 И ако така ви кажат: Ето, Той е в пустинята, не излизайте; Ето, във вътрешните стаи е, не вярвайте;
 27 Защото, както светкавицата излиза от изток и се вижда

ние“. Говорейки за последните времена, Исус съвместявал събитията от далечното и близкото бъдеще, както правели и старозаветните пророци (ст.21,22). Много от тези събития вече са се изпълнили, на други предстои да се изпълнят. Но Бог е над продължителността на дните, годините изпитанията и Той няма да забрави Своя народ. Ето защо ние трябва да знаем за бъдещето, за да живеем правилно в настоящето. Предупрежденията на Исус за лъжепророците се отнасят и за днес, но само познаването на Божието Слово и вярата в Него чрез Святия Дух можем да разпознаваме истината (ст.23,24). За да не се поддадем на измама и лъжа, ние трябва да помним, че Пришествието на Исус ще бъде видяно от всички (Марк 13:26; 24:25-28). Когато Той се върне, никой няма да има съмнение, че това е Христос. Когато Исус дойде, невярващите ще плачат и скърбят, защото ще разберат, че не са направили правилен избор (ст.30). Всичко на което са се присмивали, ще се сбъдне, но тогава те няма да имат никакво време, за да променят нещо.

24:36-44 „Никой не знае деня и часа“

Ст. 36 пресича и опровергава всеки опит да се предсказва датата на Христовото Пришествие. Това, че не знаем кога ще се върне Христос, е по-добре за нас. Ако знаехме датата, бихме се изкушавали да не бързаме, а да продължаваме да грешим, така че да се обърнем към Бога в последния момент. Исус призовава към бдителност (ст. 42), т.е. състояние на активност, а не пасивно очакване. Второто пришествие на Христос ще бъде внезапно и неочаквано (ст. 44). Когато това се случи, никой няма да има възможност да преосмисли или да се покайва в последния момент. Изборът, който вече сме направили, ще определи нашата участ.

жи Весто, гадал ка овав о айбе пал о Чхаво Манушеско.
 28 Кана си и трупo е картале отхе ка киден пес.
 29 Стразo палал и чинубе окалкхе диесенге, о кхам ка кальол, о чхуно нанай те дел и стрeфя пери, а е черхеня ка перен делeдар, тай е делвeскере зоря ка келгхяс пес.
 30 Антучи о семнопе Чхаво Манушескоро ка сикаддел ко дел тай саворе дуняс пхувяке ка ровен тай ка дикен о Чхав Манушеско авелдос пал е нуверя делвeске зоряса тай барипе барипнаса.
 31 Тай ка бичкхавел Пескири ангеля зурално тутараса, он ка киден Лескиро холоме шардар балваля иекхатар агорестар ко дел жи ко авер.
 32 Нума сиклен и парамичи инжирингере кашт. Кана рандя лескири ковлион тай патря путергион, жанен нилай пашили.
 33 Тай гадал кана дикхен са калкха, жанен кай Ов си паше о вудара.
 34 Чачес Ме вакежава туменге; дава генерация нанай те накхел, жи кате саро дава на овел.
 35 О дел тай и пхув ка накхен, нума Моро vorba нанай те накхен.

**24:36-44 „Никонес ни джанел часо тай дивес“
 Дуйто авилипе
 Марк 13:32, Лука 17:26,34**

36 Никонес ни жанел окавкха дивес тай сахати, ни ангеля делвeске, ни о Чхав, нума ферди о Дад.
 37 Тай сар андо диеса Ноесеске, чука ка овел тай андо айба о Чхавеско Манушеско.
 38 Соскетo, сар андо дивеса ангил баро тасаибe, ханас, пиенас, пранденас тай муршаренас, заман жи ко о диес ковато о Ноес дяс андре андо кивотос;
 39 тай ни жаненас кханчик жи кате о потопи на ало, тай ни лен лeнас. Гадал ка иси андо о айба Чхаво Манушеско.
 40 Палдава дуенге ка овен ки о умлал, иекх ка лино пес иекх ачхол.
 41 Дуйни ка пишен ки асяв; иекхи ка лини пес иекхи ачхол.
 42 Далкхеске аракхен, соскетo ни жанен андо саво диес тумаро Девлес ка авел.
 43 Нума жанен давкха коли о кхерескиро хулай жанелас саве цирoске рати чор ка авела, ка овел буджандо тай на делас о кхер лескиро те овел храндино.
 44 Палдава тай тумен овен азъре, соскетo о Чхаво Манушеске авило ки сахат, саво туме на гиндена.
 45 Кон антучи си пакяино тай гогяно слуго, конеске о хулай дия кхеренгере леско та те дел хабе цирoске.
 46 Гудлокердя о кавкха слуга, конескиро хулай аракхел пес те керела дава кана авел.
 47 Чачес вакежава туменге, ка тховен лес упрал пе са по мангин.
 48 Нума, коли окавкха слуга си кханило тай пхенела андо песке илеске; о хулай моро запхарес пес?
 49 Тай антучи застарел те марел ле слуген тай хал тай пиел е матеяренца,
 50 о хулай кавкенге слугенге кана авел андо диесо бигиндено, тай и сахато биджандо.
 51 Тай кана дуйчшинел лес, ка тховел лес кай си дуемутка, кате си роибe тай скръжимаца данденге.

до запад, така ще бъде пришествието на Човешкия Син;
 28 защото, където е трупът, там ще се съберат орлите.
 29 И веднага след скръбта на онези дни слънцето ще потъмнее и луната не ще даде светлината си, звездите ще паднат от небето и небесните сили ще се разклатят;
 30 тогава ще се яви на небето знаменieto на Човешкия Син и тогава ще се разплачат всички земни племена и ще видят Човешкия Син да иде на небесните облаци със сила и голяма слава;
 31 и ще изпрати Ангелите Си с гръмогласна тръба и ще съберат избраните Му от четирите краища, от единия до другия край на небесата.
 32 Вземете пример от смокинята, когато клоните ѝ станат меки и развият листа, знаете, че лятото е близо;
 33 така и вие, когато видите всичко това, знайте, че е близо при вратата.
 34 Истина ви казвам: Това поколение няма да премине, докато всичко това не се сбъдне.
 35 Небе и земя ще премине, ала Моите думи няма да преминат.

**24:36-44 „Никой не знае деня и часа“
 Второто Пришествие
 Марк 13:32, Лука 17:26,34**

36 А за онзи ден и час никой не знае, нито небесните Ангели, а само Отец Ми;
 37 и както бе в Ноевите дни, така ще бъде и пришествието на Човешкия Син;
 38 защото, както в дните преди потопа ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, в който Ной влезе в ковчега;
 39 и не узнаха, докато потопът дойде и завлече всички, така ще бъде и пришествието на Човешкия Син;
 40 тогава двама ще бъдат на нива, единия се взема, другия остава.
 41 две жени, мелещи на мелница, едната се взема, а другата остава.
 42 Така, бдете, понеже не знаете в кой час ще дойде вашият Господ.
 43 Знайте и това, че ако стопанинът на къщата знаеше в кой час ще дойде крадецът, щеше да стои буден и нямаше да остави да му подкопаят къщата.
 44 Затова бъдете и вие готови, понеже в час, в който не мислите, Човешкият Син ще дойде.
 45 А кой е онзи верен и благороден слуга, когото господарят му е поставил над слугите си, за да ги храни навреме?
 46 Блажен е слугата, чийто господар, кога дойде, го намери, че прави така;
 47 истина ви казвам, че той ще го постави над целия си имот.
 48 Ако пък онзи зъл слуга каже в сърцето си: Господарят ми няма да си дойде скоро;
 49 и започне да бие другарите си и да яде и пие с пияниците;
 50 и господарят на слугата дойде в ден, в който не го очаква и в час, който не знае;
 51 ще го посече и подложи на еднаква участ с лицемерите; там ще бъде плач и скръцане със зъби.

24:45-51 „Верният и неверният слуга“

Знанието, че Исус ще се върне неочаквано, трябва да ни мотивира винаги да сме готови. Ние не трябва да живеем безотговорно, като пилеем времето си напразно или в удоволствия, които ни отдалечават от Него, заради това, че Той се бави. Исус изисква от нас, като Негови

посланици на тази земя, докато Го очакваме, да се грижим за Божието дело и Неговия народ както в Църквата, така и извън нея до славното Му Пришествие. Изразът „плач и скръцане със зъби“ (ст. 51) е свързан с болка, мъка и тъга. Божият съд ще се състои несъмнено, както и Христос несъмнено ще се върне отново на земята.

Шоро 25

25:1-13 „Парамичи пал дешен чхая“

1 Антучи о Тхагарипе делвеско мязол пал деш чхая, сави лине е лампе песке тай икклистие те ресен о Тернес.

2 Панч лендар на сине гогавер тай панч гогавер.

3 Е бигогавере лине ленгере лампя, нума налине кхил ленца.

4 Е гогавера лине тай кхил андо е кхоре пере кетане ленгере лампенца.

5 А о терно маизелас пхаро, саворенге линздраиле тай засутне.

6 Машкар и рат ваздисало пес гласо: Ущинен! Аке о терно авел! Икльол, ресен лес!

7 Антучи саворе чхая уциле тай лачшарде пескире лампе.

8 О бигогавера вакеренас е гогаверенге: Ден амен тумаре кхилестар, амаре е лампе мерен.

9 Нума гогавера отпхендле: Аци те на ресел аменге, ни туменге. Джа ки кхилбикиненгере тай кинен песке.

10 Жи кате он пхиренас те кинен, о терно ресло тай е хазаре дине леса к о бияв, тай о вудара пхандило пес.

11 Палал авен е авер тай вакерен: Девла! Девла! Пхутер аменге!

12 Нума Ов отпхендел: Чачес ме вакерава туменге, нажанав тумен.

13 Тай чука джангавден туме, соскетото на жанен о диес тай сахати, кана о Чхаво Манушкано ка авел.

25:14-30 „И парамичи е таланте“

Лука 19:11

14 Соскетото о Тхарипе Делвеско си сар манушес пиренго дур, саво кхардя пескире слуген, тай дяспака леско манжин, жи кате ов си андо дуртхане.

15 Иекхеске дяс панч талантос, авереске дуй, авереске иекх. Секонеске пир лескири и зор, тай гело.

16 О лилясас е панче талантос, гело стразо, кергяс ленца, тай добисардяс панч авер.

17 Сарто дуйенца, добисардяс дуй авер.

18 Нума, о ляскос иекх талантос, гело тай храндяс хев андо и пхув, тай гарадяс лескири барескоро руп.

19 Палал бут цирос о баро калкхе слуге авелас тай манглас есап лендар.

20 О лилясас е панче талантос дингяс авер панч тай вакергяс: Хулея ту ман дянпака панч талантос, дикх добисардъом панч авер.

21 О леско хулай отпхендяс леске: Мишто, лачшо тай пакябно мо слуго! Пал хари сиян пакябно ка тховав тут ко бут. Дя андре, ав о лошаляте хулай торо!

22 О лилясас дуй талантос дингяс дуй панда тай вакергяс: Хулея ту ман дянпака дуй талантос, дикх добисардъом дуй панда.

25:1-13 „Притчата за десетте девици“

В еврейската култура бъдещите съпрузи се обричат в дълг един към друг до самата сватба. Обетът на обричането е нерушим, както брачната клетва. В деня на сватбата младоженецът идва в дома на невестата за извършване на брачната церемония, а след това с голяма тържественост се връщат в дома на младоженеца, където се устройва пир. Тези девици чакат младоженеца, но докато го чакат, маслото в светилниците на някои от тях свършва. Когато Исус се върне отново, за да вземе ярващите в своето Царство, те трябва да бъдат готови. Духовната зрялост не трябва да купува или заема в последната минута. Всеки трябва да разчита на личната, персонална връзка с Бога.

25 Глава

25:1-13 „Притчата за десетте девици“

1 Тогава Небесното царство ще се оприличи на десет девици, които взеха светилниците си и излязоха да посрещнат Младоженеца;

2 пет от тях бяха разумни и пет неразумни.

3 Непредвидливите, като взеха светилниците си, не взеха със себе си масло;

4 но предвидливите, заедно със светилниците си, взеха и масло в съдовете си;

5 и докато се бавеше Младоженецът, задрямаха и всички заспаха.

6 А посред нощ се чу вик: Ето, младоженецът иде, излизайте да Го посрещнете.

7 Тогава всички тия девици станаха и пригответяха светилниците си;

8 а неразумните рекоха на разумните: Дайте ни от маслото ви, защото светилниците ни гаснат.

9 Разумните им отговориха: Да не би някак да не стигне и на нас, и на вас, по-добре идете и си купете от продавачите.

10 А когато те отиваха да купят, дойде Младоженецът и готовите влязоха с него на сватбата и вратите се затвориха.

11 После идват и другите девици и викат: Господи, Господи, отвори ни!

12 А Той им отговори: Истина ви казвам, не ви познавам.

13 И така, бодърствайте, защото не знаете деня и часа, когато Човешкият Син ще дойде.

25:14-30 „Притчата за талантите“

Лука 19:11

14 Защото е както човек, който, тръгвайки за чужбина, повика слугите си и им повери имота си;

15 и на един даде пет таланта, на друг два, на друг един, на всеки според способностите и веднага отпътува.

16 Този с петте таланта отиде, вложи ги в работи и спечели други пет таланта;

17 също и този, който взе два таланта, спечели и други два;

18 а взелият единия талант отиде и разкопа земята и скри среброто на господаря си.

19 След дълго време дойде господарят на тези слуги и поиска им сметка.

20 И като пристъпи този, който бе взел петте таланта, донесе други пет и каза: Господарю, ти ми даде пет таланта, ето аз спечелих с тях други пет.

21 Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! В малко си бил верен, над много ще те поставя, влез в радостта на господаря си!

22 Дойде също и този, взел два таланта, и каза: Господарю, ти ми предаде два таланта, ето аз спечелих с тях други два.

25:14-30 „Притчата за талантите“

Парите в тази притча символизират поръчението, което получаваме от Бог. Той ни дава време, способности, ресурси и очаква да се разпореждаме мъдро с тях до времето на Неговото завръщане. Ние сме отговорни за това, как се отнасяме с Божиите дарове. Въпросът не се състои в това, колко имаме, а какво правим с тях (25:16-18). Исус идва скоро. Това е истината, в която сме уверени. Последният слуга мислел само за себе си и е наказан за своя егоизъм. Тази притча разкрива последствията от различното отношение към Пришествието на Христос. Работникът, който усърдно се готви, използва времето и талантите си за служене на Бог, ще бъде възнаграден (25:20-23), а който пренебрегва труда за Царството, ще бъде наказан (25:24-30). Бог цени верността.

23 О хулай леско леске отпхендяс: Мишто, лачшо тай пяхябно мо слуго! Пал хари сиян пакабно ка тховав тут ко бут. Дя андре, ав о лошаляте хулай торо!

24 Нума о лилясас иекх талантос, паш авило тай вакергяс: Хулея ме жангьом, кай сан пхаро мануш, чхинеса кате начхудян, кидеса кате на разчхудян.

25 Тай трашалгьом пес, гельом тай гаравгьом тере таланте андо пхув. Аке иси торо тут.

26 Лескоро хулай отпхендяс: Кхерко тай бикердино слуго! Жангян ту кай чхингьом кате сиом начхудем, тай кидав кате сиом на расчхудем.

27 Далкхеске ту требулас те тховес мере лове при банкеренге, тай кана ме авилемас, те лав лен напалпале файденца.

28 Лен талантос лестар тай ден лес окаяккенге о лилясас о деш талантос.

29 Палдава секонес савесте иси, ка до дел лес тай ка овел бутер упрал. Ковато нанай, ка лел пес лестар.

30 Чхурден кавкха бифайденгоро слуга, андо и аври туня-рикопе, кхана иси роиба тай скрежимаца данданца.

25:31-46 „Е бакрен тай е бузнен“

31 Кана о Чхаво Манушеско авел андо Песко баримаса тай саре ангеленца Ленца, ка бешел пе Лескиро баримаса тронос;

32 саворе мануше ка киден англал Лесте тай Ов ка отчихвел лен иекх иекхестар сарто о пастиря чхувела бакрен бузндар.

33 Ка чхувел е бакрен пе Пески чачи риг, а е бузнен стинготар.

Букхално тай трушално

34 Палал дава о тхагар ка вакерен калкхенге о чачо риг лестар: Авен гудлокердя тумен Дадестар Моро! Лен о о тхагарипе кердино туменге катар о кердопе лумяке.

35 Соскетто бокхало Ме сомас, тай туме чараде Ман, трушало Ме сомас тай туме пиивя ман. Ябанджи Ме сомас тай туме андян Ман.

36 Нанго сиомас тай туме уравгиен Ман, насвало сиомас тай туме паш Манде альен. Сиомас андо пханглипе тай туме явне те дикхен Ман.

37 Антучи е чачоне ка отпхенена: Девла, кана тут дикхям бокхало тай парваргям Тут; ваи трушало тай Тут пиавдиням?

38 Кана Тут диклям ябанджи тай андян Тут андре; ваи нанго тай Тут уравгям.

39 Кана Тут диклям насвало ваи пханглипо тай авилян пир Туте?

40 О тхагар ка отпхенел ленге: Чачес туменге вакарав; О кана туме керде иекхеске калкхендар цикнегере Мире пхраленге кердям тумен лес Манге.

41 Пал дава ов ка пхенел калкхенге саве стингодар Лескодар: Жан тумен мандар армандине, ащал о бигореско ягате кердино ащал бенг тай лескире ангеля.

42 Соскетто бокхало ме сиомас, тай туме начараде ман, трушало ме сиомас, тай туме напиивя ман.

43 Ябанджи сиомас ме, тай туме наандян ман. Нанго си-

23 Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! В малко си бил верен, над много ще те поставя, влез в радостта на господаря си!

24 Пристъпи и този, който бе взел единия талант и каза: Господарю, знаех, че си жесток човек, жънеш, където не си слял и събираш, където не си пръскал;

25 и като се уплаших, отидох и скрих таланта ти в земята, ето ти твоето.

26 А господарят му отговори: Зли и лениви слуго! Знаел си, че жъна, където не съм слял и събирам, където не съм пръскал;

27 затова трябваше да ми внесеш парите при банкерите, а аз, като дойдох, щях да си прибера моето с лихва.

28 Затова вземете от него таланта и го дайте на имащия десет таланта;

29 защото на имащия ще се даде и преумножи, а от нямащия ще се отнеме и това, което има;

30 а този ненужен слуга хвърлете във външната тъмница, там ще бъде плач и скърцане със зъби. Като каза това, извика: Който има уши да слуша, нека слуша!

25:31-46 „Овцете и козите“

31 А когато дойде Човешкият Син в славата Си и с Него всички свети Ангели, тогава ще седне на славния Си престол;

32 и ще се съберат пред Него всички народи и ще отдели едни от други, както пастир отлъчва овце от кози;

33 и ще постави овцете от дясно Си, а козите от ляво.

Гладен и жаден

34 Тогава Царят ще каже на онези, които са от дясната Му страна: Елате вие, благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света;

35 защото огладнях и Ме нахранихте; ожаднях и Ме напоихте; чужденец Бях и Ме приютихте;

36 гол Бях и Ме облякохте; болен Бях и Ме обгрижихте; в затвор Бях и Ме посетихте.

37 Тогава праведните ще Му отговорят: Господи, кога Те видяхме гладен и те нахранихме или жаден и Те напоихме?

38 Кога Те видяхме странник и прибрахме, или гол и Те облякохме?

39 Кога Те видяхме болен или в тъмница и Те посетихме?

40 А Царят ще им отговори: Истина ви казвам, доколкото сте направили това на един от тези най-малки Мои братя, на Мен сте го направили.

41 Тогава ще каже и на онези, които са от лява страна: Отидете си от Мен, проклетите, във вечния огън, приготвен за дявола и ангелите му;

42 Защото гладен Бях и не Ме нахранихте, жаден Бях и не Ме напоихте;

43 Странник Бях и не Ме приютихте, гол Бях и не Ме об-

25:31-46 „Овцете и козите“

Бог ще отдели верните си последователи от лицемерите и невярващите. Това, което правим за другите, показва как в действителност се отнасяме към думите на Исус: хранене на гладни, подслон за бездомни, грижа за болни. Това не е грижа само на Църквата или на Правителството, но Исус изисква лично участие в грижата за нуждаещи се (Ис.58:7). Наистина, спасението се получава чрез вяра, а не чрез дела (Еф.2:8,9), но Библията също така учи, че истинската вяра произвежда и добри дела (Яков 2:20). Относно „братята“ (25:40) някои тълкуватели казват,

че това се отнася за евреите, други – за християните, трети – за всички, които са в нужда и страдат. Подобен спор прилича на въпроса, зададен от законника към Исус: „А кой е моят ближен?“ (Лука 10:29). Смисълът на притчата се заключава не в това, на кого се оказва помощ, а в това оказваме ли я въобще там, където се нуждаят от нея (Лука 10:25-37). Такава любов към хората прославя Бога, защото в нея се отразява любовта ни към Него. Мястото на вечното наказание е адът (25:46). Адът е място на неугасим огън, приготвено за дявола, неговите ангели и всички онези, които въстават срещу Бог (Откр. 20:9,10). Това е последното и вечно състояние на нечестивите след възкресението и Страшния Съд.

омас ме тай туме науравгиен ман, насвало сиомас ме тай андо пханглипе, тай туме наявне те дикхен ащал манге.

44 Он ка отпхенен: Девла, кана тут дикхлям бокхало вай трушало, вай ябанджи вай нанго вай насвало вай андо пханглипе тай на измекарен Туке?

45 А о тхагар ка отпхенел ленге: Чачес туменге вакерав; О кана туме накерде иекхеске калкхендар цикнегере Мире пхраленге накердям тумен лес Манге.

46 Тай кавкхенге ка жан андо биагореско цидибе а о чачоненге андо биагореско дживипе.

Шоро 26

26:1-5 „Шушу мамуй Исус“

Аглуно Пасох

Марк 14:1, Лука 22:1 таи Йоан 11:45

1 Пал кана вакергя саре калкхе пхерася, о Исус пхендя Песке сиклингенге:

2 Жанен и Пасха ка овел палал дуи дивеса, тай Чхаво Манушескиро ка овел дино тай трушундя.

3 Антучи е англунерашая тай е пхуренге народонге кидасале пес анди и аула англунорашайенге савескоро онома сине Каияфас.

4 тай денас дума те долен о Исус бенгипенца тай мулякирен Лес.

5 Нума вакеренас пес: Те на овел ко празникос, те на ачхол бунто машкар е манушен.

26:6-13 „Помакхипе Исуске мироса андо Витания“

Марк 14:3, Йоан 12:1

6 О Исус сине андо Витания андо кхер Симонес лепренгоро;

7 иекх жувли али паш Ленге, сави иси андо чароса алавестеро кучипнасоро миро саво чхувелас Лескоро шеро сар Ов сине бешто ки трапеза.

8 Е сиклине дикхле давкха, тай холяса пхенендос: Соске пулбердя давкха?

9 Давкха миро ащал те бикнел ваш бутер тай дине те чорипненгере.

10 Ахалило давкха о Исус пхендя ленге: Соске холярен и жуляке? Ой кердя лачшо ваш Манге.

11 Чорипненгере секога ка иси машкар туменде, нума на секога ка иси Ме.

12 Чхордяндос давкха миро упрал Моро трупо, ой кхердя Ман паж Моро пароба.

13 Чачес туменге вакерав: Кате дава те делдума саво Гудли вяста анде саро лумя, со ой кердяс ка пхенде пес анди-нибе лакоро.

26:14-16 „О Юда тай е англунерашаи“

30 руповне

Марк 14:10, Лука 22:3

14 Антучи иекхендар дешудуйендар вакерелпес Юда Искариотско гело паш е англунерашаи пхендяндос:

лякохте, болен и в тъмница Бях и не Ми послужихте.

44 Тогава те ще Му отговорят: Господи, кога те видяхме гладен или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница, и не Ти послужихме?

45 Тогава ще им отговори: Истина ви казвам; защото не сте направили това на един от тези най-малките и на Мен не сте го направили.

46 А тези ще отидат във вечни мъки, а праведните в живот вечен.

26 Глава

26:1-5 „Заговорът против Исус“

Преди Пасхата

Марк 14:1, Лука 22:1 и Йоан 11:45

1 Когато Исус свърши всички тези думи, каза на учениците Си:

2 Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата и Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие.

3 Тогава първосвещениците и книжниците и народните старей се събраха в двора на първосвещеника на име Каияфа,

4 и в съвета решиха да уловят Исуса с измама и да Го убият;

5 но казваха: Да не е на празника, за да не стане бунт между народа.

26:6-13 „Помазването на Исус с миро във Витания“

Марк 14:3, Йоан 12:1

6 И когато Исус беше във Витания, в къщата на Симон Прокажения,

7 докато Той седеше на трапезата, до Него се приближи жена с алабастров съд със скъпоценно миро и го изливаше върху главата Му.

8 Като видяха това, учениците Му възнегодуваха и казваха: Защо е това прахосване?

9 Защото това миро можеше да се продаде за много и парите да се раздадат на сиромаси.

10 Но Исус, като разбра това, рече им: Защо смущавате жената? Тя извърши добро дело за Мен;

11 защото сиромаси имате винаги при себе си, а Мен не всякога имате;

12 като изля това миро на тялото Ми, тя Ме приготви за погребение.

13 Истина ви казвам: Където и да се проповядва това Благовестие по цял свят, ще се разказва за неин спомен и това, което тя извърши.

26:14-16 „Юда и главните свещеници“

30 сребърника

Марк 14:10, Лука 22:3

14 Тогава един от дванадесетте, на име Юда Искариотски, отиде при първосвещениците

26:1-5 „Заговорът против Исус“

Исус предупреждава учениците отново за Своята смърт (16:21; 17:23; 20:18), наблюдайки на Пасхата, която в тази година ще осъществи истинското си предназначение. Агнецът Божий е дошъл и скоро ще бъде предаден в жертва (ст. 2). В този момент всички религиозни лидери се събират и обмислят стратегия за арестуването и убиването Му (ст. 3,4). Те не предприемат да направят това на празника, за да не предизвикат народното недоволство (ст.5).

26:6-13 „Помазването на Исус с миро във Витания“

Жената, която помазва Исус, е Мария, сестрата на Марта и Лазар от Витания (Йоан 12:1-30). Учениците, особено Юда, негодуват, смятайки, че извършеното от Мария е голяма загуба (Йоан 12:4). Стих 26:11 не оправдава пренебрегването нуждите на бедните. Писанието постоянно призовава към грижа за нуждаещите се (Втор. 15:11). По-скоро Исус подчертава значимостта от постъпката на тази жена. Това не е акт на прахосничество, но добро и навременно дело. Тя стори това, което не успяха да направят жените, тръгнаха да помажат тялото на Исус в гроба, поради това, че Той беше възкръснал вече (Марк 16:1-6).

15 Кобор манген те денас манге тай ме ка дав Лес туменге? Тай он гинденмера лес трианда рупоне.

16 Антучидар ов роделас сѣра, те диндоделас Лес.

**26:17-30 „Девлякоро хабибел“
Марк 14:12, Лука 22:7**

17 Андо авго дивес фиестадивес бихуменгерере, е сиклине алеса паш Исусо тай пхучле Лес: Кате мангес аме те керас те хас и пасха?

18 Тай Ов вакергяс: Жан ко форо паш иекхонесте-конес тай пхенен леске; О Сиклиндо вакергя: О моро цирос си паше, те керден и пасха Меренца сиклиненца андо торо кхер.

19 Тай и сиклине керде сар ленге пхендяс о Исус тай гетосарде и пасха.

Пасох

20 Кана ратило Ов бешло Пескери е дешодуенге сиклиненге.

21 Жи ко ханас, о Исус пхендя: Чачес ме вакерав туменге, иекхендар тумендар ка пурхин Ман.

22 Возенца пхагле заастарде те пхуче Леске иекх палал иекх: Те на сиом ме Девла?

23 Ов ленге отпхендя: О болелденго васт пери кхо чаро Манца ов пурхил Ман.

24 Чхаво Манушескоро джала сар си рамоме паш Лесте, нума беда пал одавкха мануш, пердал саво пурхило Чхавес Манушескирес; Лачшес си, коли манушес на ов биянговелас пес.

25 Тай Юда о пурхисардо Леско пхучя Лес; Те на сиом ме Рави? Отпхендя лес: Ту вакергян.

26 Тай кана ханас, о Исус лиляс маро гудлокердя, пхагаргяс тай дяс сиклиненге тай пхендя: Лен, хан; дава си Мери трупо.

27 Тай ляс о тахтай парикерибен, диняс лен вакергяс: Пиен латар саворе.

28 Давкха си Моро рат о завето ковато прочхудо пал бутенде андо иертисарде ваш безехенге.

29 Нума пхенав туменге, кай нанай те пиав е фрутадар е дракхенге, акана жи ко одавкха диес, кана ка пияв нево туменца ко Дадескоро Моро Тхагарипе

30 Тай кана гиялбинде химно, икистило баиреске Елеонско.

**26:31-35 „О Исус мотховава отпхенесапе о Петреске“
Марк 14:27, Лука 22:31 тай Йоан 13:36**

31 Антучи о Исус пхендя ленге: Кайкха рат тумен саворе ка скандале пес Ман, соске си графо: Ка мударав о пастиря бакренге тай бакренипе ка прастане пес.

32 Тай палал удживиндава, ка тумен англадде ки Галилея.

33 О Петрос отпхендя: Коли тай саворе те скандалде Тут, ме никхана нанай та те скандалдав.

34 О Исус пхендя:н Чачес, чачес вакерав туке кайкха рат англад о башно те бешен, ка отпхенесапе Мандар трин дром.

26:14-16 „Юда и главните свещеници“

Ненаситната жажда на Юда към пари и власт го довежда до предаване на Исус в замяна с пари (1Тим.6:9,10). Особено контрастно изпъква сравнението между делото на Мария в предходния абзац и Юда. Тя излива скъпоценното миро върху главата на Исус, а Юда Го предава за няколко сребърника.

26:17-30 „Господната вечеря“

Пасхата се празнува една вечер, но с нея започва следващият Празник на безквасните хлябове, който продължава цяла седмица (Изм. 12:5,6,14,18). Преобразът на „безквасния хляб“ е живот без грях и непопачност. Исус е пример, как да живеем и подражаваме Нему, в стремеж към святост и чистота. Пасхата е известна и с други наименования.

15 и каза: Какво ще ми дадете, за да ви Го предам? И те му определиха тридесет сребърника.

16 И оттогава той търсеше подходящ случай да Го предаде.

**26:17-30 „Господната вечеря“
Марк 14:12, Лука 22:7**

17 А в първия ден на празника на Безквасните дойдоха учениците при Исус и Му казаха: Къде искаш да Ти приготвим да ядеш пасхата?

18 Той им каза: Идете в града при еди-кого си и му кажете: Учителят казва: Времето Ми наближи, при теб ще направя пасхата с учениците Си.

19 Учениците направиха, както им заповяда Исус и приготвиха пасхата.

Пасха

20 И когато се свечери, Той седна на трапезата с дванайсетте ученика;

21 и когато ядяха, каза: Истина, истина ви казвам, един от вас ще Ме предаде;

22 те много се наскърбиха и всеки от тях почна да Го пита: Да не съм аз, Господи?

23 А Той отговори: Който затопи с Мен в блюдото, той ще Ме предаде;

24 Понеже Човешкият Син отива, както е писано за Него; но горко на онзи човек, чрез когото Човешкият Син ще се предаде; Добре би било за този човек, ако не бе се родил.

25 А Юда, който Го предаде, отговори: Да не съм аз, Рави? Исус му отговори: Ти сам каза.

26 И когато ядяха, Исус взе хляба и като благослови, разчупи го и раздавайки на учениците, каза: Вземете, яжте, това е Моето тяло.

27 И като взе чашата и благодари, даде им и каза: Пийте от нея всички;

28 Защото това е Моята кръв на Новия завет, която се пролива за всички за прощение на греховете.

29 И казвам ви, че отсега нататък няма да пия от плода на лозата до деня, когато ще го пия с вас, нов в царството на Отца Си.

30 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм.

**26:31-35 „Исус предсказва отричането на Петър“
Марк 14:27, Лука 22:31, Йоан 13:36**

31 Тогава Исус им каза: Всички вие ще се спънете поради Мен тази нощ; защото е писано: „Ще поразя пастиря, и овците на стадото ще се разпръснат“.

32 А след възкресението Си ще ви изпреваря в Галилея.

33 Тогава Петър Му отговори: Ако и всички да се усъмнят в Теб, аз никога няма да се спъна.

34 Исус му рече: Истина, истина ти казвам, че тази нощ, преди петелът да пропее, три пъти ще се отречеш от Мен.

Евхаристия, от гръцки език е „благодарение“. Благодарността е плод на любовта и верността към Бога за всичко, което Той е направил за нас чрез Христос. Пасхата е наречена още Причастие (присъединяване). Чрез него се съединяваме с Бог и с тялото Христово, което е Църквата, възпоменавайки страданията на Господ Исус Христос и Неговото пришествие.

26:31-35 „Исус предсказва отричането на Петър“

Учениците заявяват, че по-скоро са готови да умрат, отколкото да се отрекат от Исус (ст. 35). Въпреки това, след няколко часа те се разбягват. Много лесно е да кажем, че сме предани на Христос, но думите ни се проверяват, когато настъпи изпитание. Изпитанията проверяват каква е вярата ни.

35 О Петрос вакерел Леске: Би коли требул те мерав Туса, пале нанай та те отпхенавапе Тутар. Тай саворе сиклине пхенде сакадя.

**26:36-46 „И мангипе Исусеске андо Гетсимания“
Марк 14:32, Лука 22:39**

36 Антучи о Исус джала ленца пе иекхе тханесте вакрел пс Гетсимания тай пхендя сиклиненге: Бешен атхе жи ка те жав отхе тай мангдяв Ман.

37 Ляс Песа о Петрос тай е дуен чхавен Заведеескирен, лиляс, тай заастарав те бидерел тай кахърлиненгес.

38 Антучи ленге пхендяс: Мо воги си пхердо бидани жи ко мерибе; бешен атхе тай джангавде Манца.

39 Гело хари набут отхе, пело пе мосте, тай мангдяс: Дад Моро, коли ащи адавкха тахтаи те наххел Мандар, нума ни сар Ме мангав, нума сар Ту мангес.

40 Тай кана авел паш сиклиненге тай аракхляс лен совен, тай вакергяс Петроске: Нащисардян ли туме те джавганден Манца ни иекх сахати.

41 Джангавдян тай мангдян та те на перен андо скандалпе. О духо си жангавдо, а о трупю бизорякери.

42 Гелотар дуйто дром тай мангдяс: Моро Дад коли нащи наххел кайкха тахтаи та те отмеххел, би те пияв, Тери воляте овел.

43 Авило палпале тай аракхляс лен суте, соскетю ленгире якха сине пхангле.

44 Мукляс лен, тай гело ко риг тай пале мангдяс паш тринто дром, пхендядос е сущестхереса.

45 Антучи авел ки Пескире сиклине тай вакерела ленге: Панда туме суте? Аке ало о часо Чхавес Манушескирес пхурдино андо васта безехаленге.

46 Ущен, те жас; аке ало паш Моро о динелдо.

**26:47-56 „О порхипе Исусеске“
Марк 14:43; Лука 22:47 тай Иоан 18:1**

47 Ов панда вакергяс; о Юдас иекхедар дешудуендар ало тай леса бут джене сабиенца тай кашценца англунерашаяд-ар тай манушескере пхурендар.

48 Тах о пурхиндо дяс ленге семнопе: Кавкха о конес чумидава, Ов Си, долен Лес.

49 Але паш стразо ко Исусеске тай вакердос; Састипе Рави! Тай чумидя Лес.

50 О Исус пхендяс леске: Амалея со савес авилян ту? Антучи авиле, тхуде васта Исусеске тай астарде Лес.

Астардипе

51 Тай аке иекхендар Исусесандар, гингиол и вас, икалгяс пески чори чалавгяс о слугенгеро англунорашаеско тай отчингяс лескоро кан.

52 Ирине и чори лакери тханесте! О Исус пхендяс леске; Соскетю, секо кон чори лела, чуритар муленла.

53 Гиндис тут кай нащи те мангдяв Мире Дадес, тай стразо те делас Манге бут дешудуй легионес ангелен.

54 Сар ка овел на ачхол е Калярипе, со требул те овел чука?

35 Петър Му казва: Ако трябва дори и да умра с Теб, няма да се отрека от Теб. Същото казаха и останалите ученици.

**26:36-46 „Молитвата на Исус в Гетсимания“
Марк 14:32, Лука 22:39**

36 След това Исус отива с тях на едно място, наричано Гетсимания и казва на учениците: Стойте тук, докато ида там и се помоля.

37 И като взе със Себе Си Петър и двамата Зеведееви синове, започна да скърби и да тъгува.

38 Тогава им казва: Душата Ми е прискърбна до смърт; останете тук и бдете с Мене.

39 И като се поотдалечи, падна на лицето Си, молеше се казвайки: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмина тази чаша, обаче не както Аз искам, а както Ти.

40 И идва при учениците и ги намира да спят, и казва на Петър: Не можахте ли един час да бдите с Мен?

41 Бдете и се молете, за да не паднете в изкушение; духът е бодър, а плътта немощна.

42 Пак като се отдалечи повторно, помоли се, казвайки: Отче Мой, ако не може Ме отмина тази чаша, без да я изпия, нека бъде Твоята воля.

43 А като дойде, намира ги пак да спят, понеже очите им бяха натегнали.

44 И като ги остави, отдалечи се пак и се помоли трети път, като каза същите думи.

45 След това идва при учениците Си и казва им: Спете и почивайте! Ето, наближи часът, Човешкият Син се предава в ръцете на грешници;

46 Ставайте, да вървим! Ето, приближи се онзи, който Ме предава.

**26:47-56 „Предаването на Исус“
Марк 14:43; Лука 22:47 и Иоан 18:1**

47 И докато Той още говореше, ето Юда, един от дванадесетте, дойде и с него множество народ с мечове и колове, от страна на първосвещениците и народните старей.

48 А онзи, който Го предаваше, бе им дал знак, казвайки: Когато целуна, Той е, хванете Го.

49 И веднага се приближи до Исус и каза: Здравей, Рави! И Го целуна.

50 А Исус му каза: Приятелю, защо си дошъл? Тогава пристъпиха, сложиха ръце на Исуса и Го хванаха.

Залавяне

51 И ето, един от онези, които бяха с Исус, протегна ръка, извади ножа си и като удари слугата на първосвещеника, отрязва му ухото.

52 Тогава Исус му каза: Върни ножа на мястото си, защото всички, които за нож се хващат, от нож ще загинат;

53 или мислиш, че не мога сега да помоля Своя Отец и Той ще ми изпрати повече от дванадесет легиона ангели?

54 Но как ще се сбъднат Писанията, така трябва да бъде?

26:36-46 „Молитвата на Исус в Гетсимания“

Като Бог, Исус вече е имал решение за изкупителното дело, но в този момент Неговата човешка природа се бори с мисълта за приближаващите физически страдания и страшната смърт (26:38; Евр. 5:7-9). Източникът на сила, за да се покори, е връзката Му с Отца, Който дава сила и на нас. Исус не се бунтува против волята на Отца, когато се моли, ако е възможно, да Го отмина тази „чаша“, а потвърждава готовността Си да извърши Божията воля (ст.39,42,44). Тази молитва разкрива цялата дълбочина на Неговите страдания. Безгрешният Божий Син взе на Себе Си всичките наши грехове, за да ни спаси от страданията и вечното отделяне от Бог.

26:47-56 „Предаването на Исус“

Юда казва на войниците да заловят този, който той поздравя. Това не е арест, осъществен от римските войници по римските закони, а арест по волята на религиозните еврейски водачи (ст. 47). Петър се опитва да предотврати залавянето на Исус (26:51; Иоан 18:10). Той не разбира, че Исус трябвало да умре, за да издържи победата и че Неговото Царство ще настъпи не чрез силата на оръжието, а чрез вяра и послушание (26:52-54). Религиозните водачи Го арестуват през нощта, страхувайки се от тълпите, които Го следват през деня (26:5). Часове преди това учениците заявяват, че по-скоро ще умрат, отколкото да се откажат от Исус, но сега, изплашени за живота си, Го изоставят и се разбягват (26:35,56).

55 Андо сарто часо о Исус пхендя дунясенге: Сар чор авилян сабиенца тай кашенца те астарен Ман? Секо дивес бешьовас андо храмос, сикльовас, тай туме на ленас Ман.

56 нума са кадо та те ачхол о калаяриба пророкендар. Антучи саворе сиклинен меклен Лес тай разнашле.

**26:57-68 „Англано Синедринос“
Марк 14:53; Лука 22:54; Йоан 18:13;19**

57 А калкхес саве астарде Исусес ингалдеса Лес ко Каияфас о авгорашай, кате Грамнотуря тай е пхуре сине кидинде.

58 Нума о Петрос джалас пал Лесте дурал жи ко и аула авгорашаенгеро, дяс андре тай бешло слугенца, та те дикхел о агор.

59 А е авгорашя, тай састо Синедрино роденас хохавне якхитке мамуй Исусеске та те мударен Лес.

60 Тай ни аряххлен; бутер хохавно якхиткен авенас; пал агор авиле дуи; пхендедос:

61 Калкхес пхендяс; Ащи те разпхагав о храмос Делвеско тай ваздав пал трин диеса.

62 Тай о авгунорашая ущило пес тай пхендя Исусеске: Канчик на отпхенес, дасави со калкхен якхиткена мамуй Туте?

63 Нума о Исус траисар пес; О англунорашай пхендя Леске: Совлахава Тут ко дживиндо Дел те пхенес аменге, коли Ту сан Христос, о Чхав Делвеско?

64 О Исус пхендяс леске: Ту вакердя коркоро. Панда пхенав туменге: Аканадар ка дикхен о Чхавес Манушеске, бешел муршо риг Зораленгоро, авелдос е делвескере нуверя.

65 Антучи о англунорашай чхиндяс пескире шеях тай вакергяс: Девелармандя! Сави нужда бутер якхиткендар. Аке, акана тумен шунгян о девелармандипе!

66 Со тумен гиндена? Он отпхендле лес:Махалдяс мерибе.

67 Антучи чунгяденас андо о Лескоро муй тай марденас Лес а авер чалавенас Лес;

68 вакерендос: Прорококердя амен, Христосо? Кон Тут чалавгяс?

**26:69-75 „Отпхенесаве о Петреске“
Марк 14:66; Лука 22:55; Йоан 18:15;25**

69 А о Петрос бешелас ки аула тай иекх слуги али паш лесте тай вакердя: Ту да синянас Исусоса Галилеянатар!

70 Нума о Петрос отчивгяс пес англал саворенде вакерендос: Ни джанав савеско вакерес ту.

71 Нума гело каринг и порта тай авер жувли слуги дикхля лес тай пхендя калкхенде саве сине отхе: Калкес сине Исусоса Назаретостар.

72 Пале о Петрос отчивгяс пес совлахасипе: Ни пенджа-рава о Манушес.

73 Палал хари е тердилине авиле тай пхенде: Чачес тай ту сиян иекх лендар соскетото о вакемба торо пурхил тут.

55 Тогава Исус каза на народа: Като на разбойник сте излезли с мечове и колове, за да Ме хванете; всеки ден седях при вас, поучавайки в храма и не Ме хванахте.

56 Но всичко това стана, за да се сбъднат пророческите писания. Тогава всички ученици Го оставиха и се разбягаха.

**26:57-68 „Пред синедриона“
Марк 14:53; Лука 22:54; Йоан 18:13;19**

57 И онези, които хванаха Исуса, Го заведоха при първосвещеника Каияфа, където бяха събрани книжниците и стареите.

58 Петър вървеше след Него отдалеч до двора на първосвещеника и като влезе вътре, седна със слугите, за да види края.

59 А първосвещениците и стареите и синедрионът търсеха лъжливо свидетелство против Исуса, за да Го умъртвят,

60 и не намираха, макар и да дойдоха много лъжесвидетели, не намериха. И най-накрая дойдоха двама лъжесвидетели;

61 и казаха: Този каза: Мога да разруша Божия храм и за три дни да го съградя.

62 И като стана първосвещеникът, Му каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Тебе?

63 Но Исус мълчеше. А първосвещеникът Му рече: Заклевам Те в Живия Бог да ни кажеш, Ти ли си Христос, Божият Син?

64 Исус му отговори: Ти сам каза; обаче ви казвам: Отсега ще видите Човешкия Син, седнал отдясно на силата и идещ на небесните облаци.

65 Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и рече: Той богохулства! Каква нужда имаме вече от свидетели? Ето, сега чухте богохулството Му!

66 Как ви се струва? А те отговориха: Заслужава смърт.

67 Тогава Го заплюваха и биеха по лицето, а други Му удряха плесници;

68 и думаха: Проручувай ни, Христе, кой Те удари?

**26:69-75 „Отричането на Петър“
Марк 14:66; Лука 22:55; Йоан 18:15;25**

69 А Петър седеше във двора. И приближи се до него една слугиня и каза: И ти бе с Исус Галилеянина.

70 Но той се отрече пред всички, като каза: Не знам какво говориш.

71 И когато отиваше към вратата, видя го друга и казваше на онези, които бяха там: И той бе с Исуса Назарянина.

72 И той пак се отрече с клетва: Не познавам Човека.

73 Малко по-късно се приближиха онези, които бяха там и казаха на Петър: Наистина и ти си от тях, защото говориш ти те издава.

26:57-68 „Пред синедриона“

Синедрионът е висшият юдейски съд в религиозната и политическа структура на юдейския народ. Макар че римляните контролират израелското правителство по това време, те оставят свобода на народа да решава религиозните и някои граждански дела. Но смъртното наказание трябва да бъде утвърдено само от римляните. Синедрионът търси свидетели, които да представят нещо „основателно“ за обвинение (ст.59). Чрез двама от тях, повтарящи думите на Исус, казани относно храма, че може да го разруши, Той е обвинен в богохулство (26:61,62; Йоан 2:19). Всъщност Исус говорел не за храма, а за Своего тяло, което ще бъде умъртвено и на третия ден ще възкръсне. Първосвещеникът също Го обвинява в богохулство, че назовал Себе си Бог (26:63-66). За юдеите това е страшно престъпление, достойно за смърт. Днес всеки от нас трябва да реши, дали тези думи на Исус са богохулство или истина, от която зависи нашата вечност.

26:69-75 „Отричането на Петър от Исус“

В отричането на Петър има три етапа:

- 1) смущава се и се опитва да отвлече вниманието от себе си, сменяйки посоката на темата (ст.69,70);
- 2) отрича се от познанството с Исус (ст.71,72);
- 3) твърдо се отрича, проклинайки се с клетва (ст.73,74).

Вярващите, които се отричат от Христос, често започват с това, като правят вид, че не Го познават. Когато възниква възможност да се обсъждат религиозни въпроси, те излизат или си премълчават. Нежеланието да се говори и споделя за Исус трябва да изостри духовното внимание на християнина. Възможно е да е на път към отричане от Него. Това, че Петър се отрече от Исус заклевайки се, означава, че той е произнесъл клетвата, приета в съда: „Нека Бог ме порази, ако аз лъжа“. Звучите на петела пронизват сърцето на Петър и като си спомня думите на Господ, плачейки горчиво, се покаява за стореното (26:33-35,75).

74 Антуци о Петрос заастардяс те армандяс тай совлахяс: Ни пенджавав о Манушес! Стразо бешена о башно.

75 Тай о Петрос дяс пес годи о пхераса Исусескере пхендило: Англал о башно те бешен, ка отпхенесапе Мандар трин дрома. Тай ов инкклитило аври тай рундя бидакоро.

Шоро 27

27:1-10 „Юдаскоро мерибѣ“

Марк 15:1, Лука 23:1 тай Йоан 18:28

1 Ки явин саворе е барѣ рашая тай народоскере годѣпхуре кердяса годипе та те мударен Исусес.

2 Пхангло Лес ингелде тай пурхинде Пилатоске – о говерно.

3 Антуци о Юдас о пурхиндо Лес дикхляскай сине крисиндо, кеисаил пес тай ирингяс е триянда рупуне е баренге рашаяенге тай годѣпхуренге тай вакергяс:

4 Кердьом ман безех кай пурхингом бидошаленго рат; А он леске пхенде: Аменге со си? Ту дикх.

5 Тай чхивгя е рупуне андо храмос, гело аври тай умблада пес.

6 Е барѣ рашая лине е рупуне тай пхендя: Нанай резони те тховас лен андо дискусенго, соскетто си лове ратеске.

7 Тай кана кердясе годипе, кинде ленца Керемиа алиндж ашала пароба ябандженге.

8 Аке соске и алиндж си пхенди Ратвали алиндж тай жи ко авдивес.

9 Антуци о вакердино пророкотар Еремияс пхердило пес: Лине е триянда рупуне лове, цимин Циминегоно савеске цимин е чхаве Израелеске,

10 тай дине лен Керемияке алинджаке, сар Девел припендя ман.

27:11-26 „Пучшипе англал Пилатос“

11 О Исус тердо англал о гуверноро, тай говерненго пхучшляс Лес: Ту сан о Тхагар Юденгоро? О Исус отпхендя: Ту пхендян.

12 Тай кана душален Лес е барѣ рашая тай е годѣпхуре, ни отпхендя кханчик.

13 Антуци о Пилатос Леске вакергяс: На ашунес кибор бут душален Тут?

14 Тай ни отпхендяс ни иекх ворба, тай панда чудасаило бут о гуверноро.

Варавас вай О Исус

15 А о гуверноро исине традиция бародивеске те мукен иекхес прандеме мангенастар о народотар.

16 Антуци исине шундино прандемно ономаса Варавас.

17 Тай кана сине кидине о Пилатос вакергяс: Конес манген туме те мукав? Варавас вай Исусес вакерен пес Христосо.

74 Тогава той започна да проклина и да се кълне: Не познавам Човека. И веднага пропя петел.

75 И Петър си спомни думата, казана му от Исус: Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мен. И като излезе вън, плака горко.

27 Глава

27:1-10 „Смъртта на Юда“

Марк 15:1, Лука 23:1 и Йоан 18:28

1 И когато се съмна, всички първосвещеници и народни старейци направиха съвещание против Исуса, за да Го убият; 2 и като Го вързаха, отведоха Го и предадоха на управителя Понтий Пилат.

3 Тогава Юда, който Го предаде, като видя, че Той е осъден, разкая се и върна трийсетте сребърника на първосвещениците и старейците,

4 като каза: Съгреших, че предадох невинна кръв. А те му казаха: На нас какво ни е? Ти гледай.

5 И като хвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, и се обеси.

6 Първосвещениците прибраха сребърниците и казаха: Не бива да се слагат в църковната каса, защото са цена за кръв.

7 И като направиха съвещание, купиха с тях Грънчаревата нива за погребване на чужденци;

8 затова и до днес тази нива се нарича Кръвната нива;

9 тогава се сбъдна казаното чрез пророк Еремия, който казва: „Взеха тридесетте сребърника цената на Оценения, Когото оценяха Израилевите синове,

10 и дадоха ги за Грънчаревата нива, както ми заповяда Господ.“

27:11-26 „Разпитът пред Пилат“

11 А Исус бе изправен пред управителя и той Го попита: Ти ли си Юдейският Цар? А Исус му отговори: Ти казваш.

12 И като Го обвиняваха първосвещениците и старейците, Той нищо не отговаряше.

13 Тогава Пилат Му каза: Не чуваш ли за какво против Тебе свидетелстват?

14 И не му отговори нито на една дума, така че управителят се чудеше твърде много.

Варава или Исус

15 А на празника управителят имаше обичай да пуска на народа един затворник, когато биха поискали;

16 тогава имаше един прочут затворник на име Варава.

17 И така, когато бяха събрани, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли или Исус, наричан Христос?

27:1-10 „Смъртта на Юда“

Сребролюбиеето е коренът на всяко зло, довежда Юда Искариотски до предателство (1Тим. 6:7-10). След като предава Исус, той променя решението си, но твърде късно (ст. 3,4). По-добре е да се размисли за възможните последици, преди да се започне някакво дело, отколкото след това да се съжالياва. Работата на свещениците се състояла в поучаване за Бога и застъпване за хората, покривайки греховете с жертвоприношенията им. Те не само отхвърлят Месия, но се отказват и от отговорностите си. Юда се връща при тях, но вместо да му помогнат да намери опрощение, проявяват безгрижие и безразличие (27:3-5).

27:11-26 „Разпитът пред Пилат“

Религиозните водачи искат да убедят римския управител да произнесе

смъртна присъда за Исус, защото те нямат власт да направят това, поради римското владичество над Израел по това време (Йоан18:29-31). Той е обвинен в религиозно престъпление – богохулство, но за да имат и политически довод, Го представят като бунтовник, застрашаващ римското управление (Лука 23:1,2). Със Своето мълчание Исус изпълнява думите на пророка (Ис. 53:7). Пилат е изумен, че Той не се опитва да се защити, което го навежда на мисълта, че е невинен и иска да Го освободи. Варава е затворник, обвинен в същото престъпление, в което лъжливо обвиняват Исус – за метеж против римските власти (Марк 15:7). Пилат се колебае във вземането на решение, но се побоява от реакцията на настроената от свещениците тълпа (ст. 24). С еврейския ритуал „измиване на ръцете“ той иска да оневини участието си в това убийство (Втор. 21:6,7).

18 Соскетото жанелас кай катар касканджипе пурхиндес Лес.
19 Кана бешляс крисакекскеро тхан, лескери жувли бичхал-
дя жи леске те пхендя леско: Ма кер кханчик Калкхес Чачу-
но, соскетото чинусаирдем бут авдивес сунесте ащал Леске.
20 Нума е баре рашая тай е годепхуре кандисарде наро-
дос те мангден Варавас, а Исусос те мударен.

21 Конес дуендар те отмукав туменге? Пхучшляс о гувер-
норо; Варавас. Пхенде он;

22 А со те керав Исусоса, ономаса Христосо? Пилатос ва-
керел ленге; Саворе отпхендле: Трушулдя Лес ко трушул!

23 Соске? Со керкипе кергяс лес? Пхучшля Пилатос; Нума
он рукиненас панда зурално: Трушулдя Лес!

24 Пилатос дикляс, кай дава ни акхандена, нума мамуй
бунто ачшило, ляс пани истховел пескере васта англал
дуняс тай пхендяс: Ме сиом бидушало ащал калкха рат.
Туме дикхен.

25 Саворе дуняс отпхенде: Лескиро рат те ов упрал амен-
де тай амаре чхаворенде!

26 Антуци о Пилат мукляс лен о Варавас; марде бичоса
Исусос тай дяс Лес пал трушулпе.

27:27-31 „Апрасипе аскеря Исусеске“ Марк 15:16 тай Йоан 19:2

27 Палал дава е аскеря гуверноске лине Исусос ко прето-
рия тай кидисаиле е саворе аскерендар амалендар труял
Леске.

28 Лине Лескери шеях тай лолоса ентерия тховдес Лес.

29 Тай ковде вянка карендар, тховде пе Леско шеро, ша-
вар тхуде андо Леско чачоно вас; дине коч англал Лесте,
тай апрасанас, вакерендос: Састипе Тхагарея Юденгиро!

30 Тай чхунгаденас Лес, ленас и шавар тай маренас Лес
ласа пе о шеро.

31 Панда апрасане Лес, нангарде Лески ентерия, уривде
Лескире шеях тай ингелде Лес пе трушулпе.

27:32-44 „Трушалпе Исусес“ Симонос Киринеятар тай Голгота Марк 15:21, Лука 23:26 тай Йоан 19:17

32 Иклибандос аркхле манушес катар Киринеяс анавесте
Симонес, тай ангардя лес те ингелел Леско трушул.

33 Ареслендос ко тхан со анавел пес Голгота саво си
Лобно тхано.

34 Дине Леске те пиел мол кетане хоеяса, нума кана тати-
няс ни мангляс те пиел.

35 Тай трушулас Лес ко трушул, ащал Лескири шеях чхурде
чоп, та те пхердьол пророкосар ворба „Хуладен мере цяля
мажкар пенде таи тходипе чоп ащал мере раксами.“

36 тай бешенас отхе та те рахненас Лес.

37 Упрал Лескоро шеро тховдя калярдопе мамуй Лес до-
шипе: Калкхес си о Исус о Тхагар Джутенге.

38 Дуен катиле трушален кетане Леса, иекхес чачетар, а
авирес ко стингатар Лес.

39 Наххенасдос окотар арманенас паш Лесте тай кунине
шеренца,

40 тай пхененас: Ту ковата ка аравес о храмос, тай те ваз-

18 защото знаеше, че от завист Го предаваха.

19 Между това, когато той седеше на съдийския престол,
жена му изпрати да му кажат: Не прави нищо на Този Пра-
ведник, защото нощес насъне пострадаха много за Него.

20 Но първосвещениците и старейте подучиха народа да
изпроси Вавава, а Исуса да погуби,

21 Тогава управителят ги попита: Кого от двамата искате
да ви пусна? Те отговориха: Вавава.

22 Пилат им каза: А какво да сторя с Исуса, наричан Хрис-
тос? Казват му всички: Да бъде разпнат!

23 Управителят каза: Че какво зло е сторил? Но те още
по-силно крещяха и викаха: Да бъде разпнат!

24 Пилат, като видя, че нищо не помага и вълнението се
усилва, взе вода, уми ръце пред народа и каза: Невинен
съм за кръвта на Този Праведник, вие му мислете.

25 И целият народ отговори и каза: кръвта Му да бъде
върху нас и върху чадата ни.

26 Тогава им пусна Вавава, а Исуса бичува и Го предаде
на разпятие.

27:27-31 „Войниците се подиграват на Исус“ Марк 15:16 и Йоан 19:2

27 След това войниците на управителя взеха Исус в пре-
торията, събраха срещу Него целия полк;

28 и като Го съблякоха, облякоха Му алена мантия;

29 и сплетоха венец от тръни, наложиха Му го на главата
и Му дадоха в дясната ръка тръст и като заставаха пред
Него на колене, подиграваха Му се и казваха: Здравей,
Царю Юдейски!

30 И след като Го заплюха, взеха тръстика и Го биеха по
главата.

31 И след като Му се подиграха, съблякоха Му багреница-
та, облякоха Му Неговите дрехи и Го поведоха на разпятие.

27:32-44 „Разпъването на Исус“ Симон Киринеец и Голгота Марк 15:21, Лука 23:26 и Йоан 19:17

32 А като излизаха, намериха един киринеец, на име Си-
мон, него накараха да носи кръста Му.

33 И като стигнаха на мястото, наричано Голгота, което
значи лобно място;

34 дадоха Му да пие оцет, смесен с жлъчка, но Той вкуси
и отказа да пие.

35 А след като Го разпнаха, разделиха дрехите Му, хвър-
ляйки жребие, за да се изпълни казаното от пророка:
„Разделиха дрехите Ми помежду си и за облеклото Ми
хвърлиха жребие.“

36 И седяха там и Го пазеха;

37 И поставиха обвинението Му, написано така: Този е
Исус, Юдейският Цар.

38 Тогава бяха разпнати с Него двама разбойници: едини-
ят отдясно, а другият отляво.

39 А минавачите Го хулеха, като клатеха глава;

40 и казваха: Ти, Който разрушаваш храма и за три дни

27:27-31 „Войниците се подиграват на Исус“

През всяко време и епоха християните са презирани заради тяхната
вяра. Но вярващите трябва да се окуражават, че самият Христос е ос-
миван и подиграван, както никои друг. Подигравките могат да наранят
чувствата ни, но не трябва да им позволим да разколебаят нашата вяра
(5:11,12).

27:32-44 „Разпъването на Исус“

Разпятието е бавно и мъчително наказание. Жертвата умира от задушаване,
поради болезненото и тежко дишане. Войниците разделят дрехите
на Исус, изпълнявайки пророчеството от Пс. 22:18, а на табелата над
главата Му обозначават обвинението. Въпреки подигравките, отправени
към Него, Той не слезе от кръста, защото е Божият Син, Който взе греха
на света (ст. 39-44).

дес трин диеса палпале. Ххуртулисар акана коркоро пес, ухли трушестар коли сиян о Делвеско Чхаво.

41 Сакадя тай е बारे рашая, Грамнотуря тай гудепхуре апраसानас Лес:

42 Ххуртолисар аврен, а Песко пес нащи те скеписар Пес. Дими си о Тхагар Израеленге? Мек акана ухли трушостар тай ка апакяс Лесте.

43 Кан аборкхатар пака зуралес ко Дел, мек акана о Дел те икхалел Лес, коли чачесте Леске си куч. Дими коркоро пхендя: Ме сиом Чхаво Делвеско.

44 Сущо кидия арманяс Лес тай е катиле сине трушалне кетане Леса.

27:45-56 „Исусескоро мерибе“

45 Машкар хабе дивес авило тунярико тай ни ваздел пес жи ко трин сахати ки састи пхув.

46 Труял тринто сахати Исусо чингадяс зоралеса гласо: Ели, Ели, лама савахтани! Саво си: Мо Дел, Мо Дел соске муклян Ман!

47 Несаве окалкхендар тердине отхе ашунде дава тай пхенде: Чингадел о Илиас.

48 Иекх лендар стразо запрастило, ляс иекх сунгери бо-лавгяс ла шутеса тай тховгяс ла ки шавар ровли, диняс Исусеске те пиел латар.

49 Нума авер вакеренас: Мукен лес! Мек те дикхас дал те авел о Илиас те ххуртулисар Лес.

50 О Исус чингадяс учшо панда иекхвар тай палал дава дяс духо.

Чачиле Кавкха сине Делвескоро Чхаво

51 Тай аке о кавьори андо храмос чшиндило донде упрал на теле. И пхув издранес лес, и баробара разпхаглес пес.

52 О лиморя путердиле, тай бут жене чачунодар мануша, саве сине муле, удживипе.

53 Он икистиле лиморядар тай палал кана о Исус удживел, геле андо свенто форо, тай явине пал бут манушенде.

54 О шеленгоро тай калкхен леса саве аракхенас о Исус, дикхле издраяскипе пхувяке, тай со ачшило. Дараиле зуралес, тай пхенде: Кавкха чачесте сине Чхаво Делвеско.

55 Бут жувля тердине отхе тай дикхенас дуралтар. Калкхен сине е жувля саве сине денидине Исусеса Галилеятар таи аканденас Леске.

56 Отхе сине Мария Магдалина, Мария и дай Яковоске тай Йосифеске, тай и дай Зеведеескере чхаве.

27:57-61 „Пароба Исусеске“ Йосифес Ариматеятар

57 Тай кана ратило, авило иекк барвало мануш таро Ариматея, анавесте Йосиф, саво сущо Исусескиро сиклино.

58 Ов гело ко Пилато тай манглас Исусоскиро труп. О Пилатос припхендя те дел пес леске.

59 Тай Йосиф лиляс и труп, пакхаргяс лес шужеса похтан; 60 тай тходяс Лес анде песко нево чхиндо андо баребар ли-

го съграждаш, спаси Себе Си! Ако си Божий Син, слез от кръста!

41 Също и първосвещениците заедно с книжниците и старейте и фарисеите се присмиваха и казваха:

42 Други спаси, а Себе Си не може да спаси. Ако Той е Израилевият цар, нека сега слезе от кръста и ще повярваме в Него;

43 надяваше се на Бога, нека сега Го избави, ако Му е угоден, понеже казваше: Божий Син Съм.

44 Със същото Го хулеха и разбойниците, разпнати с Него.

27:45-56 „Смъртта на Исус“

45 А от шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час;

46 а около деветия час Исус извика със силен глас: Илий! Илий! Лама Савахтаний! Което значи: Боже Мой, Боже Мой! Защо си Ме оставил?

47 Някои от стоящите там, като чуха, казваха: Той вика Илия.

48 И веднага един от тях се завтече, взе гъба, натопи я в оцет и като я надяна на тръстика, даваше Му да пие;

49 другите пък казваха: Чакай, да видим, дали ще дойде Илия да Го избави.

50 А Исус, като извика отново със силен глас, издъхна.

Наистина този бе Божий Син

51 И ето, храмовата завеса се раздра надве, отгоре до долу и земята се разтресе, и скалите се разпукаха;

52 и гробовете се разтвориха, и телата на много починали светии възкръснаха;

53 и като излязоха из гробовете подир възкресението Му, влязоха в светия град и се явиха на мнозина.

54 А стотникът и ония, които заедно с него пазеха Исуса, като видяха земетресението и всичко станало, уплашиха се твърде много и думаха: Наистина този беше Божий Син!

55 Там бяха също и гледаха отдалеч много жени, които бяха следвали Исус от Галилея и Му служеха;

56 между тях бяха Мария Магдалина и Мария, майка на Якова и Иосия, и майката на Зеведеевите синове.

27:57-61 „Погребението на Исус“ Йосиф от Ариматея

57 А когато се свечери, дойде един богат човек от Ариматея, на име Йосиф, който също бе ученик на Исус;

58 той отиде при Пилата и поиска Исусовото тяло. Тогава Пилат заповяда да предадат тялото;

59 а Йосиф, като взе тялото, обви Го в чиста плащаница; 60 и Го положи в новия си гроб, който бе изсякъл в скала-

27:45-56 „Смъртта на Исус“

Бог засвидетелства значението на Исусовата смърт и чрез природата (ст. 45). Тъмнината, която настъпва по пладне до три часа след обед, в този петък, е и материална, и духовна. Исус цитира Пс. 22:1,2 изразявайки мъката, която изпитва, докато взема върху Себе Си греха на света (27:46). Храмът се разделя на три основни части: двор, светилище и Светая Светих. В третата влиза само първосвещеникът един път в годината (Лев. 16:1-35). Завесата в храма, която се разделя в този момент на две, отделяла Светая Светих от светилището. Това символизира, че преградата между Бога и човеците е унищожена (27:51). Със Своята смърт Исус Христос принесе жертва на небесния олтар, откривайки нов път към Бога. Сега всеки може да отиде при Бога чрез жертвата за на-

шите грехове – Христос (Евр. 9:1-14,24,25; 10:19-22). Смъртта на Исус е съпроводена с четири свръхестествени събития: тъмнина, раздиране на завесата в храма, земетресение, възкресение на мъртви от гробовете. Следователно смъртта Му не остава незабелязана. Всеки разбира, че се е случило нещо важно.

27:57-61 „Погребението на Исус“

Йосиф от Ариматея е богат човек, таен последовател на Исус (Йоан 19:38). По-рано той се страхува да застане открито срещу религиозните водачи, но сега събира сили и търси позволение да погребее тялото на Исус. Учениците се разбягват, но този човек, следващ Христос тайно, открито изпълнява онова, което е пророкувано (Ис. 53:9).

моресте. Тай тховдя баро бар лимореске вудареске, гело пес. 61 Мария Магдалина, тай и авер Мария ачавде те беште мамуй лимори.

27:62-66 „И дикхелно лимори“ и авер дивес палал параскювин

62 Андиявиняте сави си палал и Параскювин, е баре рашая тай фарисея кидисаилеса о Пилатоса:

63 Барея, вакерде он; дяс аме годи, кана сине дживдо Калкхес хохавнея вакерелас: Палал трин дивес ка удживиндав.

64 Де припхенибен те аракхен и лиморя зоралес, жи ко нашен трин дивес, соскето Лескере сиклине авен тай чорен о трупо, а палал давате те вакерен е манушенге: Ов удживдо мулендар. Кайкха агорутно хохаиба ка овел бут керко катар и авгоно.

65 Исине е аскери, о Пилатос пхендяс ленге; Иси тумен стратеса джа тай ракхен и лиморя сар жанен.

66 Он геле ракхена и лиморя, тай пхандаде о бар акханденца е аскеренца.

Шоро 28

28:1-10 „Удживипе“ Андо о авгоно дивес куркотар Марк 16:1, Лука 24:1 тай Йоан 20:1

1 А палал о Сабатос ки явине андо о авгоно дивес куркотар, Мария Магдалина тай авер Мария али те дикхен и лиморя.

2 Тай аке ачило зуралес издраяс. Соске ангело Девлеско ухлистило делотар, гело ки и лиморя, чхивдяс о бар тай бешто упрал лесте.

3 Дикхиба лескоро сар и астрапа, тай лескиро шеях парне сар ив.

4 О аскеря даратар лестар, издраинас тай ачхиле сар муле.

5 О Ангело пхендяс е жувленге: Ма даран пес! Соскето джином каи туме родена Исусос, о трушоленго.

6 Нанай си атхе, удживиндило сар ов пхендяс: Авен тай дикхен о тхан, кате Ов сине.

7 Джан сиго тай вакерен Лескире сиклиненге: Удживиндя мулендар тай аке джал англал туменде ки Галилея, отхека дикхен Лес. Аке пхендьом туменге.

8 Тай жувля, сиго гелотар и лиморятар дараса, тай лошаляса бареса, нашле те пхенен Лескире сиклиненге.

9 Тай аке о Исус ресляс лен тай какергяс: Састипе! Он авиле паш Лесте долде Лескере пхире тай денас коч Леске.

10 Антучи о Исус пхендяс ленге: Ма даран пес! Джан та вакерен е пхраленге Мере те джан ки Галилея. Отхе ка дикхен Ман.

28:11-15 „Е бакшипе аскеренде“

11 Он джанас, а вари саве аскеряндар але андо форо тай дине хабери ле баре рашенге саре саве сине ачшило.

27:62-66 „Варденият гроб“

Учениците забравят, но религиозните водачи помнят какво казал Исус за Неговото възкресение. Те се страхуват и се опитват да предприемат всякакви мерки, така че тялото Му да остане в гроба. Не разбират обаче, че нито камъкът, нито печатът, нито стражата са способни да попречат на Божия Син да възкръсне.

28:1-10 „Възкресението“

Възкресението на Исус Христос е основният камък на християнската вяра. Исус възкръсна от мъртвите, както беше обещал. Следователно ние можем да сме уверени, че Той ще изпълни също така и всички Свои обещания. Да сме уверени във възкресението и вечния живот, който

та и като преваля голям камък на гробната врата, си отиде. 61 А там бе Мария Магдалина и другата Мария, които седяха срещу гроба.

27:62-66 „Варденият гроб“ На другия ден след петъка

62 На другия ден, след петъка, събраха се първосвещениците и фарисеите у Пилата;

63 и казваха: Господарю, спомнихме си, че Онзи измамник още приживе каза: След три дни ще възкръсна;

64 затова заповядай да се пази гробът до третия ден, да не би учениците Му да отидат нощем да Го откраднат и да кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. И последната измама ще бъде по-лоша от първата.

65 Пилат им каза: Имате стража, отидете и пазете, както знаете.

66 Те отидоха и завардиха гроба със стража и запечатаха камъка.

28 Глава

28:1-10 „Възкресението“ В първия ден на седмицата Марк 16:1, Лука 24:1 и Йоан 20:1

1 И като се мина съботата, на разсъмване, в първия ден на седмицата, Мария Магдалина и другата Мария дойдоха да видят гроба.

2 И ето, стана голям трус защото Ангел Господен слезе от небето, пристъпи, отвали камъка от гробната врата и седна върху него;

3 Видът му бе като светкавица, а облеклото му бяло като сняг;

4 а пазачите, уплашени от него, разтреперани бяха като мъртви.

5 Ангелът проговори на жените и им каза: Не бойте се, зная, че търсите Исус разпнатия;

6 Няма Го тук, Той възкръсна, както бе казал, дойдете, вижте мястото, където е лежал Господ;

7 И идете бързо и кажете на учениците Му, че Той възкръсна от мъртвите, и ето, отива преди вас в Галилея, там ще Го видите. Ето казах ви.

8 И като излязоха бързо от гроба, те със страх и голяма радост се затичаха да кажат на учениците Му.

9 А когато отиваха да съобщят на учениците Му, ето Исус ги среща и каза: Здравейте! И те се приближиха, хванаха се за краката Му и Му се поклониха;

10 тогава Исус им каза: Не бойте се; идете и предайте на братята Ми, да идат в Галилея и там ще Ме видят.

28:11-15 „Подкупените войници“

11 Когато те отиваха, ето, някои от стражата, като влязоха в града, известиха на първосвещениците за всичко станало.

получаваме в Христос. То е основното Христово свидетелство в света. Ангелът, който възвестява Благата вест за възкресението на жените, дошли да видят гроба, казва четири важни неща (28:5-7):

1) „Не се бойте!“ Истината на възкресението носи радост, а не страх. Когато ви завладява страх, спомнете си за празната гробница.

2) „Няма Го тук“. Исус не е мъртъв и не е сред мъртвите. Той е жив и е с вярващите в Неговото име.

3) „Елате и вижте“. Жените се убеждават в случилото се с очите си. Тогава гробът бил празен, празен е и сега.

4) „Идете и разкажете“. Те са длъжни да споделят радостта от възкресението с другите. Ние също трябва да разнасяме Благата вест за възкресението на Христос.

12 Кидисаиле пес е годипхуренца тай динепе дума, дине пал аскеренге бут-рахатле лове.

13 Вакерендос ленге: Пхенена Лескире сиклине але рат тай чордес Лес жи кана синиен совенас.

14 Коли ащал дава шундя о губернатори, аме ка керас те нанай гайле.

15 Тай он лине е лове тай керде сар сине сиклинен лен. Тай кайкха хисторя разпхендо пес машкар джутенге тай жи ко дивес авдивутно.

28:16-20 „Патраго командо“

16 Антучи е дешуiekхенге сиклиненге геле ки Галилея тай укли байресте кай о Исус сине вакергяс те геле.

17 Тай кана диклес Лес лувусардес Лес, нума несаве лен-дар на патянас.

18 Тай о Исус ало паш жи ленде тай пхендя: Саренге право ко дел тай ки пхув си дино Манге.

19 Палдова джан сиклинен саре народос тай баптизден лен ко алав о Дадес, о Чхавес, тай о Свентоне Духос.

20 Сиклинен лен те вардизен саро со Ме припхендем туменге. Тай аке Ме сиом туменца андо секо дивес жи ко ко агоро векосте. Амин.

12 И те, като се събраха със стареите и се съветваха и дадоха на войниците доста пари

13 и рекоха: Кажете, че учениците Му дойдоха нощем и Го откраднаха, докато спяхме;

14 и ако за това стигне слух до управителя, ние ще го убедим, а вас ще направим без грижи.

15 И те взеха парите и постъпиха, според както бяха научени. И тази мълва се носи между юдеите и до днес.

28:16-20 „Великото поръчение“

16 И единадесетте ученици отидоха на планината в Галилея, където им бе заповядал Исус;

17 и като Го видяха, поклониха Му се, а някои се усъмниха.

18 И като се приближи Исус, им каза: Даде ми се всяка власт на небето и на земята.

19 И така, идете, научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светия Дух,

20 като ги учите да пазят всичко, което съм ви заповядал и ето, Аз Съм с вас през всички дни до свършека на света. Амин.

28:11-15 „Подкупените войници“

Жените бързат, за да разкажат новината, че Исус е възкръснал, и е жив. В същото време религиозните водачи се съвещават как да скрият известието за изчезналото от гроба тяло. Днес, също има два избора: да повярваш, че Исус възкръсна от мъртвите, или да останеш спял за истината, като я отричаш, пренебрегваш или се опитваш да я обясниш от материална гледна точка. Най-явното и неоспоримо свидетелство на действия на този, който предпочита неверието.

28:16-20 „Великото поръчение“

Ако по-рано Исус изпращаше учениците да проповядват само на юдеите (10:5,6), от този момент служението им прераства в световен мащаб

давайки им великото поръчение: да правят нови ученици по целия свят, като ги кръщават в името на Отец, Син и Светия Дух, и ги учат да пазят и изпълняват всичко, което им е заповядал. Исус е Господ на цялата земя и умря за греховете на всеки един човек. Да разнасяш Благата вест не е прищявка или временно желание, а заповед за всеки християнин. Ако следваме Божията воля, можем да сме уверени, че Исус винаги е с нас. Кръщението олицетворява съпричастност с Исусовата смърт за греха и Неговото възкресение за нов живот, готовност да се живее по Божията воля. По какъв начин Исус пребъдва с нас (28:20)? Той е с учениците физически до момента на Възнесението, а след това чрез Светия Дух (Йоан 14:16,26,27; 15:26; 16:7; Д.А.1:4). Светият Дух стана това присъствие на Исус, Коего винаги е с нас (Йоан 14:25,26).